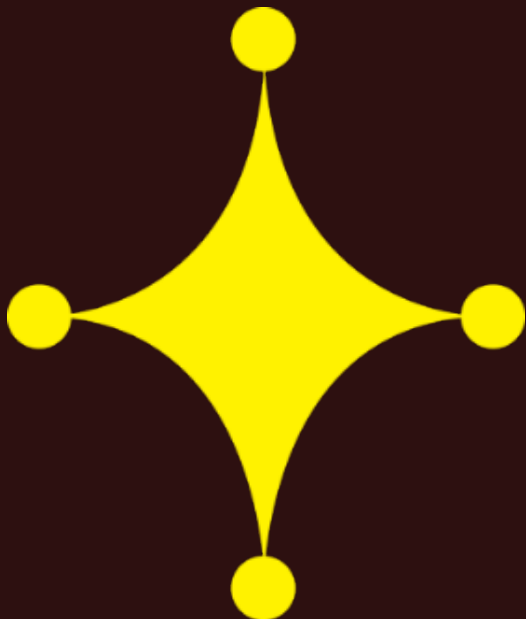

ⲕⲥⲓⲛⲥⲏⲓ ⲓ ⲟⲩⲧⲓⲟⲩⲥⲟⲩⲟⲩⲥⲏⲓ
L'injil n Sidna Ⲭisa Lmasih

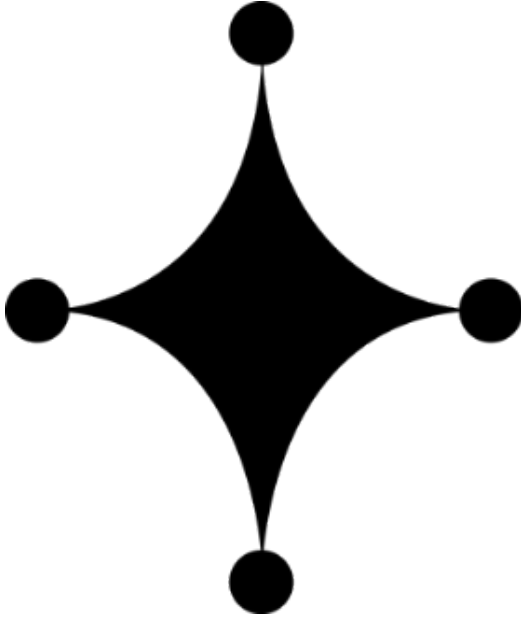

Lkitab n Matta

L'injil mamc t̄ yura ij n f̄mumen qqaren-as Matta

(S t̄maziḡt n Arrif)

ⲕⲥⲓⲣⲥⲕⲓ ⲓ ⲛⲥⲧⲓⲛⲟⲩ ⲛⲥⲟⲩⲟⲩⲥⲁ
L'injil n Sidna Ⲭisa Lmasih

Lkitab n Matta

L'injil mamc ṭ yura ij n f̣mumen qqaren-as Matta

(S ṭmaziyṭ n Arrif)

ⵎⴰⵎⴰ ⵜ ⵓⵔⵓⵔⵉ ⵏ ⵓⵎⵎⴰⵏ ⵏ ⵎⴰⵜⵓⵔⵓⵔⵉ

L'injil mamc ṭ yura ij n fmumen qqaren-as Matta

(S tmaziɣt n Arrif)

الإنجيل كما دونه متى، لتمازيغت الريف

L'Évangile selon Matthieu, en Tamazight du Rif

El Evangelio según San Mateo, en Tamazight del Rif

The Gospel of Matthew, in Rif Tamazight

Guide de Lecture

Latin	Arabe	Example	Sentido / Sens	Latin	Arabe	Example	Sentido / Sens
C c	ش	cek	tú, tu, you (masculine)	J j	ج	jar	entre, entre, between
Č č	تش	učma	hermana, sœur, sister	Q q	ق	qqar	decir, dire, say
Ĝ ĝ	دج	ĝiřeṭ	noche, nuit, night	Ĥ ĥ	ع	ĥaq̣	aún, encore, still
Y y	غ	Yarek!	¡Cuidado! Atent!	,	ء	l'iman	fe, foi, faith

Deuxième Édition: Juin 2014

Pour le commander / Para pedidos / For orders:

E-mail: rifiradio@gmail.com

www.AwarnArebbi.net

Contact : (212) 06 76 79 91 94

Droit d'auteur © 2014

L'injil

mame t̄ yura ij n řmumen qqaren-as Matta

Řejdud n Sidna řisa

1 ¹ Wa d řkitab n řejdud n řisa Lmasih, wenni iy d iteřnan i Dawud d Brahim.

² Brahim ijja-d Iřhaq. Iřhaq ijja-d Yařqub. Yařqub ijja-d Yahuđa d aytmas. ³ Yahuđa ijja-d Faris d Zarah aked t̄emyart̄ nnes Tamra. Faris ijja-d Hařrun. Hařrun ijja-d Aram. ⁴ Aram ijja-d řaminadab. řaminadab ijja-d Nassun. Nassun ijja-d Salmun. ⁵ Salmun ijja-d Buřazza aked t̄emyart̄ nnes Rařab. Buřazza ijja-d řubid aked t̄emyart̄ nnes Rařuť. řubid ijja-d Yassa. ⁶ Yassa ijja-d Dawud azeđid. Dawud azeđid ijja-d Suliman zi t̄enni tuřa iđan d tamyart̄ n Uriya.

⁷ Suliman ijja-d Rařubřam. Rařubřam ijja-d Abiya. Abiya ijja-d Asa. ⁸ Asa ijja-d Yahucafať. Yahucafať ijja-d Yuram. Yuram ijja-d řuzziya. ⁹ řuzziya ijja-d Yuťam. Yuťam ijja-d Ařaz. Ařaz ijja-d Hazaqiya. ¹⁰ Hazaqiya ijja-d Manassa. Manassa ijja-d Amun. Amun ijja-d Yuciya. ¹¹ Yuciya ijja-d Yakunya d aytmas d̄i řweqt̄ wami xafsen uzzřen řar Babil.

¹² Umbařd wami xafsen uzzřen řar Babil, Yakunya ijja-d Cřaltihil. Cřaltihil ijja-d Zarubbabil. ¹³ Zarubbabil ijja-d Abihud. Abihud ijja-d Lyaqim. Lyaqim ijja-d řazur. ¹⁴ řazur ijja-d řaduq. řaduq

ijja-d Axim. Axim ijja-d Alyud. ¹⁵Alyud ijja-d Lɣizar. Lɣizar ijja-d Mattan. Mattan ijja-d Yaɣqub. ¹⁶Yaɣqub ijja-d Yusef aryaz n Maryam nettaṭ iy d ijjin ɛisa ig itwasemman s Lmasih.

¹⁷Ḍinni arbeɣtaç n l'ajjal zi Brahim ɣar Dawud. Zi Dawud ɣar wami xasen uzzɣen ɣar Babil arbeɣtaç n l'ajjal. Zeg wami xasen uzzɣen ɣar Babil ɣar wami d ixɣeq Lmasih arbeɣtaç n l'ajjal.

Ammu iy d ixɣeq Sidna ɛisa

¹⁸Aqa mammec ixɣeq ɛisa Lmasih. Wami yemmas Maryam teggga zzujiya akeḍ Yusef, qbeɣ iy ɣa meɣcen jarasen teysi aɣeddis zi Arruḥ n Sidi Arebbi. ¹⁹Yusef wenni ixsen at yawi, nican ig iɣa. War ixis ca axas idɣeq ddiɣaya, irezzu aḍas iɣef s tnufra.

²⁰Maca wami itfekkar ḍi tmesɣayt nni, tbedd-d xas ij n Imala'ika ḍi terjit tenna-as: "A Yusef a mmis n Ayt Dawud, war teggwed ca aḍ tawiḍ Maryam tamɣart n nec. Aqa zi Arruḥ n Sidi Arebbi iy zi teysi aɣeddis. ²¹Aqa aḍ tejj ij uḥenjir at tsemmiḍ ɛisa minzi aḍ isenjem řqum nnes zi řmuɣṣiyat nsen."

²²Ḍ manaya marra ig iweqɣen ḥima aḍ ikemmeɣ wawaɣ iy inna Sidi Arebbi i nnabi lcaɣya ḍeg yij n zman: ²³"Aqa taɣzrect aḍ teysi aɣeddis, aḍ tejj ij uḥenjir aḍas semman Immanwil."^a (Řmaɣna nnes: Arebbi akidney.)

²⁴Wami d ifaq Yusef zeg yiḍeṣ igga min ḍas tenna Imala'ika n Sidi Arebbi, yuwi tamɣart nnes. ²⁵Maca war t iḥiḍi aɣ wami d tejjja mmis, uca isemma-t ɛisa.

^a1:23 Xzar lcaɣya (Esaie) 7:14.

Yinni iqqaren lɣilem n yiṭran

2¹ Wami ix̄feq ʃisa deg ubilaj n Bayt Laḥm di ṭmurt n Yahuda di řweqt n uzeğid Hirudus, usin-d can yiwdan zeg yinni iqqaren lɣilem n yiṭran zi ccarq ɣar ṭendint n Lquds. ² Nnan: "Mani iğa uḥenjir iy d ixefqen iy ɣa yiřin d azeğid n wuḍayen? Aqa nezra di ccarq iṭri nnes, nusa-d aḍas nsejjeḍ."

³ Wami isfa uzeğid Hirudus manaya, ixeyyeq iysi ij n umnus d ameqqran netta d imezday n Lquds.

⁴ Ismun arruyas n řefquha n wuḍayen d imseřmaḍen n Ccariḡa, isseqsa-ṭen: "Mani d ɣa ix̄feq Lmasih?"

⁵ Nnan-as: "Di Bayt Laḥm di ṭmurt n Yahuda, mammeç yura nnabi Mixa deg yij n zman:

⁶ Arebbi inna: Ufa d cem,

a Bayt Laḥm di ṭmurt n Yahuda,

war teğid bu d ṭamezyant

jar ṭneddam^b n Yahuda.

Zzayem iy d ɣa iffey ij n řḥakem

iy ɣa inedhen ccaḡb inu n Ayt-Isra'il."^c

⁷ Řxeddnnit iřaya-yasen-d s ṭnufra uzeğid Hirudus i yinni iqqaren lɣilem n yiṭran, issen zzaysen nican řweqt iy di d idhar yiṭri. ⁸ Ssenni issekk-itēn ɣar Bayt Laḥm, inna-asen: "Ruḥem ḍinni rzum mliḥ x uḥenjir nni. Xmi ṭ ɣa ṭafem, ɣefmem-ayi bac aḍ raḥey ufa d nec aḍas sejjḍey."

⁹ Sřin min inna uzeğid, kkaren ruḥen. Iṭri nni iy zrin di ccarq iggur ɣar zzaṭ. Wami yiweḍ, ibedd deg

^b2:6 ṭineddam niṭenti d ṭindinin.

^c2:6 Xzar Mixa (Michée) 5:2.

ujenna ɣar mani iɣa uɣenjir nni. ¹⁰ Wami ɣrin iɣri nni farɣen aɣtas. ¹¹ Uɣfen ɣaddart nni, ɣrin aɣenjir akeɣ yemmas Maryam, wɣan x ifadden nsen sejjden-as. Jebden-d feknuz nsen, iɣni dheb ɣ tbaxur lluban ɣ ij n rɣajeɣ ɣ tufuɣ qqaren-as murr, ucin-as ɣ fehdiaɣ.

¹² Iɣrem-asen Arebbi ɣi ɣerjɣ war teɣqibem ca ɣar uzeɣid Hirudus. Kkaren ɣewfen ɣar ɣmurt nsen x yij n ubrid nneynit.

Ṭarweña ɣar Mişra

¹³ Wami uyuren yiwɣan nni iqqaren Iɣilem n yiɣran, ij n Imala'ika n Sidi Arebbi ɣbedd-d ɣar Yusef ɣi ɣerjɣ, ɣenna-as: "Kkar ysi aɣenjir nni ɣ yemmas rweɣ ɣar Mişra, zedɣem ɣinni aɣ ɣac ɣa iniɣ ɣweɣ-d. Aqa azeɣid Hirudus irezzu x uɣenjir nni bac aɣ ineyɣ."

¹⁴ Ikkar Yusef yuyur s ɣiɣeɣ ɣar Mişra yuwi aɣenjir nni ɣ yemmas akides. ¹⁵ Iqqim ɣinni aɣ wami immuɣ Hirudus. Qaɣ manaya ɣima aɣ ikemmeɣ wawaɣ ig inna Sidi Arebbi i nnabi Hucaɣ ɣeg yij n zman: "Raxiy-d i mmi bac aɣ d iffeɣ zi Mişra."^d

Ŕmewt n iɣenjiren n Bayt Lahm

¹⁶ Wami d yarra feɣbar Hirudus belli yinni iqqaren Iɣilem n yiɣran cemten-t, ixeyyeq iyɣdeb aɣtas. Issekk bac aɣ iney marra iɣenjiren ɣi Bayt Lahm ɣ nawaɣi nnes iy ɣar iɣan zi ɣamayen swadday, ɣlaɣsab rweɣt iy ɣasen d imedhar yiɣri i yinni iqqaren Iɣilem n yiɣran.

¹⁷ Ŕxeddnnit ikemmeɣ wawaɣ iy inna Sidi Arebbi i nnabi umi qqaren Irmia ɣeg yij n zman:

^d2:15 Xzar Hucaɣ (Osée) 11:1.

¹⁸ "T̄yuyyit̄ twaşenneṭ̄ zi dcar n Rama,
 imett̄awen d̄ waṭṭas n uḥzan.
 Ayt̄-Raḥil ig itr̄un x ṭarwa nsen,
 war xisen aḍ twaşezzan řaḥeqqac mmut̄en."^e

Teḡqaben zi Mişra yar Naşira

¹⁹ Wami immuṭ̄ uzeḡid̄ Hirudus t̄bedd-d ij n
 Imala'ika n Sidi Arebbi d̄i ṭerjiṭ̄ yar Yusef d̄i Mişra.
²⁰ T̄enna-as: "Kkar awi akidec aḥenjir d̄ yemmas ruḥ
 yar t̄murṭ̄ n Ayt̄-Isra'il, aqa mmut̄en yinni ixsen aḍ
 nyen aḥenjir-a." ²¹ Ssenni ikkar Yusef yuwi akides
 aḥenjir d̄ yemmas idweř yar t̄murṭ̄ n Ayt̄-Isra'il.
²² Maca wami isřa belli azeḡid̄ Arxilawus ixřef babas
 Hirudus d̄i řeḥkam n Yahuda, iggwed̄ ař d̄in iraḥ.
 Šlaḥsab min řares d̄ ibedden deg yij n ṭerjiṭ̄ nneynit,
 iruḥ yar jjiheṭ̄ n t̄murṭ̄ n Ljalil. ²³ Izdey deg yij n ubilaj
 qqaren-as Naşira ĥima aḍ ikemmeř wawař iy inna
 Sidi Arebbi i l'anbiya deg yij n zman: "Aqa aḍas
 semman Naşiri."

Nnabi Yaḥya isewjad̄ abrid̄ i Lmasiḥ

3 ¹ D̄i řweqt̄ nni iy d̄i d̄ iḍhar Yaḥya itt̄ehhar iwḍan s
 waman itḥeddat̄ d̄i řexřa n Yahuda. ² Iqqar-asen:
 "Tubem, aqa yuḍes-d řmul̄k ujenna." ³ X Yaḥya ig
 inna nnabi umi qqaren lcaḡya deg yij n zman:

"T̄mijja řřaya d̄i řexřa:
 Swejḍet̄ abrid̄ i Sidi Arebbi,
 ggem ibriden nnes nican."^f

^e2:18 Xzar Irmija (Jérémie) 31:15.

^f3:3 Xzar lcaḡya (Esaïe) 40:3.

⁴Yahya arruḍ nnes xedmen-t̄ s cḡar n uḡem, ḍi nneṣṣ nnes ij n uḡezzam n yiḡem. Itett t̄muryi ḍ t̄amment taḡurrect. ⁵Tasen-d ḡares imezḍay n t̄endint n Lquds ḍ yinni n Yahuda amen tekmeḡ ḍ marra yinni iy ḍ innḍen i yiḡzar n L'urdun. ⁶Teḡtarafen s ḡmuḡṣiyaḡ nsen, Yahya itteḡhar-it̄en s waman ḍeg yiḡzar n L'urdun.

⁷Maca wami izra Yahya belli at̄tas n ḡefquha ḍ ifarrisien ḍ iṣadduqien tasen-d ḡares ḡima at̄en iteḡhar s waman, inna-asen: "A taḡwa ifiḡeran, wi ḍawem iḡeḡmen aḍ trewḡem zi lyaḍab n Sidi Arebbi iy ḍ ḡa yasen?" ⁸Meḡa ttubem ḍ ṣṣaḡ, ggeḡ ḡexḍayem iṣebḡan. ⁹Maci aḍ tinim ḍi nnefs nwem neccin ḍ taḡwa n Brahim u ṣafi. Meḡa ixes Arebbi taḡwa n Brahim, aḍ iysi izra-ya at̄en yarr ḍ taḡwa n Brahim! ¹⁰Aḡa caḡur iwjeḍ ḡima aḍ iqess izewran n ḡcejjur. Mkuḡ taḡejjaḡt̄ iy war itirwen min iṣebḡan aḍ twaqess aḍ tmender ḍi t̄messi. ¹¹Nec tteḡhareḡ-kenniw s waman bac aḍ tubem, maca wenni iy ḍ ḡa yasen menbaḡḍ i nec, netta ijhed xafi. War sḍihiḡeḡ aḍas ysiḡ uḡa ḍ t̄isifa nnes. Netta akenniw iteḡhar s Arruḡ iqeddsen ḍ t̄messi. ¹²ḡares taḡzaḡt̄ ḍeg uḡus ḡima aḍ izuzzar taḡfa nnes marra. Aḍ ismun t̄iḡebba n yirdan ḍi t̄sraḡt̄. Aḍ ishḡeq min war ineffḡen⁹ ca ḍi t̄messi iy war ixessin ḡemmarṣ."

Nnabi Yahya itteḡhar Sidna Ḳisa s waman

¹³Ḳxeddnnit yusa-d Ḳisa zi t̄murt̄ n Ljalil ḡar iḡzar n L'urdun bac aḡ iteḡhar Yahya s waman. ¹⁴Maca

⁹3:12 "Min war ineffḡen," iḡni ḍ acarfa niḡ akarfa.

Yaḥya yugi, inna-as: "Nec itxeṣṣa cek iy ḡayi ḡa iṭehharen, u cek ṭusid-d ḡari?"

¹⁵ Indeq-d Ṣisa inna-as: "Yir qbeḡ řexxu, ḡ manaya ig iḡan nican ḡima aḡ ikemmef marra min ixes Sidi Arebbi." Uca iqbeḡ Yaḥya.

¹⁶ Yir iṭehhar Ṣisa yuḡi-d zeg waman, řexddnit iy ḡas inurzem ujenna, izra Arruḡ n Arebbi ihwa-d amecnaw ij n ṭeḡbirṭ ṭmers-d xas. ¹⁷ D ij n ṭmijja zeg ujenna ṭenna: "Wa ḡ Mmi iḡizzen, farḡey zzayes."

Ibřis itjarrab Sidna Ṣisa

4 ¹ Ssenni Arruḡ n Arebbi yuwi Ṣisa ḡar řexřa ḡima aṭ ijarreb Ibřis. ² Wami izumm Ṣisa arbeḡin yewm jar ḡyaři ḡ wussan, yusa-as-d jjuḡ. ³ Ikkar wenni itjarraben iqarreb-d ḡar Ṣisa inna-as: "Meřa cek ḡ Mmis n Arebbi, ini-yasen i yizra-ya aḡ ḡewřen ḡ aḡrum."

⁴ Indeq-d Ṣisa inna-as: "Lkitab iqqar: Bnaḡem war iddar bu s uḡrum waha, iddar s mkuř awaři ig iqqar Arebbi!"^h

⁵ Ssenni Ibřis yuwi Ṣisa ḡar ṭendint n Lquḡs, isbedd-iṭ x ṭqiccit n ṭemzida ṭameqqrant n wuḡayen.

⁶ Inna-as: "Meřa cek ḡ Mmis n Arebbi ngez ssa ḡar ṭmurt, aqa Lkitab iqqar: Aḡ iweřřa Arebbi Imala'ikaṭ nnes xac, ac ysint x ifassen nsent ḡima war ṭḡekkmed bu uzru s uḡar nneç!"ⁱ

^h4:4 Xzar Afessar n Ccariḡa n Musa (Deutéronome) 8:3. S ṭayunaniṭ, iḡni bnaḡem iddar s mkuř awaři iy d iteffyen zeg uqemmum n Arebbi.

ⁱ4:6 Xzar Zzabur (Psaumes) 91:11-12.

⁷ Inna-as Ćisa: "Lkitab iqqar ġawed: War tjarrab bu Siđi Arebbi nnec!"

⁸ Ssenni Ibñis yuwi Ćisa ġar tqiccit n yij n uđrar yuġfa aţtas. Iseđhar-as-d marra Imemlakaţ n ddunect d tuşubħant nsent. ⁹ Inna-as: "Ađac ucey marra tina mefa tewđid x ifadden nnec tsejjded-ayi."

¹⁰ Indeq-d Ćisa inna-as: "Ruħ, beġġed-ayi a Ccitan, aqa Lkitab iqqar: Sejjed i Siđi Arebbi nnec, ġbed-it waħdes."

¹¹ Ssenni ibeġġed xas Ibñis. Lmala'ikaţ usint-id, niţenti tsexxarent x Ćisa.

Sidna Ćisa itřaya-d i imeħđaren nnes imezwura

¹² Wami isřa Ćisa belli Yaħya aqa itwaħebbes, iġqeb ġar Nařira ġar tmurt n Ljalil. ¹³ Maca war iqqim ca d i Nařira, iruħ ađ izdey deg ij ubilaj qqaren-as Kafernaħum ig iġan x tťarf n řebħar n Ljalil, jjiheţ n tmurt n Zabulun d Naftalim. ¹⁴ Amenni ikemmeř wawař iy inna Siđi Arebbi i nnabi umi qqaren lcaġya deg yij n zman:

¹⁵ "T amurt n Zabulun d tmurt n Naftalim,
tinni umi qqaren Ljalil,

x ubrid n řebħar d i ccarq n yiyzar n L'urdun,
mani iy zeddyen ufa d yinni war iġin d uđayen.

¹⁶ Ccaġb n tmurt-a iy itiġicen d i taġest,
ađ iđer tfawt d tameqqrant.

Yinni izeddyen d i taġest n řmewt
ađasen-d imeđhar nnur."^j

¹⁷ Zi ssenni ibda Ċisa itheddat iqqar-asen: "Tubem, aqa yuċes-d řmulk ujenna."

¹⁸ Wami Ċisa iggur x tťarf n řebħar n Ljalil, izra tñayen n wawmaten niťni d iħeġaqen n iseřman. Simħan umi qqaren Buťrus d Andrawus umas. Neťtren tťacca d i řebħar. ¹⁹ Inna-asen Ċisa: "Araħem-d akidi aqa řexxu akenniw arrey d iħeġaqen n yiwċan." ²⁰ Řxeddnit semħen d i tracciwin nsen, dťfaren-t.

²¹ Iħdu aġiřin, izra tñayen n wawmaten nneynit, Yaħqub d Yuħanna tťarwa n yij n uryaz umi qqaren Zabdi. Aqa-ten d i tťarrabut akeċ babatsen ħeddfen tťiracciwin nsen. Iřaħa-yasen-d Ċisa, ²² deg umcan semħen d i tťarrabut nsen d babatsen, dťfaren Ċisa.

²³ Iggur Ċisa d i marra tťimura n Ljalil iseřmad d i temziċawin n wuċayen itheddat s L'injil n řmulk n Arebbi. Isgenfa marra řehřacať d ddiħan n ddat deg yiwċan. ²⁴ Iffey řexbar nnes d i Surya amen tekmeř. Tawyen-d ħares marra yinni iħeřcen tťeddaben s l'anwaħ n řehřacať d řehřiqat, mkuř imaryahen d imejnunen d inecrufen, netta isgenfa-ten. ²⁵ Dťfaren Ċisa atťas n řġaci zi Ljalil d iqlim umi qqaren Dikaplis d tťendint n Lquċs d Yahuda d jjiħeť n ccarq n yiħzar n L'urdun.

Aħeddet deg uċrar

5 ¹ Wami izra qaħ řġaci nni, yuři ħar uċrar iqqim usin-d ħares imeħċaren nnes. ² Ibda iseřmad-iten, inna-asen:

³ "Ssaħd nsen i yinni iħan d řmusakin deg arruħ nsen, aqa řmulk ujenna i niťni.

⁴ Ssaḡḡ nsen i yinni ixeyyqen, aqa aḡ twacejjḡen.

⁵ Ssaḡḡ nsen i yinni iḡan ḡ drawec, aqa aḡ warṡen ddunect.

⁶ Ssaḡḡ nsen i yinni iḡuzen iffudēn ḡar min iḡan nican, řaḡeqqac niṡni aḡ jjawnen.

⁷ Ssaḡḡ nsen i yinni ireḡḡmen, aqa aṡen irḡem Arebbi uřa ḡ niṡni.

⁸ Ssaḡḡ nsen i yinni ḡar iḡa uř ḡ acemřař, aqa aḡ ḡren Arebbi.

⁹ Ssaḡḡ nsen i yinni iřeḡḡen iwḡan, aqa aṡen semman amecnaw řarwa n Arebbi.

¹⁰ Ssaḡḡ nsen i yinni itwaḡeddaben x řesbab n min iḡan nican, aqa řmulk ujenna i niṡni.

¹¹ Ssaḡḡ nwem meřa tzawaren-kenniw, ḡeddben-kenniw, niḡ nnan ḡaywem řḡib s ixarriḡen x řesbab inu. ¹² Deḡceṡ, farḡeṡ. Aqa ḡarwem ij n l'ajar ḡ ameqqran ḡeg ujenna, řaḡeqqac amenni itwaḡeddaben l'anbiya iy ddaren qbeř nwem.

Řemřeḡ ḡ řfawṡ

¹³ ḡ kenniw iy iḡan ḡ řemřeḡ řařebḡant n řmurṡ, maca meřa iruḡ-as lmaḡaq nnes, mamc ḡas ḡa negg aḡas-ṡ-id narr? Aqa war řeḡeḡeḡ i walu, at inḡer ḡar barra axas ḡeffsen yiwḡan. ¹⁴ Kenniw ḡ řfawṡ n ddunect, ij n řendint iy iḡan x uḡrar war řzemmer aḡ teqqim řnuffer. ¹⁵ Iwḡan war sreqqin bu řqendif ḡima axas qeřben can uqnuc. Lḡaks, teggen-ṡ x řmarřaḡ ḡima aḡ yuc řfawṡ i marra ug iḡan ḡi ředdart. ¹⁶ Ammu, jjem řfawṡ nwem řceḡceř i yiwḡan, ḡima aḡ ḡren řexḡayem nwem řiřebḡanin aḡ ḡemḡen Babatwem iḡan ḡeg ujenna.

Ccariḡa

¹⁷ War t̄fekkarem ca belli usiy-d ḡima ad q̄diy x Ccariḡa n Musa d̄ min nnan l'anbiya. War d usiy ca axasen q̄diy, usiy-d ad kemm̄reḡ awaḡ nsen. ¹⁸ Aqa tes̄fam r̄ḡaqq: Aḡ ya itwakkēs ujenna d̄ t̄mur̄t̄ uḡa d̄ ij n r̄ḡarf niḡ ij n t̄neqqit̄ ad tekkes zi Ccariḡa, aḡ ya ikem̄m̄eḡ kuḡci. ¹⁹ Marra uw ḡa iḡarfen ij n r̄uḡiyet̄ d̄ t̄amezyant zi Ccariḡa, uca ad iseḡmed̄ i yiw̄dan x min itegg netta, ad yiḡi d̄ amezyan s waḡtas d̄i r̄mul̄k ujenna. Maca wen ḡa iḡaḡen i Ccariḡa igga zzayes, uca iseḡmed̄ i yiw̄dan ad ggen am netta, ad yiḡi d̄ ameqqran s waḡtas d̄i r̄mul̄k ujenna. ²⁰ Aqa qqareḡ-awem: Meḡa war t̄tiḡem i min iqqar Arebbi ktar zi min teggen imseḡmad̄en n Ccariḡa d̄ r̄ḡizeb n ifarrisien, ḡemmarḡ ad tad̄fem r̄mul̄k ujenna.

Aḡḡeb

²¹ Aqa t̄es̄fim d̄i Tuwrat belli itwanna-yasen i fejdud̄ nwem: War neqq ca, aqa marra wenni iy ḡa inḡen ḡadd ad̄ itwaḡkem.^k ²² Maca nec qqareḡ-awem: Marra uw ḡa iḡaḡben x wumas ad̄ itwaḡkem. Wen ḡa yinin i wumas: Ay aḡyuḡ, ad̄ itwaḡkem d̄i lmaḡkama t̄ameqqrant. D̄ wen ḡa yinin i wumas: Ay aḡyuḡ, isdaheḡ ad̄ irah ḡar t̄messi n jahennama.

²³ Meḡa t̄ruḡed̄ ad̄ t̄qeddmed̄ d̄biḡet̄ i Arebbi, uca t̄fekkared̄ ij n wumac ixeyyeq xac, ²⁴ ejj d̄biḡet̄ nnec d̄inni ḡar r̄med̄baḡ, ruḡ amezwaru ad̄ t̄seḡḡed̄ aked̄ wumac. ḡad̄ iy d̄ ḡa t̄dew̄fed̄ ad̄ t̄qeddmed̄ d̄biḡet̄ i Arebbi.

^k5:21 Xzar Ufuy (Exode) 20:13.

²⁵ Meña ithem-icek can ħadd umbaxd uwin-ac-d l'istidxa ħima akides traħeđ ɣar lmaħkama, xdeř akides deɣya deg ubriđ, bac war c isiwwiđ ɣar řqadı, řqadı ac yuc i umxazni, uca ac neđren di řeħbes. ²⁶ Aqa tesřiđ řħaqq: War teffyed ssenni af ɣa txeğsed řuldi aneggaru.

Azna

²⁷ Tesřim di Tuwrat belli itwanna deg yij n zman: War zenna ca.^l ²⁸ Maca nec qqareɣ-awem: Marra wenni ixezzaren ɣar can temyart s wuř nnes, itwaħsab izna. ²⁹ Meña tiřt n nec tafusiř tsebbab-ac di can řefdiħeř, qřeř-it nđer-it xak. Meña txesred ij n řtarf zi ddat n nec, ħsen-ac zi meña tmender ddat n nec amen tekmeř di jahennama. ³⁰ Meña fus n nec afusi isebbab-ac di can řefdiħeř, qess-iř nđer-iř xak. Meña txesred ij n řtarf zi ddat n nec, ħsen-ac zi meña řruħ ddat n nec amen tekmeř di jahennama.

Ağef

³¹ Aqa itwanna deg yij n zman di Tuwrat řawed: Wenni ɣa iğfen i temyart nnes, ađas yuc řabrat nnes.^m ³² Maca nec qqareɣ-awem: Marra wenni ɣa iğfen i temyart nnes, amen war teznı, itarra-t teznı iğni meña řřawed řemřac. Wenni iy ɣa imeřcen řenni iğfen, izna.

^l5:27 Xzar Ufuy (Exode) 20:14.

^m5:31 Xzar Afessar n Ccariřa n Musa (Deutéronome) 24:1.

Tijaġit

³³ Aqa tesřim di Tuwrat xawed belli itwana i fejdud nwem: War txalaf bu tjaġit n nec, kemmeř tjaġit n nec iy tucid zzať i Arebbi.ⁿ ³⁴ Maca nec qqarey-awem: War tjaġam xemmarř: waxxa s ujenna řařeqqac netta d lřarc n Arebbi; ³⁵ uřa s tmurť řařeqqac xas itmersen idaren nnes; waxxa s tendint n Lquds řařeqqac nettať d tandint n uzeġid ameqqran. ³⁶ War tjaġa bu s uzeġif n nec, řařeqqac war tżemmred ad tarred ij uzuťtu d acemřař niy d abercan. ³⁷ Ad yiři wawař nwem: Wah, niy lla. Marra min řa řinim d zziyada, aźwer nnes zi Cciřan.

Xsem řřadyan nwem

³⁸ Aqa tesřim di Tuwrat min itwannan deg yij n zman: Wenni řa ikksen titt i řadd, adas kksen titt. Wenni řa ikksen tiymest i řadd, adas kksen tiymest.^o ³⁹ Maca nec qqarey-awem: War třarradem ca i wenni iġan d ařeffan. Wenni c řa iseqqřen řar uřembub jjiřet afusi dewwař-as jjiřet nneyni. ⁴⁰ Wenni ixsen ac yawi řar crař řima adac yawi řaqmijat, uc-as uřa d azeġab n nec. ⁴¹ Meřa can řadd zi řmexzen igga xak bezzez ad teysid řeřmeř x yij n kilumit, ysi-ť cek x řnayan kilumit. ⁴² Uw dac řa ittaren, uc-as. Wenni d řa yasen řarek irezzu ad irdeř war ř tarra ixwa.

⁴³ Aqa tesřim di Tuwrat min itwannan deg yij n zman: Ad tersed ajjar n nec, ad třiffed řařdu

ⁿ5:33 Xzar Lřadad (Nombres) 30:2.

^o5:38 Xzar Ufuy (Exode) 21:24, Lkitab n Ayt-Lawi (Lévitique) 24:20, d Afessar n Ccariřa n Musa (Deutéronome) 19:21.

nnec.^p ⁴⁴ Maca qqareḡ-awem nec: Xsem ř̄ḡadyan nwem, ttareṭ i Arebbi x yinni kenniw itḡeddaben, ⁴⁵ ḡima ad tiřim d̄ tarwa n Babatwem iḡan deg ujenna. Raḡeqqac itegg t̄fuct x yinni iřebḡanen d̄ yinni iḡeffanen. Itegg anzar x yinni iteggen ř̄xir d̄ yinni iteggen ccerr. ⁴⁶ Meřa t̄exsem ḡir yinni kenniw iy tessen, man l'ajar iy ḡarwem kenniw? Ma war iḡi amenni iy teggen uřa d̄ iḡeccaren?^q ⁴⁷ Meřa tseḡamem ḡir x imeddukař nwem, iwa min teggem d̄ zziyada? Aqa uřa d̄ ř̄kuffar teggen manayenni! ⁴⁸ lřim nican qaḡ, amecnaw mamc iḡa Babatwem deg ujenna.

Şşadaqa

6 ¹ ḡarwem, war teggem ř̄xir zzaṭ i yiwdan ḡima akenniw zren. Niḡ, war ḡarwem itiři bu l'ajar zi Babatwem iḡan deg ujenna. ² Şlaḡsab manaya, xmi ḡa t̄şedqed̄ i ḡadd, war zzayes tberraḡ ca d̄i ř̄buq amecnaw mammec teggen lmunafiqin d̄i t̄emziḡawin d̄ znaqi bac azzaysen semyaren yiwdan. Aqa tesřam ř̄ḡaqq: War ḡarsen itiři bu l'ajar. ³ Maca cek xmi ḡa t̄şedqed̄ i ḡadd, ixesřa fus nnec azeřmaḡ war itessen min iticc ufusi, ⁴ ḡima şşadaqa nnec ad ttwagg d̄i t̄nufra. D̄ Babac Arebbi, ig izerren min itwagg s t̄nufra, adac yuc l'ajar.

^p5:43 Xzar Lkitab n Ayt-Lawi (Lévitique) 19:18.

^q5:46 Iḡeccaren niřni d̄ uḡayen xeddmen aked̄ lmaxzen n arrumanus jemmḡen ř̄aḡcur. Uḡayen nneḡnit qqaren iḡeccaren ḡlaḡsab min teggen ḡesřan ařřas. Şawed̄ azyen ameqqran n iḡeccaren rennin ci ḡaja ḡima ařent ysin i yixef nsen.

Tzağit

⁵Xmi ya tezzağem, war tiřim ca am lmunafiqin iy texsen ad zzağen amen bedden di temzidawin d tyemmura n znaqi ħima ařen zren yiwđan. Aqa tesřam řħaqq: War ħarsen itiri bu l'ajar. ⁶Maca cek xmi ya tezzağed, adef ħar uxxam nnec qqen xak tawwart, zzağ i Babac iğan mani war t itwiri ħadd. Babac ig itwafan řexdayem nnec di tnufra ac ijaza. ⁷War tzağim ca s wawafen war ħarsen bu řmağna amecnaw mammec teggen řegnus. Ĥessben meřa qqaren awafen ařtas, Arebbi adasen istajeb. ⁸War teggem ca am niřni řaħeqqac Arebbi issen min teħdajem qbef iy das ya tettarem. ⁹Ha mammec iy ya tezzağem:

A Babatney iğan deg ujenna,
nxe ad yiri yisem nnec d ameqqran.

¹⁰Ad d yas řmulk nnec,
ad ggen řxadar nnec di tmurt,
mamc teggen deg ujenna.

¹¹Uc-aney kuř nhar aħrum iy ħa neħdaj.

¹²Yfar-aney řmuřřiyař nney,
amecnaw mammec nsemmeħ neccin
i yinni iy kidney ixetřan.

¹³War daney tegg ca di řemħayen,
maca senjem-aney zi ccerr.

{Řaħeqqac řmulk iğan nnec, d tizemmar,
d lğadama i cek i řebda. Amin.}

¹⁴Meřa tsemmeħem i yiwđan dnuv iy dawem teggen, Babatwem iğan deg ujenna uřa d netta adawem iyfar. ¹⁵Meřa war tsemmeħem i yiwđan iy

kidwem ixetṭan, Babatwem ufa d netta war dawem iyeffar x dnub nwem.

Azummi

¹⁶Xmi ya tzummem, war teggem ca amecnaw mammecc teggen lmunafiqin. Txeyyaqen ħima marra iwdan aten ssnen belli zummen. Aqa tesfam řhaqq: War ħarsen itifi bu l'ajar. ¹⁷Maca cek xmi ya tzummed, sired ayembub nnec mced acewwaf nnec, ¹⁸ħima war tessnen yiwdan belli tzummed. Maca Sidi Arebbi iġan mani war t itwifi ħadd, netta ig issnen. Sidi Arebbi ig itwařan di tnufra min txeddmed, ac ijaza.

War kessim bu umnus

¹⁹War smunaṭ ca řkenz nwem di ddunect mani irecca d mani t tett taura, mani ġan iceffaren ccaṭen nqabet^r tacaren. ²⁰Maca smuneṭ řkenz nwem deg ujenna mani war irecci ca d taura war t tett ca, mani war ġin iceffaren ccaṭen nqabet, tacaren. ²¹Aqa mani iġa řkenz nnec, dinni iy ħa yiři wuř nnec.

²²Tittawin amecnaw tfawt i tudart^t nnec. Meřa tittawin nnec řehħant, ayarek tifi tfawt marra di tudart^t nnec. ²³Maca meřa tittawin nnec war ġint bu mliħ, marra tudart^t nnec adayes tifi taġest. Meřa tfawt iy dayec tedwer d taġest, ħař iy ħa tifi tubbarcent n taġest dayec.

²⁴War izemmer can ijjen ad yiři d axeddam ħar tnayen n siyađis. Ima aṭ iħiff ijjen, unneynit aṭ ixes. Niġ ad irseq deg yijjen, unneynit aṭ iħeggar. Ad

^r6:19 Ccaṭen nqabet, iħni snuqquben řħid ħima ad adfen ař daxef i tedart.

txedmem i Arebbi niy i fewsex n ddunect, maca war iġi bu s tñayen.

²⁵ X manaya, qqarey-awem: War kessim bu umnus i t_udart_t nwem ġlaħsab min ya t_eccem niy min ya t_eswem, niy d_l arruđ iy ya t_eħđajem i ddat nwem. T_udart_t, ma war tseggwi ktar zi macca? Ddat, ma war tseggwi ktar zeg warruđ? ²⁶ Xzarem yar yijđad_đ ujenna. War zerrġen, war mejjaren, war xezzen di t_esřafin. Maca Babat_wem iy iġan d_eg ujenna iy d_asen iticcen ad_l ccen. Kenniw, ma war tseggwim ktar zeg wařtas zeg yijđad_đ? ²⁷ Meřa can iijen z_aywem iysi amnus, ma izemmer ad_l irni t_sařat di ř_řumur nnes?

²⁸ Mayemmi tekssim amnus i warruđ? Xzarem mammec imyer nwar di ř_exřa, war ixeddem war itxeyyid. ²⁹ Maca qqarey-awem: Uřa d_l azeġid Suliman, marra min řares d_l aġřa, amenni řemmarř war řares arruđ d_l ařebħan amecnaw ij n nwar. ³⁰ Meřa Arebbi iticc arruđ i arbiř n ř_exřa ig iġan nhara ad_l iħreq t_iwecca, ma war akidwem itegg ktar kenniw? L'iman nwem d_l uqlil. ³¹ War kessim bu umnus ad_l tinim, min ya necc? Niy, min ya nsew? Niy, mammec řa nređ arruđ? ³² Marra manayenni rezzun-t_t řegnus. Aqa Babat_wem iġan d_eg ujenna issen belli t_eħđajem t_imesřayin nni. ³³ Rezzuť d_l amezwaru x ř_mulk n Arebbi d_l t_udart_t ig iġan nican, ssenni t_imesřayin nni marra ad_wem tmernint. ³⁴ War kessim bu umnus i min ya iweqřen t_iwecca, aqa t_iwecca ad_l iysi nniť amnus i cyeř nnes. Řhem iy d iđehharen gi nhar ad_l ikfa řir nhar nni.

War tɣeyyabem bu yiwɗan

7¹ War tɣeyyabem ɥadd ɥima Arebbi war kenniw itɣeyyib. ² Mamc ɣa tɣeyyabem amenni i kenniw iy ɣa iɣeyyeb Arebbi. R̂axbar iy tsexɗamem ɗ wenni iy kiɗwem ɣa isexɗem Arebbi. ³ Mayemmi tseɥqared̂ řum ig iɣan ɗi titt̂ n wumac, cek tettud̂ akeccud̂ ig iɣan ɗi titt̂ nnec? ⁴ Mammec ɣa tzeɣmed̂ ad̂ tinid̂ i wumac: Ejj-ayi ad̂ac d̂ kkseŷ řum zi titt̂ nnec, u cek tejjid̂ akeccud̂ ɗi titt̂ nnec? ⁵ A lmunafiq, kkes ɗ amezwaru akeccud̂ zi titt̂ nnec. R̂xeddnnit ad̂ twafid̂ mliĥ ɥima ad̂ tekksed̂ řum zi titt̂ n wumac. ⁶ War ticcem min iqeddsen n Arebbi i iqzinen ɥima war ɣarwem d̂ teɣqiben akenniw mezzqen. War nettrem̂ jjuhar nwem zzaṭ i yiifan ɥima war xasen ɣeffsen.

T̂zaɣit̂ iy ya istajben

⁷ Ttarem, ad̂awem učen. Rezzum, ad̂ tafem. Sqerqbem, ad̂awem rezmen. ⁸ Minzi marra wenni ɣa ittaren ad̂as immuc. Wenni ɣa irzun, ad̂ yaf. Ad̂ terzem t̂ewwart̂ i wenni ɣa isqerqben. ⁹ Meña can ijjen zzaywem ittar-as mmis ayrum, ma ad̂as yuc azru ɗeg umcan n uyrum? Lla! ¹⁰ Meña ittar-as aŝem, ma ad̂as yuc fiyer? Lla! ¹¹ Meña kenniw ɗ iɣeffanen t̂essnem ad̂ tucem i t̂arwa nwem min iɣan ɗ asebhan, Babaṭwem ig iɣan ɗeg ujenna ad̂ igg ktar: iticc min iɣan ɗ asebhan i yinni ɗas ittaren. ¹² Gget̂ i yiwɗan min t̂exsem ad̂awem ggen. Manaya ɗ řmaɣna n Ccariɣa n Musa ɗ ttaɣalim n l'anbiya.

Tawwart n tudart

¹³ Adfeṭ zi tewwart iḥṣaren, minzi tawwart itawyen ḡar jahennama tiriw aṭṭas, abrid nnes ishef. Aṭṭas iy zzayes iḡeddun. ¹⁴ Maca tawwart iḥṣaren d ubrid iqeṣhen iy tawyen ḡar tudart. Drus yinni ḡa iḡdun ssenni.

¹⁵ Hḡdam ixef nwem zeg yinni itarran ixef nsen d l'anbiya. Tasen-d ḡarwem amecnaw iḡufiyen maca deg wufawen nsen d uccanen iweḡren. ¹⁶ Aten tessnem s řefḡayef nsen. War řeqden bu tazart zeg isennanen. War tekksen adif zi tzeḡwart. ¹⁷ Tacejjart taṣebḡant tarew min iṣebḡan. Tacejjart war iḡfin tarew min war iḡfin. ¹⁸ Tacejjart taṣebḡant war tirew bu min war iḡfin. Tenni war iḡfin war tirew bu min iṣebḡan. ¹⁹ Mkuř tacejjart iy war itirwen min iṣebḡan ad twaqess ad tmender di tmessi. ²⁰ Ammu s řefḡayef nsen iy ḡa tessnem i yinni itarran ixef nsen d l'anbiya.

²¹ Ma ad adfen řmulk ujenna marra yinni iy ḡayi iqqaren a Sidi, a Sidi? Lla! War t tidfen ḡir yinni iteggen min ixes Baba iḡan deg ujenna. ²² Di Yewm Lḡisab d Lḡiqab aṭṭas iy ḡayi ḡa inin: A Sidi, a Sidi, yak s lḡikma nnec iy zi nseřmed i yiwdan? Yak s lḡikma nnec iy zi nsufey jnun? Yak s lḡikma nnec iy zi negga řaḡjayeḡ? ²³ Řxeddnit adasen iniḡ: Nec ḡemmarṣ war kenniw ssineḡ. Beḡḡdem xafi a yinni iteggen ccerr!

Řebni n řṣaḡ

²⁴ Marra wenni itsřan i wawař inu ixeddem zzayes, netta am yij n bnaḡdem d amiḡis ibna taddart nnes

x uzru. ²⁵ Yuwṭa unzar, ḥemfen-d iyezran, iṣud arriḥ aṭtas isenhezz ṭaddart. Waxxa amenni war tnehdem ca řaḥeqqac ṭebna x dsas n uzru. ²⁶ Marra wenni itsfan i wawaf inu war zzayes itegg ca, netta am yij n ufyuf ibna ṭaddart nnes x yijdi. ²⁷ Yuwṭa unzar, ḥemfen-d iyezran, iṣud arriḥ aṭtas isenhezz ṭaddart. Řxeddnnit tnehdem, teqqim d řxarbet."

²⁸ Wami ikemmeř řisa awaf nnes, třejjben řyaci zeg useřmad nnes, ²⁹ řaḥeqqac řares ssulṭa iy zi iseřmad, war iři bu amecnaw imseřmeden n Ccariḡa.

Sidna řisa isgenfa ijjen ihřec s jdam

8 ¹ Wami d ihwa řisa zeg udrar dfaren-t aṭtas n řyaci. ² Iqarreb-d řares ijjen đayes jdam, isejjed-as inna-as: "A Sidi, meřa řexsed, cek tżemmred adayi řeřfid."

³ Isers xas řisa fus nnes ihada-t inna-as: "Nec xsey ad tgenfid." Deg umcan igenfa umehřuc nni zi jdam nnes. ⁴ Inna-as řisa: "Xzar, war txebbar ḥadd. Ruḥ řar řefqih sedḥar-as ixef nnec. Egg řsedqet iy zi iweřša Musa ḥima ad cehden x min iweqřen."

L'iman n ij n uřaskari d ameqqran n arrumanus

⁵ Wami yudef řisa řar Kafernaḥum, yusa-d řares ij n uřaskari d ameqqran n arrumanus. Iḥeccem-it, ⁶ inna-as: "A Sidi, axeddam inu itnezbar aṭtas d i tassut, aqa-t řari d i ṭeddart d anecruf."

⁷ Inna-as řisa: "Ad raḥey at sgenfiř."

⁸ Indeq-d uřaskari nni ameqqran inna-as: "Ahya a Sidi, nec war sdiheřeř ad tadfed řar ṭeddart inu. Ini řir ij n wawaf řafi, ad igenfa uxeddam inu. ⁹ Uřa d

nec s yixef inu çari yinni xafi iħekkmen. Çari řaskar x ufus inu iy xef ħekkmey. Ad iniy i wa: Ruħ, ad irah. Ad iniy i unneynit: Araħ-d, ad d yas. Ad iniy i uxeddami: Egg ta, at igg."

¹⁰ Wami isfa Ćisa i manaya, itxejjeb uca inna-asen i yinni t idfaren: "Aqa tesfam řhaqq: Yinni iğan d udayen war daysen ufiy l'iman imyer aħtas am wa!

¹¹ Aqa qqarey-awem: Ad d asen aħtas n yiwdan zi ccarq d řarb ad qqimen akeď Brahim d Iřaq d Yağqub çar missa di řmulk ujenna. ¹² Maca yinni tuça ixessa ad iřin di řmulk n Arebbi, ad mendren çar barra di tağest mani ça iřin imetawen d uyezzaz n teymas."

¹³ Inna-as Ćisa i uçaskari nni: "Ruħ! Açarec yiři anect min tumned." Řxeddnnit igenfa uxeddami nni.

Sidna Ćisa isgenfa tadeggwařt n Buřrus

¹⁴ Wami yudef Ćisa çar teddarřt n Buřrus, yufa tadeggwařt n Buřrus di řassuř dayes řimessi. ¹⁵ Çir iħada-t s ufus uca teffey-it řmessi, tekkar tebdā tsexxar xas.

¹⁶ Çar uçecci, uwin-d çares aħtas n yinni di ģan jnun. Isufuy zzaysen jnun s yij n wawař, isgenfa marra yinni iheřcen, ¹⁷ ħima ad ikemmeř wawař iy inna Sidi Arebbi i nnabi lcaçya deg yij n zman: "lysi xaney řehriqař nney, irbu řehřacař nney."^s

^s8:17 Xzar lcaçya (Esaie) 53:4.

Yinni ideffaren Sidna Ħisa

¹⁸ Wami iżra Ħisa aṭṭas n yiwḍan iy ḍas d innden, yumar imeḥḍaren nnes inna-asen: Yallah a nezḥwam ḡar ujemmaḍ-in.

¹⁹ Iqarreb-d ḡares ij umsefmaḍ n Ccariḡa inna-as: "A Imuḡallim, ac ḍfareḡ mani ma truḡhed."

²⁰ Inna-as Ħisa: "Ucannen ḡarsen ifran nsen, ijḍaḍ ḡarsen řaḡwac nsen, maca Mmis n bnaḍem war ḡares bu can umcan mani ḡa issummeṭ azeḡif nnes."

²¹ Ħawed inna-as ij umehḍar nnes: "A Sidi, smeḡ-ayi aḍ raḡey aḍ neḍřey baba."

²² Inna-as Ħisa: "ḍfar-ayi-d, ejj yinni immuṭen aḍ neḍřen imettinen nsen."

Sidna Ħisa ihedden řebḡar

²³ Inya Ħisa ḍi tḡarrabut, ḍfaren-t imeḥḍaren nnes.

²⁴ Břa řexbar, tekkar-d ij n Iḡařifa tejhed aṭṭas ḍi řebḡar teḍḍa tḡarrabut tḡemmar s waman. Ħisa, netta iṭṭeř. ²⁵ Qarben ḡares imeḥḍaren, sfaqen-t nnan-as: "A Sidi, nejja-yaney aqa netmetta!"

²⁶ Inna-asen Ħisa: "Mayemmi teggdem qaḡ ammu? L'iman nwem ḍ uqlil." Uca ikkar isbedd arriḡ ḍ řemwaj, irsa řḡař. ²⁷ Tḡejjben iryazen nni, nnan: "Min iḡna siyyed-a wanita? Uřa ḍ arriḡ ḍ řebḡar tṭaḡan-as!"

Tnayan ḍaysen jnun ḍi tmurt n ijaritiyen

²⁸ Wami yiweḍ Ħisa ḡar ujemmaḍ-in n řebḡar ḡar tmurt n ijaritiyen, řqan-t-id tnayan n yiwḍan ḍaysen jnun ffyen-d zeg imedřan mani zedḍyen. Qeřen, ccaṭen, war izemmer ḡadd axasen ikk ḍeg ubriḍ nni.

²⁹ Syuyiwen qqaren: "Min zzayney t̄exsed a Mmis n Arebbi? Ma t̄usid-d adaney t̄xeddbed qbeḥ i ḥweqt?"

³⁰ Ḡar ḥeggwaj cwayt, t̄erwes ij n t̄ḥimert̄ d t̄ameqqrant n yiffan.^t ³¹ Ttaren jnun nni zi Ḥisa nnan-as: "Meḥa t̄sufyed-aney, sekk-aney ḡar t̄ḥimert̄-in n yiffan ḥima adaysen naḍef." ³² Inna-asen Ḥisa: "Ruḥem!" Fḡyen zi t̄nayen nni n yiwḍan uḍfen ḍeg yiffan. T̄ehwa t̄ḥimert̄ nni marra ḍi t̄eysart̄ ḡar ḥebḥar mmut̄en ḍeg waman. ³³ Yinni irewsen rewḥen ruḥen ḡar ubilaj, sufḡen ḥexbar ḍinni x marra min iweqḡen ḍ min iweqḡen i yiwḍan nni ḍi ḡan jnun. ³⁴ Ḥxeddnnit ffḡen-d marra iwḍan n ubilaj bac ad ḥḡan Ḥisa. Wami t̄zrin, ḥeccmen-t̄ ḥima axasen ibeḡḡed zi jjiḥet̄ nsen.

Sidna Ḥisa isgenfa ij n unecruf

9 ¹ Inya Ḥisa ḍi t̄ḡarrabut, iqḍeḡ ḥebḥar iḡqeb ḡar ḍcar nnes. ² Can yiwḍan uwin-d ḡares ij n uryaz mmut̄en-as iḍaren, izzef ḍi t̄assut̄ nnes. Wami izra Ḥisa l'imān nsen, inna-as i unecruf nni: "War teggwed ca a mmi, twayḡarent-ac ḥmuḡḡiyat̄ nnec." ³ ḍinni can imseḥmaden n Ccariḡa, nnan ḍeg wuḥ nsen: "Bnaḍem-a iqḡar awaḥ war iḥḥin x Arebbi."

⁴ Ḥisa issen mindi tfekkaren, inna-asen: "Mayemmi tfekkarem ammu ḍi min war iḥḥin? ⁵ Min isehḥen atḡas as iniḡ i bnaḍem-a, Twayḡarent-ac ḥmuḡḡiyat̄ nnec, niḡ Kkar ad̄ tuyured̄? ⁶ Xsey ad̄ tessnem belli Mmis n bnaḍem ḡares ssulta x t̄mur̄t̄ ḥima ad̄ iḡfar ḥmuḡḡiyat̄." Uca inna-as i unecruf nni: "Kkar, ysi t̄assut̄ nnec, ruḥ ad̄ trewwḥed̄ ḡar t̄eddart̄ nnec!" ⁷ Ikkar uryaz nni irewwḥ. ⁸ Wami zrin yiwḍan

^t8:30 lḥfan niḥni ḍ lḡanazir.

manayenni, ggwden hemden Arebbi x ssulṭa iy ḡasen iticc i yiwdan.

Sidna Ḥisa itṛaya-d i Matta

⁹Wami yuyur ssenni Ḥisa, izra ij n uryaz qqaren-as Matta iqqim ḡeg umcan mani jemmḡen řaḡcur. Inna-as Ḥisa: "Ḋfar-ayi-d." Ikkar Matta, idfar-it.

¹⁰Iqqim Ḥisa ḡi teddarṭ n Matta, itett netta ḡ imeḡḡaren nnes. Aṭṭas n iḡeccaren ḡ yinni iḡṣan qqimen tetten akides. ¹¹Wami zrin řḡizeb n ifarrisiyen manayenni kkaren nnan-asen i imeḡḡaren nnes: "Mayemmi itett lmuḡallim nwem aked iḡeccaren ḡ yinni iḡṣan?"

¹²Isṛa-yasen Ḥisa, inna-asen: "Iwdan iḡan mliḡ war teḡḡijin bu uḡbib, teḡḡajan-ṭ imeḡṛac. ¹³Ruḡem rzum x řmaḡna n l'aya iy iqqaren: Xsey ad treḡmem iwdan, war xsey bu ad tyarṣem i řebhayem.^u War d usiy ad řayiy yinni iḡan nican, usiy-d ḡar yinni iḡṣan!"

¹⁴Qarrben-d imeḡḡaren n Yaḡya ḡar Ḥisa nnan-as: "Mayemmi neccin ḡ řḡizeb n ifarrisiyen řebda netzumma, imeḡḡaren nnec war tzummin ca?"

¹⁵Inna-asen Ḥisa: "Ma zemmren imeddukaṛ n muṛay ad xeyyqen ḡi řfarḡ nnes? Maca ad d asen wussan ad imeysi muṛay zi řwest nsen. Řxeddnnit ad zummen! ¹⁶War iḡi ḡadd itreqqaḡ arruḡ ḡ abafi s yij n treqqiḡṭ n ttub ḡ jḡid. Mayemmi? Řaḡeqqac tareqqiḡṭ nni n jḡid ad tnejmeḡ uca ad d tekkes zeg warruḡ nni abafi. Řxeddnnit ad imyer ucarrig! ¹⁷Uṛa ḡ aman n uḡiṛ ḡ jḡid war xeḡqen ḡeg yiṛemawen

iqdimen, ħima war dduqquzen aḍ zeğgen waman n uḍif aḍ ḍeyygen yiḍemawen nni. Maca aman n uḍif ḍ jḍid xeğqen ḍeg yiḍemawen ḍ jḍid. Amenni war itḍeyyiğ uḍa ḍ ij n ḍĥajet: Ila aman uḍif, Ila iḍemawen."

Sidna Ćisa isgenfa yeğis n yij n arrayes

¹⁸Wami iqqar Ćisa manaya, yusa-d ħares ij n arrayes isejjed-as inna-as: "Yeği tmetta ḍexxu. Araḥ-d, sers xas fus nnec ħima aḍ tekkar." ¹⁹Ikkar Ćisa idfar-it netta ḍ imeḥḍaren nnes.

²⁰Ḍinni ij n ḍemyart ḍenğac iseggwusa zeg wami ḍehḍec, tazzeḍ s idammen.^v Ḍedfar Ćisa, ḍḥaḍa-yas ḍḥarf n useḍham nnes. ²¹Ḍenna ḍeg wuḍ nnes: "Meḍa ħir ḥaḍiğ aseḍham nnes aqa aḍ genfiğ." ²²Ineqḍeb ħares Ćisa izri-t uca inna-as: "War teggweḍ ca a yeği, l'iman nnem isgenfa-cem." Ḍgenfa ḍemyart nni ḍi ḍsağat nni.

²³Wami yiweḍ Ćisa ħar ḍeddart n arrayes nni, itwaḍa ḍinni ḍebğad zi ḍğaci itzemmarren lmusiqa umettin, ḍ lharaj. ²⁴Inna-asen Ćisa: "Fḍem ssa! Ḍaḥenjirt war ḍemmut ca, aqa ḍetteş waha!" Ḍxeddnnit ḍehcen xas. ²⁵Wami sufğen iwḍan, yuḍef ħar uxxam ittef-as ḍeg uḍus i ḍḥenjirt nni uca tekkar. ²⁶Iffey ḍexbar ħar marra ayḍbab n ḍmurt nni.

Sidna Ćisa isgenfa ḍnayan idaryafen ḍ ij uzeynun

²⁷Yuyur ssenni Ćisa, ḍfaren-t ḍnayan idaryafen şuyiwen qqaren: "Rḍem-aney a Mmis n Ayḍ-Dawud!" ²⁸Wami yuḍef Ćisa ħar ḍeddart, qarrben ħares idaryafen nni. Inna-asen: "Ma ḍumnem

^v9:20 Iḍammen netta ḍ ddem.

belli nec zemmrey ađ ggey manaya?" Nnan-as: "Wah a Sidi." ²⁹ Uca iħada-yasen Ħisa tiġtawin inna: "Ayarwem yiři anect min yarwem d l'iman." ³⁰ R̄xeddnnit nurzment tiġtawin nsen. Iḡfem-asen Ħisa inna-asen: "Yarwem ađ tẓawdem manaya i can ħadd!" ³¹ Maca niṭni ruħen siwden řexbar x Ħisa d marra tamurt nni.

³² Di řweqt iy di ruħen, can yiwdan uwin-as-d i Ħisa ij uryaz d azeynun dayes jjen. ³³ Wami isufey Ħisa jjen nni, ibda uzeynun nni issawař. Qqimen tzejben řyaci nnan: "Ħemmarř ma iwqex manaya di tmurt n Ayt-Isra'il." ³⁴ Maca řħizeb n ifarrisiyen qqaren: "Netta isufuy jnun řaħeqqac arrayes n jnun yuca-as jjeħd nni."

³⁵ Iggur Ħisa di marra tineddam^w d ředcur, iseřmad di temzidawin n wuđayen iħeddat u itbeccar s řmulk n Arebbi. Isgenfa marra řehřacađ d ddiġan n ddat. ³⁶ Wami izra řyaci nni, qqsen-as minzi twaħeddben, nhewřen. Niṭni amecnaw iħuřiyeen war yarsen uw ten ya irewsen. ³⁷ Inna-asen i imeħđaren nnes: "Tafeġaħt ađtas maca icewwaren drus iy ya ixedmen. ³⁸ Ttaređ zi Bab n tfeġaħt ađ irni icewwaren i umarjeř nnes."

Sidna Ħisa ixđar tenřac n arrusul

10 ¹ Iřaya-d Ħisa x tenřac-a n imeħđaren nnes. Yuca-asen ssulťa iy zi ya sufyen jnun, iy zi ya sgenfan marra řehřacađ d řehřiqat n yiwdan. ² D yina d isemawen n tenřac n arrusul: Amezwaru nsen d Simřan umi qqaren Buřrus d wumas Andrawus,

^w9:35 Tineddam niřenti d tindingin.

ḡ Yaḡqub mmis n Zabdi ḡ wumas Yuḡanna, ³ḡ Filibbas, ḡ Bartulumay, ḡ Tuma, ḡ Matta zeg iḡeccaren, ḡ Yaḡqub mmis n Ḥalfa, ḡ Taddi, ⁴ḡ Simḡan iy tuḡa itdafaḡen x t̄murt̄ nnes, ḡ Yahuda l̄sxaryuṡi, iḡni wenni izzenzen Ḥisa.

Sidna Ḥisa issekk arrusul aḡ ḡeddten

⁵T̄enḡac-a n iryazen issekk-iṡen Ḥisa iweṡṡa-ten inna-asen: "War traḡem ca ḡar t̄mura mani war ḡin wuḡayen. War tidfem bu t̄ineddam^x n t̄murt̄ n Samarya. ⁶Maca ruḡem ḡar izmaren iweddaren, iḡni iwḡan n Ayṡ-Isra'il. ⁷Xmi ḡa traḡem, ḡeddtem s r̄mulk ujenna aḡa yuḡes-d. ⁸Sgenfam imeh̄fac, sfaḡem-d yinni immuṡen, siṡfam i yinni ig iḡa jḡam, sufḡem jnun. Manaya immuc-awem baṡef, uṡa ḡ kenniw ucem baṡef! ⁹War kiwem tiwim walu: lla dheb, lla nnuqart̄, lla nneh̄ḡas ḡeg uḡezzam nwem. ¹⁰War kiwem tiwim bu uqrab x ubrid̄ uṡa ḡ t̄nayen iḡammiren, uṡa ḡ t̄isiṡa, uṡa ḡ aḡekkaz. Minzi wenni itbeccaren isḡaheḡ macca. ¹¹Xmi ḡa t̄aḡfem can t̄endint niḡ can dcar, rzum x wenni kenniw ḡa iḡebfen ḡar t̄eddart̄ nnes. Qqimem ḡayes aṡ ḡa t̄uyurem ssenni. ¹²Xmi ḡa t̄aḡfem ḡar can t̄eddart̄, seḡmem x ayṡbab nnes. ¹³Meṡa qebfen-kenniw ayṡbab nnes, akid̄sen tiṡi lbaraka nwem. Meṡa war kenniw qbifen ca, war kisen t̄yimi lbaraka nwem. ¹⁴Meṡa war kenniw qbifen ca ḡi can t̄eddart̄ niḡ ḡi can t̄endint niḡ meṡa war xsen aḡarwem ṡennt̄en, ffḡem ssenni meṡem t̄aḡejjact zeg iḡaren nwem. ¹⁵Aḡa tesṡam ṡḡaqq: Ḋi Yewm Lḡisab ḡ Lḡiqab aḡ yiṡi lḡiqab n

^x10:5 T̄ineddam niṡenti ḡ t̄indinin.

ṭendint nni ktar zi lxiqab n ṭendint ṭaxeffant n Sadum
 ḍ ṭendint ṭaxeffant n Ṥamura."

Aḡeddeb ig itekken x imeḡḡaren

¹⁶ "Nec aqa ssekkiḡ-kenniw amecnaw iḡuḡiyen jar
 wuccanen. lḡim ṭfaqem amecnaw ifiyeran, iḡim ḍ
 nniyeṭ amecnaw idbiren. ¹⁷ Ḥḍam ixef nwem zeg
 yiwḍan. Akenniw sellmen i lmaḡkamaṭ; akenniw
 uwṭen ḍi ṭemzidawin n wuḍayen. ¹⁸ Akenniw jarren
 ḡar lḡukkam ḍ izeḡiden ḡlaḡsab isem inu ḡima axafi
 ṭceḡdem ḡar niṭni ḍ yinni war iḡin bu ḍ uḍayen.
¹⁹ Xmi kenniw ḡa sellmen, war ṭfekkarem ca ḍi min
 ḡa ṭinim niḡ ḍi mammec ḡa ṭessiwḡem. Maca awaḡen
 iy ḡa ṭinim ḍ Arebbi iy ḍawem-ṭen ḡa yucen ḍi
 ṭsaḡat nni. ²⁰ War iḡi bu ḍ kenniw iy ḡa issiwḡen, ḍ
 Arruḡ n Babatḡwem iy ḡa issiwḡen ḍeg umcan nwem.
²¹ Umas aḍ isellem umas i ḡmewṭ. Babas aḍ isellem
 mmis. Ṭarwa aḍ raḡen ḍed i lwalidin nsen, aṭen
 sellmen i yinni ṭen ḡa nyen. ²² Akenniw ḡiffen marra
 ḡlaḡsab isem inu, maca wenni ḡa iḡbaren aḡ uneggar
 aḍ injem. ²³ Meḡa ḡeddben-kenniw ḍi can ṭendint,
 rewḡem ḡar ṭenneḡnit. Aqa ṭesḡam ḡḡaqq: Aḍ d yas
 Mmis n bnaḍem, u kenniw ḡaḍ war ṭkemmḡemx min
 kenniw weḡḡiy ḍi ṭneddam n Ayt-lsra'il.

²⁴ Ameḡḡar war iḡi bu ḍ ameqqran zi lmuḡallim
 nnes. Axeddam war iḡi bu ḍ ameqqran zeg uweqqaf
 nnes. ²⁵ Baraka ḡir aḍ yiḡi umehḡar am lmuḡallim
 nnes ḍ uxeddam amecnaw aweqqaf nnes. Meḡa
 ḡayan-as i bab n ṭeddarṭ A lḡis,^y iwa mammec ḡa
 ḡayan i ḡehḡab nnes?"

^y10:25 Awaḡ-a s ṭayunaniṭ netta ḍ "Bḡalzabul".

Tiggw̄di zi Arebbi

²⁶ "War teggw̄dem ca zzaysen. Marra min itwasnuffren aḍ itwafdeḥ. Marra min inuffren aḍ itwassen! ²⁷ Min ḍawem qqarey ḍi taḡest, ḡawdem-as ḍi tfawt n nhar. Min tesfam s řhess, syuyem zzayes x tzeqqa. ²⁸ War teggw̄dem bu zeg yinni ineqqen ddat, u niṭni war zemmren aḍ nyen řaḡmar. Ggw̄dem Arebbi iḡni wenni izemmren aḍ ihdem ddat ḍ řaḡmar munen ḍi jahennama. ²⁹ Ma war tmenzin tṇayen n izawjiwen^Z s duru? Walakin, war zzaysen iwettṭi uřa ḍ ijjen ḡar tmurt meřa war ixis Babatwem. ³⁰ Uřa ḍ izuttan iy ḡarwem x uzeḡif iḡseb-iṭen Arebbi marra. ³¹ War teggw̄dem ca. Kenniw tseggwam ktar s waṭtas x izawjiwen."

Wenni icehḍen x Sidna řisa

³² "Wenni zzayi ḡa icehḍen zzaṭ i yiwdan, azzayes cehdey nec zzaṭ i Baba iḡan deḡ ujenna. ³³ Wenni ḍayi ḡa inkaren zzaṭ i yiwdan, aṭ nkarey nec zzaṭ i Baba iḡan deḡ ujenna.

³⁴ War tfekkarem belli usiy-d aḍ ggey řehna ḍi ddunect. War d usiy ca aḍ ggey řehna, usiy-d aḍ ggey amenyi. ³⁵ Usiy-d aḍ smenyeḡ mmis akeḍ babas, ḍ yeḡis akeḍ yemmas, ḍ tsřit akeḍ lallas. ³⁶ Aḍ yiri řaḡḍu n bnaḍem ḍ řehbab iy kis izeddyen ḍi teddarṭ nnes.^a

^Z10:29 Izawjiwen niṭni ḍ ijdad.

^a10:36 Xzar Mixa (Michée) 7:6.

³⁷Wenni xef iğizz babas niğ d yemmas ktar zi mammec xas ġizzeğ nec, war d̄ayi isdiheğ ca. Wenni xef iğizz mmis niğ d̄ yeğis ktar zi mammec xas ġizzeğ nec, war d̄ayi isdiheğ ca. ³⁸Wenni itagin ađ iysi şşalib nnes^b ađayi idfar, war d̄ayi isdiheğ. ³⁹Wenni ya irebhen tuđart̄ nnes, at ixser. Wenni ya ixesren tuđart̄ nnes x řesbab inu, at irbeħ."

L'ajar

⁴⁰"Wenni kenniw iqebbřen, iqbeř-ayi. Wenni d̄ayi iqebbřen, iqbeř wenni d̄ayi d issekken. ⁴¹Wenni iqebbřen can nnabi řaħeqqac issekk-iđ-ıđ Arebbi, ağares yiři l'ajar amecnaw nnabi. Wenni iqebbřen can řmumen řaħeqqac d̄ řmumen, ağares yiři l'ajar amecnaw řmumen. ⁴²Aqa tesřam řħaqq: Wenni ya yucen ġir řkas n waman d̄ asemmađ i can yijjen zeg imezyanen-a řaħeqqac d̄ amehđar inu, aqa war itdeyyiğ ca l'ajar nnes."

Sidna Ćisa d̄ Sidna Yaħya

11¹Wami ikemmeř Ćisa řuřiyađ i tenğac imehđaren nnes, yuyur ssenni ħima ađ iseřmed̄ ađ iħeddeđ d̄i t̄neddam^c iy yuđsen jjiheđ nni.

²Wami iğa Yaħya d̄i řehbes isřa x řexđayem n Lmasih. Issekk can imehđaren nnes ġar Ćisa ³ħima ađas inin: "Ma d̄ cek iy xef nesřa ađ d taseđ niğ a nraja ħadd nneynit?"

^b10:38 D̄i řweqt̄ nni n Sidna Ćisa arrumanus neqqen iwđan d̄i şşalib, iwđan tğeddaben ađtas d̄ayes. Wenni ideffaren Sidna Ćisa ixesřa-yas war itegğweđ ca zi şşalib nni, iğni zi řmewt̄ uřa zeg uğeddeb.

^c11:1 T̄ineddam niđenti d̄ t̄indinin.

⁴Indeq-d Ċisa inna-asen: "Ċeqbem ɣawdem-as i Yaħya min tesřam d min twařam: ⁵iđaryafen twařan, izehřafen gguren, yinni di iđa jdam genfan, idehcuren tesřan, yinni immuřen tnekkaren-d, twabeccaren řmusakin. ⁶Ssađd n yinni war đayi itcekkin ca."

⁷Wami rewwřen imehđaren n Yaħya, Ċisa issawaf x Yaħya iqqar i řyaci: "Mix teffyem ad tezrem di řexřa? Ma ij uyanim ithezza-t arriř? ⁸Meřa lla, mix teffyem ad tezrem? Ma ij n uryaz iređ arruđ d ařebħan? Yinni iy ɣar iđa warruđ ařebħan tiřin di řeqřur n izeğiden! ⁹Meřa lla, mix teffyem ad tezrem? Ma ij n nnabi? Qqarey-awem: Wah, netta ktar zi nnabi. ¹⁰D Yaħya iy xef issiweř lkitab:

Aqa tsekkij-d ij n arrasul inu zzařec,
ħima ac isewjed abrid nnec.^d

¹¹Aqa tesřam řħaqq: Zi min d jjint temyarin, war đin bu can ijjen d ameqqran ktar zi Yaħya, maca wen iğan d amezyan di řmulk ujenna netta d ameqqran x Yaħya.

¹²Zi řweqt n Yaħya ař řexxu, iwđan temdehřasen ad adfen di řmulk ujenna tmenyan iryazen bac aɣarsen yiři. ¹³Ccariđa n Musa^e d marra l'anbiya ssiwřen x řmulk ujenna ħetta ař wami d yusa Yaħya.

^d11:10 Xzar Malaxi (Malachie) 3:1.

^e11:13 Ccariđa n Musa qqaren-as Tuwrat. Đayes řuřiyař nni iy d yuca Siđi Arebbi i yiwđan n Ayt-Isra'il x ufus n Siđna Musa. Tuwrat n Siđna Musa đayes xemsa n lkitub: ijjen qqaren-as lmezwwra, unneynit qqaren-as Ufuɣ, unneynit Řkitab n Ayt-Lawi, unneynit Lđadad, unneynit Afessar n Ccariđa n Musa.

¹⁴ U mefa t̄exsem aḍ tamnem, Yaḥya netta ḍ nnabi llyas iy netraja. ¹⁵ Şennet̄ mliḥ a wenni itsfan.

¹⁶ X manaya wi ḍi ḡa cabbheḡ iwḍan n řweqt̄-a? Tcabbahen ḍeg iḥenjiren iy iqqimen ḍi saḡa, t̄řayan i wayawya, qqaren: ¹⁷ Nşuḍ ḍi t̄emja, war t̄ecḍiḥem ca. Netḡezza-kenniw, war t̄rum ca. ¹⁸ Minzi Yaḥya yusa-d itzumma, war isess aman uḍif, nnan qa ḍayes jnun! ¹⁹ Yusa-d Mmis n bnaḍem war itzummi ca, isess, nnan qa bnaḍem-a itett isess aḡas, řawed ḍ ameddukeř n iḡeccaren ḍ yinni iḡşan. Řefhameḡ n Arebbi qebbřen-t marra yinni ifehhmen."f

T̄ineddam ikeffaren

²⁰ Ssenni ibḍa řisa itḡeyyab t̄ineddam nni iy ḍi igga aḡas n lmuḡjizaḡ nnes, war tuben ca ayḡbab nsent. ²¹ Inna řisa: "Ya řefḍiḥet̄ nnem ya dcar n Kurzin! Ya řefḍiḥet̄ nnem ya dcar n Bayt Şayda! Maḡlik lmuḡjizaḡ-a iy ḍayem ixerfen, xerqent ḍi t̄neddam t̄iḡeffanin n Şur ḍ Şaydun, iři tuben ayḡbab nsent aḡas zeg wami, iři ggin arruḍ n uḡzan uca qqimen x yiḡed⁹ ḡima aḍ tban tuba nsen. ²² X manayenni qqareḡ-awem: Aqa t̄ineddam t̄iḡeffanin n Şur ḍ Şaydun aḍ iřint xir zzaykent ḍi Yewm Lḡisab ḍ Lḡiqab. ²³ Y cem a Kafernaḡum, ma tyir-am aḍ tḡaḡḡḍed ḡar ujenna? Lla, aḍ tehwiḍ ḡar Lḡahim. Řaḡeqqac mři lmuḡjizaḡ iy ḍayem ixerfen, xerqent ḍi t̄endint t̄aḡeffant n Sadum iři řaḍ aqa-t ḍ t̄andint ař nhara. ²⁴ X manayenni qqareḡ-awem: Aqa t̄andint

^f11:19 L'aya-ya s t̄ayunaniḡ t̄usa-d ammu s řḡarf: Řexḍayem n řefhameḡ ticcent-as i řefhameḡ nni řḡaqq.

⁹11:21 lḡed netta ḍ t̄nifest.

taḡeffant n Sadum ad tifi di Yewm Lḥisab d Lḡiqab xir zzayem!"

Arraḡet i yinni yuḡfen

²⁵ R̄xeddnnit issiwef Ḥisa inna: "Ḥemḡeḡ-cek a Baba a Siḡi Arebbi ujenna d tmurt, minzi tesnuffred manaya x imiyisen d lḡulama, tseḡhared-t-id i iḡenjiren imezyanen. ²⁶ Wah a Baba, řaḡeḡḡac ammu iy twařid ḡsen.

²⁷ Baba yuca-ayi-d kuřci. Uřa d ijjen war issin min iḡna Mmis menyir Babas, niḡ min iḡna Babas menyir Mmis. Babas, aṡ ssnen ḡir yinni umi ixes Mmis aḡasen-t-id isedḡar.

²⁸ Araḡem-d ḡari marra kenniw a yin yuḡfen s dḡef iy teysim, akenniw sreyyḡeḡ. ²⁹ Rbum t̄zayřut^h inu xawem, řemḡem zzayi řaḡeḡḡac nec d ařebbar, war ḡayi bu ttakebbur. R̄xeddnnit ad tafem arraḡet i yixef nwem. ³⁰ Řaḡeḡḡac meřa t̄rbum t̄zayřut inu nettat̄ aqa t̄ehwan, dḡef inu ifsus.

Min iḡan ḡalal di nhar n ssebt

12 ¹ Ḋeg wussan nni di nhar n ssebt iḡḡu Ḥisa ḡeg ubriḡ di řwest n imendi, imeḡḡaren nnes ḡuzen ḡḡuren tekksen t̄iyḡerin tetten-tent. ² Wami ten ḡrin can yiwdan zi řḡizeb n ifarrisien nnan i Ḥisa: "Xzar! Imeḡḡaren nnec teggen min iḡan ḡram di nhar n ssebt."

³ Inna-asen Ḥisa: "Ma war teḡrim ca min igga Dawud wami iḡuz netta d yinni akiḡes? ⁴ Yuḡef ḡar t̄emziḡa n Arebbi, icca aḡrum nni iy iḡan d

^h11:29 T̄zayřut nettat̄ d ij n ukeccuḡ tceddan-t ḡar t̄nayen iserḡan t̄jarran zzayes aḡar.

şşedqet netta d yinni akis. Ayrum nni war iği ca ħalal i niṭni, Ʒir i řefquha waha. ⁵ Niy war řeyrim d Ccariġa n Musa belli řefquha tsexxaren d nhar n ssebt d řemzida n Arebbi břa ma řen iħasseb ħadd? ⁶ Qqareġ-awem: Dřanita, min iġan ktar zi řemzida n Arebbi. ⁷ Mři řfehmem řmaġna n wawar iy iqqar Arebbi: 'Xseġ ad trehmem iwřan, war xseġ bu ad řarřem i řebhayem,'ⁱ ataf war řřekmem x yinni war iggin minxef. ⁸ Řaħeqqac Mmis n bnařem ig iġan d řřakem x nhar n ssebt."

⁹ Yuyur ssenni řisa, yuřef ġar ij n řemzida n wuřayen. ¹⁰ Yufa řinni ij n uryaz fus nnes immuř. Řředdnnit sseqsan řisa, xsen ař tehmen, nnan-as: "Ma ħalal uw ġa isgenfan can ħadd d nhar n ssebt n řřibada?"

¹¹ Inna-asen řisa: "Meřa can ħadd zzaywem ġares ij uħuři uca iwřa-yas d can řřařř d nhar n řřibada, ma ř-id iřřef ař-id isiři, niġ lla? ¹² U bnařem iseggwa ktar s warras zeg uħuři! řřaħsab manaya ħalal wi ġa iggen řřir d nhar n řřibada." ¹³ Řředdnnit inna-as řisa i uryaz nni: "Sarreħ fus nnec." Isarreħ-iř, idweř mliħ am ufus nneġnit. ¹⁴ Fřen yiwřan n řřizeb n ifarriřiyen mcawaren jarasen mammec ġa ggen ad řen řisa.

Sidna řisa itwajah yinni iġan řed nnes

¹⁵ Issen řisa manayenni yuyur ssenni. Dřaren-ř aberru n yiwřan, isgenfa marra imeħřac nsen. ¹⁶ lweřřa-řen war řxebbarem ħadd xafi, ¹⁷ řima ad

ⁱ12:7 Xzar Hucaġ (Osée) 6:6.

ikemmer wawaf iy inna Sidi Arebbi i nnabi lcaḡya deg yij n zman:

¹⁸ "D wanita d axeddam inu ig xḡarey,
wenni iy xafi iḡizzen iy xef rḡiy.

Aḡayes ggey Arruḡ iqeddsen,
aḡ ixebbar yinni war iḡin d uḡayen s rḡaqq.

¹⁹ War itmenḡi akeḡ ḡadd,
war isnekkar bu tḡuyyit,
war itsfi ḡadd i wawaf nnes deg ibriden.

²⁰ War itrezzi bu ḡanim imeyyren,
war isexsi tḡawt n tḡftiḡt iteggen ddexxan,
aḡ ḡa irbeḡ rḡaqq.

²¹ Deg yisem nnes rḡgnus aḡ ggen l'amal."^j

²² Ssenni can yiwḡan uwin-as-d i ḡisa ij uryaz d aḡarḡaf d azeynun ḡayes jjen. Isgenfa-t ḡisa ḡima aḡ issiweḡ aḡ itwaḡa. ²³ Qqimen tḡejjben rḡaci nni marra, nnan: "Maci d wa ig iḡan d Mmis n Dawud, niḡ?"

²⁴ Tesḡan rḡizeb n ifarrisiyen i wawaf nsen nnan-
asen: "Bnaḡem-a isufuy jnun minzi arrayes n jnun
umi qqaren Bḡalzabul yuca-as jjeḡd-a."

²⁵ Issen ḡisa min nwan, inna-asen: "Mkuḡ
lmeḡlaka iy ḡi tmenḡan ayḡbab nnes ijjen akeḡ
unneḡnit aḡ tneḡdem. Mkuḡ tḡandint niḡ d tḡaddat
iy ḡi tmenḡan ayḡbab nnes ijjen akeḡ unneḡnit aḡ
tewḡa. ²⁶ Meḡa Cciḡan isufuy Cciḡan, aḡ iqḡa x yixef
nnes, mammec ḡa tḡegg aḡ tdum lmeḡlaka nnes?"

²⁷ Meḡa sufuyey jnun s jjeḡd n Bḡalzabul, inim-ayi
kenniw, mammec teggen yiwḡan nwem sufuyen-ḡen

^j12:21 Xzar lcaḡya (Esaie) 42:1-4.

uġa d niġni? Niġni s yixef nsen tbeyyanen belli war ġarwem bu rġhaqq d min teqqarem. ²⁸ Nec, meġa sufuyex jnun s Arruġ n Arebbi, aqa rġmulġ n Arebbi yusa-d ġarwem. ²⁹ Iwa mammec? War izemmer ħadd ad ihjem x teddart n can ijjen ijhed bac ad yacar aġra nnes illa meġa icedd-it d amezwaru. Uca adas yawi marra min ġares d teddart.

³⁰ Wenni war kiġi iġin aqa-t ded inu. Wenni war ismunen akiġi, netta itzeġaġ. ³¹ Aqa qqareġ-awem: Ad twayġarent marra rġmuġġiyat iy teggen yiwġan, d marra awaġ war ihġin iy qqaren x Arebbi. Maca wenni ġa yinin can wawaġ war ihġin x Arruġ n Arebbi war das iġeffar ca. ³² Wenni ġa yinin can wawaġ war ihġin x Mmis n bnaġem, ġares aġfar. Maca wenni ġa yinin can wawaġ war ihġin x Arruġ iqeddsen, war das iġeffar lla d ddunect u lla d l'axira.

³³ Meġa tacejġart teġbah, ad tarew min iġebġan. Meġa tacejġart war teġfi, ad tarew min war ihġin. Tacejġart tdehhar s min tarew. ³⁴ A tarwa ifiġeran, mammec ġa teggem ad tinim min iġebġan u kenniw d iġeffanen? Raġheqqac aqemmum isufuy min dayes deg wuġ. ³⁵ Bnaġem iġebġan isufuy-d min iġebġan zi rkenz nnes iġebġan. Bnaġem aġeffan isufuy-d tuġuffna zi rkenz nnes aġeffan.

³⁶ Adawem iniġ: Aqa Yewm Lġisab d Lġiqab ad twaġasben yiwġan x mkuġ awaġ ixwan azzayes ssiwġen. ³⁷ Raġheqqac ġlaġsab awaġen nnec aqa-c bari', niġ ġlaġsab awaġen nnec ad twaġeqqbed."

Lmuɣjiza n Sidna Yunes

³⁸ Nnan-as řebɣađ n imseřmaden n Ccariɣa đ řħizeb n ifarrisijen i řisa: "A lmuɣallim, nxes a nzer ij n lmuɣjiza zzayek."

³⁹ Indeq-d řisa inna-asen: "lwdan iğeffanen n řweqt-a ixeddɣen Arebbi tettaren lmuɣjiza, maca war đasen itmuci ɣir lmuɣjiza nni n nnabi Yunes.

⁴⁰ Amec iqqim Yunes teřt-iyjam jar ġyaři đ wussan đeg uɣeddis n usřem, amenni iy ɣa iseɣđu Mmis n bnađem teřt-iyjam jar ġyaři đ wussan swadday n řmurř. ⁴¹ Yewm Lħisab đ Lɣiqab ađ d kkaren imezđay n řendint n Ninwa akeđ yiwđan n řweqt-a, axasen ceřcan, řaħeqqac aytbab n řendint n Ninwa tuben wami řen inha Yunes. Đanita ijjen đ ameqqran zi Yunes. ⁴² Yewm Lħisab đ Lɣiqab ađ tekkar lmalika n ljanub akeđ yiwđan n řweqt-a, axasen řceřca, minzi řusa-d zi řmurř yugjen ħima ađ řsenneř i lħikma n Suliman. Đanita ijjen đ ameqqran zi Suliman.

⁴³ Xmi ɣa itwasufey jjen ağeffan zi can bnađem, iggur đeg imucan yuzɣen irezzu amcan mani ɣa ireyyeħ. Meřa war yufi ca, ⁴⁴ iqqar: Ađ đewřey ɣar ředdarř inu iy zi ffey. Aɣares idweř at yaf řexwa, řexdeř, řenqa. ⁴⁵ Uca ađ irah, ađ d yawi sebɣa n jnun nneynit đ iğeffanen ktar zzayes, ađ đewřen ađayes zedɣen. Řxeddnit ađ řiři lħala řaneggarut n bnađem nni war řeħři ktar zeg umezwar. Amenni iy đasen ɣa řewqeɣ i yiwđan iğeffanen n řweqt-a."

⁴⁶ řađ issawař řisa akeđ řyaci wami ɣares đ tusa yemmas đ aytmas, bedden barra i ředdarř rezzun akis ssiwřen. ⁴⁷ Inna-as can ħadd i řisa:

"Aqa yemma d̄ ayṭmac bedden d̄i barra rezzun akic ssiw̄fen."

⁴⁸Indeq-d Ṣisa inna-as i wenni issiw̄fen akides: "Min ḡnan yemma d̄ ayṭma?" ⁴⁹Issenḡeṭ s ufus nnes ḡar imeḡdaren nnes, inna: "Aqa yemma d̄ ayṭma. ⁵⁰Wenni iteggen s min ixes Baba iḡan d̄eg ujenna, netta d̄ uma d̄ uḡma d̄ yemma."

Ṛmaḡna n wenni izerrḡen

13 ¹D̄i nhar nni, iffeḡ Ṣisa zi ṭeddart̄ iqqim ṭṭarf n řebḡar. ²Munen-d xas aṭṭas n řyaci, s zḡameṭ nni inya iqqim d̄eg yij n ṭyarrabut, iwḡan qqimen marra d̄i řbarr x ṭṭarf n řebḡar. ³Iqqar-asen aṭṭas n ṭmesřayin s řemḡani, inna: "Ṣennṭet! Iffey ufeḡaḡ ḡima ad̄ izreḡ. ⁴Wami izerreḡ, ṭewḡa-yas can zzarriḡeṭ x ṭṭarf n ubrid̄, usin-d̄ ijd̄ad̄ ccin-t. ⁵Can zzarriḡeṭ nneynit ṭewḡa-yas x yizra war d̄in bu cař aṭṭas. D̄eyya ṭeymi-d̄ řaḡeqqac war ṭud̄if ca d̄i řaḡey n ṭmurṭ. ⁶Maca wami ṭsummer ṭfuct, iḡreq řxeddn̄nit yuzey řaḡeqqac izewran nnes war ud̄ifen ḡar řaḡey n ṭmurṭ. ⁷Can zzarriḡeṭ nneynit ṭewḡa jar isennanen. Ḳmin-d̄ akis isennanen jeyyfen-t. ⁸Maca can zzarriḡeṭ nneynit ṭewḡa x ṭmurṭ ṭaṣebḡant, ṭsufey-d̄ ṭiyderin. Řebḡad̄ ggint miyya, řebḡad̄ settin, řebḡad̄ ṭřat̄in. ⁹Ṣennet̄ mliḡ a wenni itsřan."

¹⁰Qarrben-d̄ ḡares imeḡdaren nnes nnan-as: "Mayemmi iy kisen ṭessawafed̄ s řemḡani?" ¹¹Indeq-d Ṣisa inna-asen: "Itwasmeh̄ i kenniw ad̄ tessnem min inuffren d̄i řmulk ujenna, maca i niṭni war d̄asen itwasmeh̄ ca. ¹²Řaḡeqqac wenni iḡan ḡares itmerni-yas, aḡares yiři aṭṭas. Maca wenni war ḡar iḡi ca, itmeysi-yas uřa min ḡares. ¹³X manaya

iy kisen ssawafey s řemḡani. Raḡeqqac xezzaren war twiřin, tesřan war tesřin war fehmen. ¹⁴ Amenni iy ḡasen itkemmeř wawar n nnabi lcaḡya ig inna ḡeg yij n zman:

Ḥar ma tesřim war tefhimem,
 ḡar ma txezzarem war twiřim.

¹⁵ Raḡeqqac ccaḡb-a, uř nsen idweř ḡ azru,
 ḡřayen war tesřin walu,
 qqnen tittawin nsen.

Hima war twiřin s tittawin nsen,
 war tesřin s imejjan nsen,
 war fehmen s wuřawen nsen,
 aḡari d ḡewřen, ařen sgenfiḡ.^k

¹⁶ Maca ssaḡd nwem wami tittawin nwem twarant, ssaḡd nwem wami imejjan nwem tesřan. ¹⁷ Aqa tesřam řḡaqq: Ařtas n l'anbiya ḡ řmuminin rzun aḡ zren min twarant maca war t zrin ca. Rzun aḡ sřen min tesřim maca war t sřin ca."

Asfhem n řmaḡna n wenni izerrḡen

¹⁸ "Iwa řennḡet řmaḡna n ufeḡaḡ izerrḡen. ¹⁹ Ijjen itsřa i wawar x řmulk ujenna, war t itefhim, iḡni netta am zzariḡet nni ig iwḡan x ubrid. Itraḡ Uḡeffan nni n lbfis, itekkes awar nni itwazerḡen ḡeg wuř nnes. ²⁰ Zzariḡet nni ig iwḡan x yizra netta am bnaḡem ig itesřan i wawar n Arebbi, netta iqbeř-it s řefraḡet. ²¹ Wami war yuwḡi bu izewran mliḡ, ḡeyya tneqřaḡen. Xmi d tasen řemḡayen ḡ uḡeddeb x řesbab n wawar n Arebbi, ḡeyya

^k13:15 Xzar lcaḡya (Esaie) 6:9-10.

iteffey abrid. ²² Zzarriḡeṭ nni ig iwḡan jar isennanen nettaṭ am bnaḡem ig itesṯan i wawaṯ n Arebbi, ḡayes amnus n ddunct, icemmet-it wagṯa, uca itwajeyyef wawaṯ n Arebbi war ineffeḡ ca. ²³ Maca zzarriḡeṭ nni ig iwḡan ḡi ṯmurṯ ṯeṯbaḡ nettaṭ am bnaḡem ig itesṯan i wawaṯ n Arebbi, ifehhem-as ineffeḡ. Ṳebḡaḡ ṯmernin miyya, Ṳebḡaḡ ṯmernin settin, Ṳebḡaḡ ṯmernin ṯṯaṯin."

Ṳmaḡna n isennanen

²⁴ Issiweṯ Ḳisa s yij n Ṳmaḡna nneynit, inna-
 asen: "Ṳmulk ujenna amecnaw ij n uryaz izreḡ
 zzarriḡeṭ ṯeṯbaḡ ḡeg umarjeḡ nnes. ²⁵ Ij n ḡiṯeṭ wami
 ṯṯṯen yiwḡan, yusa-d Ṳaḡḡu nnes izreḡ zzarriḡeṭ
 n isennanen akeḡ zzarriḡeṭ n yirdan Ṳxeddnit
 irweṯ. ²⁶ Wami d gaḡḡḡden yirdan ggin ṯiyḡerin,
 Ṳxeddnit ḡmin-d akidsen uṲa ḡ isennanen. ²⁷ Usin-
 d ixeddamen nnan-as i bab n umarjeḡ: A siḡi, cek
 ṯzerḡeḡ zzarriḡeṭ ṯeṯbaḡ ḡeg umarjeḡ n nec. Iwa
 manis ḡas d kkin isennanen? ²⁸ Inna-
 asen: Can Ṳaḡḡu iy iggin manaya. Nnan-as
 ixeddamen nnes: Ma ṯexseḡ a nraḡ a
 nekkes isennanen nni? ²⁹ Inna-
 asen: Lla, bac war kisen ṯqeḡḡem uṲa ḡ
 irdan. ³⁰ Jjem irdan aḡ meḡren
 akeḡ isennanen. Axmi d ḡa
 yaweḡ Ṳweḡṯ n umjar aḡasen
 iniḡ i icewwaren: Kksem ḡ
 amezwaru isennanen ṯesmunem-ṯen
 ṯceddem-ṯen ḡima aḡ ḡerḡen,
 maca irdan jemḡem-ṯen ḡar
 ṯesrafin inu."

Ṳemḡani n zzarriḡeṭ n bugardaṯ ḡ untun

³¹ Inna-
 asen Ḳisa ij n Ṳmaḡna nneynit: "Ṳmulk
 ujenna amecnaw ij n zzarriḡeṭ n yij n
 nnuḡ n arbiḡ

qqaren-as bugardaḥ. lysi-t yij n uṭarras iẓẓu-t deg umarjeḡ nnes. ³² Tiri d t̄amezyant qaḡ x marra tiḥebba. Maca xmi temḡur t̄dewweḥ ktar zi marra arbiḡ. T̄dewweḥ d t̄acejjart̄, tasen-d yijdaḍ teggen d̄ayes řaḡwac."

³³ Inna-asen Ḥisa ij n řmaḡna nneynit: "Řmulk ujenna amecnaw antun^l t̄eysi-t̄ yij n t̄emḡart̄ teggwi-t̄ d̄i řmud n waren aḥ wami antun nni isgaḡḡed-it̄ marra."

³⁴ Qaḡ manaya inna-t̄ Ḥisa i yiwḍan s řemḡani. War kisen issiwif ḡir s řemḡani. ³⁵ Hima aḍ ikemmeḥ wawaḥ iy inna Sidi Arebbi i nnabi lcaḡya deg yij n zman:

Akisen ssiwifey s řemḡani,
aḍ d sedharey min innuffren zeg wami t̄eḡa
ddunect."^m

Asfhem n řmaḡna n isennanen

³⁶ Ijja Ḥisa řyaci nni, yuḍef ḡar t̄eddart̄. Řxeddnnit usin-d ḡares imeḡdaren nnes, nnan-as: "Fesseraney řmaḡna isennanen deg umarjeḡ."

³⁷ Indeq-d Ḥisa inna-asen: "Wenni izerrḡen zzariḡet̄ t̄aṣebḡant netta d̄ Mmis n bnaḍem. ³⁸ Amarjeḡ netta d̄ ddunect. Zzariḡet̄ iṣebḡan nettat̄ d̄ t̄arwa n řmulk ujenna. Isennanen niṭni d̄ t̄arwa n Uḡeffan nni n lb̄ris. ³⁹ Řaḡḍu ig izerrḡen isennanen netta d̄ lb̄ris. Řweqt̄ n umjar nettat̄ d̄ řefna n zman. Ixeddamen niṭni d̄ lmalal'ikaṭ. ⁴⁰ Amecnaw mammec ismun ufeḡaḡ isennanen iṣherreq-it̄en d̄i t̄messi,

^l13:33 Antun netta d̄ amṭun.

^m13:35 Xzar Zzabur (Psaumes) 78:2.

amenni iy ya t̄ifi řefna n zman. ⁴¹ Ađ d issekk Mmis n bnađem Imala'ikať nnes, ađ kksent zi řmulk nnes marra min itsebbaben d̄i řmuřřiyat̄ d̄ yinni iteggen ccerr. ⁴² Aten neđren d̄i řkuceť n t̄messi mani ya ifin imetťawen d̄ uyezzaz n teymas. ⁴³ Maca řmuminin ađ ifin reqqen am t̄fuct d̄i řmulk n Babat̄sen. řennet̄ mliħ a wenni itsfan.

Řemřani n řkenz d̄ jjuhar d̄ tracca

⁴⁴ Řmulk ujenna amecnaw ij n řkenz ixzen d̄i can umarjeř, yufi-t̄ can ĥadd iřawed̄ isnuffer-it̄. Uca s řefraħet̄ nni iy d̄ayes, izzenz marra min řares isya amarjeř nni.

⁴⁵ Řmulk ujenna amecnaw ij n ttajar irezzu x jjuhar ařebħan. ⁴⁶ Wami yufa ij n jjuhar iyfan, izzenz marra min řares isyi-t̄.

⁴⁷ Řmulk ujenna amecnaw tracca inder-it̄ ij ubehri d̄i řebħar, tetťef-d̄ mkuř nnuř n usřem. ⁴⁸ Wami t̄řemmar tracca sufyen-t-id ibehriyen řar tťarf n řebħar. Qqimen, ggin isefman iřebħan d̄i t̄suřat̄in nsen, neđren yinni war ihřin. ⁴⁹ Ammu iy řa yiři nhar iy řa ikemmeř zman: Ađ d̄ asent Imala'ikať ađ fennent řkuffar zi řmuminin. ⁵⁰ Aten neđren d̄i řkuceť n t̄messi, mani řa ifin imetťawen d̄ uyezzaz n teymas."

⁵¹ Inna-asen řisa i imeħđaren nnes: "Ma t̄fehmem marra manaya?" Nnan-as: "Wah a Sidi." ⁵² Inna-asen: "Kuř amseřmad̄ n Ccariřa n Musa ig ifehmen řmulk ujenna netta am yij n bab n t̄eddarť ig isufyen t̄imesřayin t̄iqđimin niř d̄ jđid̄ d̄i mani ixzen řkenz nnes."

Tazzf̄en x Sidna Ćisa zeg ubilaj nnes

⁵³ Wami ikemmer̄ Ćisa řemřani nni, yuyur ssenni.
⁵⁴ Idwef řar řmurř nnes, iseřmad ři řemzida nsen.
 řeřjben řayes nnan: "Min teřna řefhameř-a iy řas
 immucen, ř Imuřjizat-a? ⁵⁵ Ma war ięi netta ř mmis
 unejjar nni? Ma war ięi yemmas qqaren-as Maryam?
 Yařqub ř Yusef ř Simřan ř Yahuda ř ayřmas?
⁵⁶ Ma war řint suyřmas aqa-řent akidney řa?
 Iwa manis řas d ikka marra manaya?" ⁵⁷ X manaya war
 ř qbifen ca. Inna-asen Ćisa: "Nnabi meřtarem mani
 ma, walakin řeg ubilaj nnes ř ředdarř nnes, Ila!"
⁵⁸ Igga řin Ćisa drus n Imuřjizat řařeqqac l'iman
 nsen ř uqlil.

Řmewř n Sidna Yařya

14 ¹ Di řweqr̄ nni azeęid Hirudus isřa řexbar x
 Ćisa. ² Inna-asen i ixeddamen nnes: "Aqa
 wanita ř Yařya,ⁿ ikkar-d zi řmewř! X manayenni iy
 řares jjeřd iy zi itegg Imuřjizat."

³ Qbef i manaya, azeęid Hirudus tuřa itřef Yařya
 icedd-it iggi-ř ři řeřbes x řesbab n Hirudiya řamřarř
 n wumas Filibbas. ⁴ Řařeqqac iqqar-as Yařya i
 uzeęid Hirudus: "Hřam ad tawid řamřarř n wumac."
⁵ Irezzu uzeęid Hirudus ad iney Yařya, maca iggweř
 zi ccařb řařeqqac twařan Yařya ř nnabi. ⁶ Wami
 igga uzeęid Hirudus řęid lmilad nnes, řecđeř yeęis n
 řamřarř nnes Hirudiya ři řfarř nnes, řxeddnit ięjeb-
 as řřař i uzeęid Hirudus. ⁷ X manayenni ijuę adas
 yuc min řas řa řettar. ⁸ Wami t řweřřa yemmas,

ⁿ14:2 Yařya iy itřehharen s waman.

yeğis tenna-as i uzeğid Hirudus: "Uc-ayi-d da x siniyet azeğif n Yaħya!" ⁹Ixeyyeq uzeğid aṭtas, maca iweṣṣa aḍas immuc faħeqqac tuḡa ijuḡ zzaṭ i yinni kis iqqimen di rfarħ nnes. ¹⁰Řxeddnnit issekk ġar řehbes wenni ḍas ġa iqessen azeğif i Yaħya. ¹¹Yuwi-d azeğif nnes x siniyet, yuca-as-t i tħenjirt nni, tuwi-t i yemmas. ¹²Usin-d imeħḍaren n Yaħya ysin ddat nnes neḍřen-t. Ssenni ruħen, xbaren řisa s min iweqḡen.

Sidna řisa isecc xemsa ařef n iryazen

¹³Wami d yarra řisa řexbar nni, iruħ ssenni waħdes di tğarrabut ġar ij n umcan ixwa. Arrin-d řexbar řyaci, ḍfaren-t zi tneddam^o x iḍaren. ¹⁴Wami d iḍra řisa zi tğarrabut, izra aṭtas n yiwḍan qqsen-as isgenfa imeħřac nsen.

¹⁵Wami d iqarreb uḡecci, qarrben-d ġares imeħḍaren nnes nnan-as: "Řweqt teḡḍu, amcan-a ḍ řexřa. Sekk iwḍan ġar ředcur aḍ d syen min ġa ccen."

¹⁶Inna-asen řisa: "Mayemmi ġa raħen? Ucem-asen kenniw min ġa ccen."

¹⁷Nnan-as: "ġarney ḍa ġir xemsa n tħebbazin ḍ tñayen iseřman."

¹⁸Inna-asen: "Awim-d manayenni ġari." ¹⁹Yumar řyaci nni aḍ qqimen x arbiḡ. Iṭřef xemsa n tħebbazin nni ḍ tñayen n iseřman nni, iysi tittawin nnes ġar ujenna ickar Arebbi. Irza tħebbazin nni yuca-asen-tent i imeħḍaren nnes, řxeddnnit ferqentent x yiwḍan nni marra. ²⁰Marra ccin jjiwnen.

^o14:13 Tineddam niřenti ḍ tñindinin.

Kkaren jemxen min xasen icetten, tenxac n induxen xemmaren s ifeqquzen. ²¹ Lxadad n yinni iccin niṭni xemsa aṭef n iryazen bfa timyarin d ihenjiren.

Sidna Ćisa iggur x řemwaj n řebḥar

²² Řxeddnnit inna-asen Ćisa i imeḥḍaren nnes aḍ nyen di tyarrabut aḍ zwan yar ujemmad-in, u netta itemsafaḍ x řyaci. ²³ Wami xasen imsafaḍ x řyaci nni, igaḡeḍ yar uḍrar aḍ izzaḡ dinni waḥḍes. Yar uḡecci ḡaḍ aqa-t dinni waḥḍes. ²⁴ Tayarrabut teggwej atṭas zi řbarr, řemwaj tawin-tet tarran-tet řaḥeqqac arriḥ itsuḍ-d zi jjiheṭ nneynit. ²⁵ Ćřayen iqarreb-d řefjar, iruḥ Ćisa yar imeḥḍaren nnes iggur x iḍaren x waman n řebḥar. ²⁶ Wami t zrin iggur x waman x iḍaren, nxeřxen nnan: "Wa d řexyař!" Snekkaren tyuyyit s tiggwḍi.

²⁷ Řxeddnnit inna-asen Ćisa: "Ahnam! Aqa d nec, war teggwḍem ca!"

²⁸ Indeq-d Buṭrus inna-as: "Meřa d cek a Sidi, řaya-ayi-d aḡarek d aseḡ x waman."

²⁹ Inna-as Ćisa: "Araḥ-d!" Ikkar ihwa-d Buṭrus zi tyarrabut uca iggur x iḍaren x waman yar Ćisa.

³⁰ Maca iggweḍ wami izra arriḥ itsuḍ s jjeḥḍ. Ibḍa iḡarreq řxeddnnit isnekkar tyuyyit: "Ahya a Sidi, nejja-ayi!" ³¹ Řxeddnnit isiy-as Ćisa fus nnes ittef-it inna-as: "L'iman nnec d uqlil, mayemmi c yuḍef ccek?" ³² Wami nyan di tyarrabut irsa arriḥ. ³³ Uca sejḍen-as yinni iḡan di tyarrabut nnan: "D řřaḥ, cek d Mmis n Arebbi!"

³⁴ Zwan Ćisa d imeḥḍaren nnes řebḥar, uwḍen yar tmurt n Ganisarat. ³⁵ Wami ḡeqřen Ćisa ayṭbab n tmurt nni, sufyen řexbar di marra tamurt nni. Uwin-

as-d imeh̄fac marra. ³⁶ Ttaren-as aṭen ijj aḍ ḥaḍan yir ṭṭarf n warruḍ nnes. Marra yinni ṭ iḥaḍan genfan.

Lḡadaṭ iy war d yusin ca zi Arebbi

15 ¹ Ssenni usin-d ḡar ḡisa řḥizeb n ifarrisiyen ḍ imseřmaden n Ccariḡa zi ṭendint n Lquds, nnan-as: ² "Mayemmi imeh̄daren nnec betṭřen lḡadaṭ n řejḍuḍ nney? War siriden ca ifassen nsen qbeř iy ḡa ccen ayrum."

³ Indeq-d ḡisa inna-asen: "Iwa kenniw, mayemmi ṭbetṭřem řuřiyet n Arebbi bac aḍ tsiyim ḍi lḡadaṭ nwem? ⁴ Minzi Arebbi inna: Weqqar babac ḍ yemmac.^p Aqa wen ḡa yukkaren babas niḡ ḍ yemmas, itxeřša aḍ immet.^q ^{5–6} Maca kenniw teqqarem war iḡi bu labud i yiwdan aḍ weqqaren niḡ aḍ ḡawnen lwalidin. Tmenyaṭ iy ḡa učen i lwalidin aṭent učen i ṭemziḍa. Ammu ṭbedḍřem řmaḡna n wawař n Arebbi ḥima aḍ teggem mammec ḍawem iḡjeb řḥař s lḡadaṭ nwem. ⁷ A lmunafiqin! Inna řḥaqq nnabi lcaḡya wami xawem issiweř ḍeg yij n zman:

⁸ Ccaḡb-a itweqqar-ayi s wawař waha,
maca uř nnes iggwej xafi.

⁹ Iwdan-a ḡebbḍen-ayi ḍi řxawi,
řaḥeqqac seřmaden ṭimesřayin iḡan ḍ řuřiyaṭ n bnaḍem."

^p15:4 Xzar Ufuy (Exode) 20:12 ḍ Afessar n Ccariḡa n Musa (Deutéronome) 5:16.

^q15:4 Xzar Ufuy (Exode) 21:17 ḍ Lkitab n Ayṭ Lawi (Lévitique) 20:9.

^r15:9 Xzar lcaḡya (Esaie) 29:13.

¹⁰ İfaya-d Ğisa i řyaci, inna-asen: "Senntet, fehmet:

¹¹ Ma dın can tmesřayt itadfen aqemmum ig iđan ħram x bnađem? Walu. Lřaks, min d iteffyen zeg uqemmum aqa manayenni ig iđan ħram x bnađem."

¹² Qarrben-d řares imeĥđaren nnes nnan-as: "Ma tessned belli ifarrisiyen war dıasen iđjib bu řĥař wami řřin i wawař nnes?"

¹³ İndeq-d inna-asen: "Kuř arbiđ war t ızzu ca Baba iđan deg ujenna ad ineqřeđ zeg izewran nnes.

¹⁴ Jjem-ten! Niřni d idarřařen tjarran idarřařen. Meřa adarřař ijarr adarřař, ad wđan s tnayen idsen di can tesraft."

¹⁵ İnna-as Buřrus: "Fesser-aney řmađna-ya."

¹⁶ İnna-as Ğisa: "Řa d kenniw řad war tefhimem?"

¹⁷ Ma war tessinem belli min itadfen aqemmum itraĥ řar uđeddis, iteffey zi ddat? ¹⁸ Maca min d iteffyen zeg uqemmum itas-d zeg wuř, u d manaya ig iđan ħram x bnađem. ¹⁹ Řaĥeqqac zeg wuř iy zi d tekkant l'afkar tiđeffanin, bnađem ad iney, ad izna, ad ifsed, ad yacar, ad icheđ zzur, ad yini řbařeř. ²⁰ D tmesřayin nni ig iđan ħram x bnađem, maca meřa itett s ifassen břa ma ten isired war iđi bu ħram x bnađem."

L'ıman n temyart n Ayt-Kanřan

²¹ Yuyur ssenni Ğisa, iruĥ řar jwayeh n tneddam^s n řur d řaydun. ²² Tusa-d řares ij n temyart zi Ayt-Kanřan^t tzeddeđ dinni. Tesřuyiw tenna-as i Ğisa:

^s15:21 Tineddam niřenti d tindinin.

^t15:22 İwđan n Ayt-Kanřan war řin bu d uđayen.

"Rḥem-ayi a Ḥisa, a Mmis n Ayt-Dawud! Yeği ḡayes jjen, itḡeddab-it aṭṭas."

²³ War ḡas inni Ḥisa uḡa ḡ ij n wawaf. Qarrben ḡares imeḡḡaren nnes nnan-as: "Sufey-it xaney, řaḡeqqac řetbeḡ-aney s řyuyyit."

²⁴ Inna Ḥisa: "Twassekkey-d ḡir ḡar izmaren iweddaren, iḡni iwḡan n Ayt-Isra'il."

²⁵ Maca řamyart nni řusa-d ḡares řsejjeḡ-as řenna-as: "Ahya a Sidi, řawen-ayi!"

²⁶ Indeḡ-d inna-as: "War iḡeddeř aḡ imeysi uyrum n iḡenjiren aḡ imender i iqzinen."

²⁷ řenna-as řemyart nni: "Wah a Sidi, maca uḡa ḡ iqzinen tetten min iwetṭan zi řabřa n aytbab nsen."

²⁸ Uca inna-as Ḥisa: "Cem a řamyart, l'iman nnem ḡ ameqqran!" Inna-as: "Aḡ tafed min řrezzuḡ." Ḋi řsaḡat nni řgenfa yeḡis.

Sidna Ḥisa isecc arbeya ařef n iryazen

²⁹ Ibeḡḡeḡ ssenni Ḥisa, iruḡ ḡar ujemmaḡ-in n řebḡar n Ljalil. Igaḡḡeḡ ḡar ij n uḡrar iqqim ḡinni.

³⁰ Usin-d ḡares aṭṭas n řyaci. Uwin-d akidsen izeḡḡafen ḡ idaryafen ḡ izeynunen ḡ inecrufen ḡ waṭṭas n imeḡřac nneynit. Sersen-řen ḡar idaren nnes isgenfa-řen. ³¹ řḡejjben yiwḡan nni wami řrin izeynunen ssawafen, inecrufen genfan, izeḡḡafen gguren, idaryafen twařan. Uca ḡemḡen Arebbi n Ayt-Isra'il.

³² lřaya-d Ḥisa i imeḡḡaren nnes inna-asen: "Qqsan-ayi yiwḡan-a. řeřt-iyam aqa-řen akidi war ḡarsen min ḡa ccen. War xsey ca ařen ssekkey amen war ccin, řima war nezzfen ḡeḡ ubrid."

³³ Nnan-as imeḥḍaren nnes: "Mani ḡa naf aḡrum iy zi ḡa nsejjiwen qaḡ lḡadad-a n yiwḍan ḍi řexřa-ya?"

³⁴ Inna-asen řisa: "Čḡař ḡarwem n uḡrum?"

Nnan-as: "Sebḡa n řecnifin ḍ can iseřman ḍ imezyanen."

³⁵ Yumar řisa řḡaci aḍ qqimen ḍi řmurt. ³⁶ Itřef sebḡa nni n řecnifin ḍ iseřman, ickar Arebbi. Irza manayenni yuca-asen i imeḥḍaren nnes aḍ ferqen x řḡaci nni. ³⁷ Marra ccin jjiwnen. Ceřten-asen sebḡa n induten řemmaren s ifeqquzen. ³⁸ Marra iryazen nni ig iccin niřni arbeḡa ařef idsen břa řimḡarin ḍ iřenjiren. ³⁹ Wami imsafaḍ řisa x řḡaci nni, inya ḍeg ij n řḡarrabut iruḡ ḡar jwayeh n Magdala.

Iwḍan war tefhimen min řnant lmuḡjizat n Sidna řisa

16 ¹ Usin-d ḡares řḡizeb n ifarrisien ḍ řḡizeb n iřadduqiyen, ttaren zzayes ij n lmuḡjiza zeg ujenna řima ař jarrben. ² Indeq-d řisa inna-asen: "ḡar řmeyreb řeqqarem: Aḍ yiři ljaw ḍ ařebḡan řiwecca, řaḡeqqac ajenna ḍ azeggway. ³ ḡar řefjar řeqqarem: Nhara n unzar ḍ wajjaj řaḡeqqac ajenna ḍ azeggway ḍayes aseynu ḍ abercan. Lḡala ujenna řessnem at tcerrḡem, maca lḡalamař n zman-a war řzemmrem ařent tcerrḡem. ⁴ Iwḍan iḡeffanen n řweqř-a ixeddḡen Arebbi tettaren lmuḡjiza, maca war ḍasen itmuci ḡir lmuḡjiza nni n nnabi Yunes." Ssenni iruḡ iji-řten.

⁵ Wami uwḍen imeḥḍaren nnes ḡar ujemmaḍ-in n řebḡar ttun war kisen uwin aḡrum. ⁶ Inna-asen řisa: "ḡarwem! Ḥḍam ixef nwem zeg untun^u n l'aḡzab n

^u16:6 Antun netta ḍ amřun.

ifarrisien d̄ iṣadduqien." ⁷ Ssiw̄fen jarasen nnan: "Iqqar manaya řaḥeqqac war d̄ nuwi bu uḡrum."

⁸ Issen řisa minxef tuḡa ssawafen, inna-asen: "L'iman nwem d̄ uqlil. Mayemmi teqqarem jarawem war ḡarney bu uḡrum? ⁹ Ma řaḡ war tefhimem? War teḡqifem xemsa nni n tecnifin ig iseccen xemsa ařef n iryazen? Meḡar n induten iy teccurem? ¹⁰ War teḡqifem sebḡa nni n tecnifin ig iseccen arbeḡa ařef n iryazen? Meḡar n induten iy teccurem? ¹¹ Mammec teggim war tefhimem? Nec war ssiwiřey ca x uḡrum. Ḥḡam ixef nwem zeg untun n l'aḡzab n iṣadduqien d̄ ifarrisien."

¹² Řxeddnnit řaḡ iy fehmen imeḡḡaren belli war ḡasen issiw̄iř ca x untun n uḡrum, maca inna-asen: Ḥḡam ixef nwem zi min seřmaden ifarrisien d̄ iṣadduqien.

Buřrus icehhed x Lmasih

¹³ Wami yuwed řisa ḡar řjiheř n řendint n Qayřariya Filibbas, isseqsa imeḡḡaren nnes inna-asen: "Min qqaren yiwḡan x Mmis n bnaḡem?"

¹⁴ Nnan-as: "Řebřaḡ qqaren d̄ Yaḡya,^v inneḡnit qqaren d̄ llyas, inneḡnit qqaren d̄ lřmiya niḡ d̄ can ijjen zi l'anbiya."

¹⁵ Inna-asen řisa i imeḡḡaren nnes: "Y kenniw, min ḡayi tarrim nec?"

¹⁶ Indeq-d Simḡan Buřrus inna-as: "Cek d̄ Lmasih, Mmis n Arebbi iddaren."

¹⁷ Řxeddnnit inna-as řisa: "Ssaḡḡ nnec a Simḡan, a mmis n Yuna! War iḡi bu d̄ bnaḡem iy ḡac

^v16:14 S řayunanit, Yaḡya ig ittehharen s waman.

iseḍharen manaya menyir Baba iġan deg ujenna. ¹⁸ Nec ɣawed aqa qqareɣ-ac: Cek d Buṭrus, iɣni d 'Azru.' X uzru-ya ad bniɣ jmaɣet n řmuminin inu, tiwwura n Ljaħim war zzaysent tiwi walu! ¹⁹ Adac uceɣ řemfataħ n řmulk ujenna. Min ɣa tcedded di tmurt ad yiři itwacedd deg ujenna. Min ɣa terzmed di tmurt ad yiři itwarzem deg ujenna." ²⁰ Řxeddnnit Ćisa iweřša imeħḍaren nnes inna-asen war qqarem i ħadd belli nec d Lmasiħ.

Sidna Ćisa issawař x řmewt nnes

²¹ Ssenni ibḍa Ćisa isfehham i imeħḍaren nnes belli labud ad irah netta ɣar tendint n Lquds ad itwaɣeddeb x wattas n tmesřayin x ufus n imeqqranen n wuḍayen d arruyas n řefquha d imseřmaḍen n Ccariɣa. At n ɣen, wis teřt-iiyam ad d ikkar zi řmewt."

²² Isbeɣɣed-it Buṭrus waħḍes, iɣarred-as inna-as: "Ac iħfeḍ Arebbi a Siḍi! Ćemmarř war ḍac itewqiɣ manaya."

²³ Maca Ćisa ineqřeb ɣares inna-as i Buṭrus: "Beɣɣed xafi ɣar řeggwaj a Cciřan! D cek d azru iy di tneqřaḍeɣ. War tfekkared ca amecnaw Arebbi, tfekkared amecnaw bnaḍem."

²⁴ Ssenni issiweř Ćisa akeḍ imeħḍaren nnes, inna-asen: "Wenni ixsen aḍayi idfar nec, ad ismeħ deg yixef nnes, ad ikessi řřalib nnes,^w aḍayi idfar. ²⁵ Řaħeqqac wen ixsen ad irbeħ řařmar nnes at

^w16:24 Di řweqt nni n Sidna Ćisa arrumanus neqqen iwḍan di řřalib, iwḍan tɣeddaben atřas ḍayes. Wenni ideffaren Sidna Ćisa ixesša-yas war iteggwed ca zi řřalib nni, iɣni zi řmewt ufa zeg uɣeddeb.

ixser. Wen ya ixesren řařmar nnes x řesbab inu ať irbeħ. ²⁶ Mizi ya řenfeř bnađem meřa irbeħ ddunect řekmeř ađ ixser řařmar nnes? Min ya yuc bnađem đeg umcan n řařmar nnes? ²⁷ Aqa Mmis n bnađem ađ d yas s lřađama n Babas akeđ lmalal'ikať nnes, uca ađ ijaza mkuř ijjen řlahřab řexđayem nnes. ²⁸ Aqa tesřam řřaqq: Řebřađ zeg yinni iřan đa akidi niťni war tmettin ca ař ya řren Mmis n bnađem yusađ đi řmulk nnes.

Sidna Musa đ Sidna Ilyas đharen-d akeđ Sidna řisa

17 ¹ řeřđu sett-iyam, yuwi řisa Buřrus đ Yařqub đ wumas Yuřanna, indeh-iřen waħeđsen řar yij n uđrar yuřřa. ² řisa, netta idweř am nnur zzať i řiřřawin nsen, ařembub nnes itceřciř amecnaw řřuct. lđweř warruđ nnes đ acemřař ireqq amecnaw řřawť. ³ Aqa imedřar-asen-d đinni nnabi Ilyas đ nnabi Musa. Twařan-řen ssawařen akeđ řisa.

⁴ lndeq-d Buřrus inna-as i řisa: "A Sidi, đ ařebřan akic neqqim đanita. Meřa řexsed, ađ ggeř řřaťa n iqiđan: ijjen i cek, ijjen i Musa, unneynit i Ilyas."

⁵ řađ issawař Buřrus wami xasen d ihwa ij n useynu itseqsiq. řendeq-d ij n řmiija zeg useynu nni řenna-asen: "Wa đ Mmi iřizzen, farřey zzayes. řenņeť řares." ⁶ Wami sřin imeřđaren řmiija nni ggwđen sejjđen řar řmurt. ⁷ lqarreb řarsen řisa iħađa-řen inna-asen: "Kkarem war teggwđem ca." ⁸ Ysin řiřřawin nsen war ufin ĥadd illa řisa.

⁹ Wami d hewwan zeg uđrar iweřřa-řen řisa inna-asen: "War řřawađem i ĥadd min řezřim ař d ya ikkar Mmis n bnađem zi řmewť."

¹⁰ Sseqsan-t imehđaren nnes nnan-as: "Mayemmi imsefmaden n Ccariḡa qqaren nnabi llyas itxeṣṣa ađ d yas d amezwaru?"

¹¹ Inna-asen: "D ṣṣah itxeṣṣa ađ d yas llyas ađ iḡdef kuřci. ¹² Maca qqareḡ-awem: Aqa llyas yusa-d niřni war t ssinen ca, ggin zzayes min xsen. Amenni iy ḡa ḡeddben Mmis n bnađem."

¹³ Uca fehmen imehđaren belli issawaf-asen x Yaḡya wenni ittehahren s waman.

Sidna Ḥisa isgenfa ij n uḡenjir đayes jjen

¹⁴ Wami d đewřen ḡar řyaci, iqarreb ij n uryaz ḡar Ḥisa iwđa x ifadden zzađ nnes. ¹⁵ Inna-as: Ahya a Sidi, řhem-ayi memmi, đayes jjen itḡeddab ađas. Ađas n twařařin iwetđa đi tmessi niḡ đeg waman. ¹⁶ Uwiḡ-t-id ḡar imehđaren nnec maca war zemmren ađ sgenfan."

¹⁷ Ijaweb Ḥisa inna: "A iwđan n řweqt-a iy đi war iḡi l'iman, a yinni iffyen abrid! Meḡar iy kiwem ḡa qqimeḡ u meḡar đawem ḡa řbareḡ? Awim-ayi-t-id đa." ¹⁸ Ḥisa isbedd jjen nni aḡeffan, iffey zeg uḡenjir nni igenfa đi tsaḡat nni.

¹⁹ Qarben-d imehđaren ḡar Ḥisa waḡdes nnan-as: "Mayemmi neccin war nzemmer ađ nsufey?"

²⁰ Inna-asen Ḥisa: "Řaḡeqqac l'iman nwem đ uqlil. Aqa tesřam řḡaqq: Mři đaywem l'iman ḡir anect ij n tḡebbuct n bugarđaf,^x iři tennim i uđrar-a: Neqrēḡ ssa ḡar điha ađ ineqrēḡ. War xawem iteqsiḡ walu. ²¹ {Nnuḡa-ya n jjen ađ tsufyem ḡir s tzaḡit đ uzummi.}"

^x17:20 Tḡebbuct n bugarđaf nettađ đ ij n zzariḡet n arbiḡ đ tamezyant ađas.

²² Imeħdaren nnes aqayen munen dinni di t̄mur̄t̄ n Ljalil wami d̄asen inna ĩisa: "Ĕfayen ađ itwasellem Mmis n bnađem ħar ifassen n yiwđan. ²³ Ađ n̄yen, maca nhar wis t̄ft̄-iyam ađ d ikkar." Uca xeyyqen imeħdaren s wađtas.

Đdariba n t̄emzida t̄ameqqrant

²⁴ Wami yuweđ ĩisa d̄ imeħdaren nnes ħar Kafernaħum, usin-d yinni ijemm̄xen đdariba i t̄emzida t̄ameqqrant. Qarrben ħar Buđrus nnan-as: "Ma war itxeđis lmuđallim nwem đdariba n t̄emzida t̄ameqqrant?"

²⁵ Inna-asen: "Wah, itxeđas-it."

Wami yuđef Buđrus ħar t̄eddart̄, ĩisa izwar-as s wawaf̄ inna-as: "Min d̄ac imeđharen a Simđan? Uw ħa ixeḡsen řađcur niđ đdariba i izeđiden n t̄mur̄t̄, ma řarwa nsen niđ iwđan nneynit?"

²⁶ Inna-as Buđrus: "Iwđan nneynit."

Inna-as ĩisa: "Mliħ, řarwa nsen war txeđisen ca. ²⁷ Maca ixeḡsa war nesxeyyeq ħadd. Ruħ ħar řebħar nđer tişennart̄ deg waman, asfem amezwaru iy d ħa řsifid̄, rzem-as aqemmum ađayes řafed̄ ij n t̄peyyast n nnuqart̄. Ysi-t xeḡes xac d̄ xafi."

L'iman d̄ řmuđşiyet

18 ¹ Di t̄sađat nni qarrben-d imeħdaren ħar ĩisa nnan-as: "Ug iđan qađ d̄ ameqqran d̄i řmulk ujenna?"

² Iřaya-d ĩisa x yij uħenjir d̄ amezyan, isbedd-it̄ d̄i řwest̄ nsen. ³ Inna-asen: "Aqa tesřam řħaqq: Labud i kenniw ađ t̄dewřem ađ t̄ifim amecnaw iħenjiren imezyanen. Meřa lla, řemmarş ađ t̄adřem řmulk

ujenna. ⁴Wenni isemzayen ixef nnes amecnaw ahenjir-a, d netta iy ya yifin d ameqqran qaḡ di řmulk ujenna. ⁵Wen ya iqebfen can uhenjir am wa x řesbab inu, d nec ig iqbef.

⁶Wenni iy ya yawin ijjen zeg imezyanen-a iy zzayi itammen yar řmuḡṣiyet, řsen-as ad itwacedd ij n uzru n tsirt yar yiri nnes ad itwayreq di řaḡey n řebřar. ⁷Ya řefdiřet n yiwdan x řesbab n řmesřayin itawyen yar řmuḡṣiyet. řimesřayin nni ad d asent, walakin ya řefdiřet i bnadem nni ig iteggen manayenni!

⁸Meřa fus nnec niḡ řar nnec itsebbab-ac di can řmuḡṣiyet, qess-it řder-it xak. Ad tadfed jenet s yij n ufus niḡ s yij n uřar, řsen-ac zi meřa qqimen řarek řnayen ifassen niḡ řnayen idaren ad tadfed řimesi iy war ixessin ca. ⁹Meřa řitt nnec tsebbab-ac di can řmuḡṣiyet, qřeř-it řder-it xak. Ad tadfed jenet s yij n řitt, řsen-as zi meřa qqiment řarek řnayen řittawin ad tadfed jahennama n řmessi.

¹⁰řarwem ad řęęgarem can řadd zeg imezyanen-a. Qqareř-awem: Lmala'ikař nsen deg ujenna řebda xezarent Baba iřan deg ujenna. ¹¹{Li'anna Mmis n bnadem yusa-d ad inejja yinni iweddaren.}

¹²Min dawem imedřaren? Ijjen řares miyya n iřuřiyen. Meřa iweddar-as ijjen zzaysen, ad ij tesřa u tesřin deg uřar ad irah ad irzu x wenni iweddaren.

¹³Aqa tesřam řřaqq: Meřa yufi-t, azzayes ifareř ktar zi min ya ifareř x tesřa u tesřin nni war iweddaren!

¹⁴Amenni uřa d Babatřwem iřan deg ujenna war ixis uřa d ijjen zeg imezyanen-a ad iweddar.

Umac ixḏa akidec

¹⁵ Meḏa ixḏa akic wumac, ruḥ ḡares nha-t ḡir kenniw s tḡnayan. Meḏa igg-ac array, aḏ tiḡid mliḡ ḡawedḡ ak wumac. ¹⁶ Maca meḏa yugi aḡarek iḡennenḡ, awi akidec ijjen niḡ tḡnayan, ḡima ataf lyaletḡ ssnen-t tḡnayan niḡ tḡraḡa n ḡeḡud.^y ¹⁷ Maca meḏa yugi aḡarsen iḡennenḡ, ini-t i jmaḡt n ḡmuminin. U meḏa yugi aḡarsen iḡennenḡ, ḡseb-itḡ ḡ ḡkafer niḡ ḡ axeddaḡ.^z ¹⁸ Aḡa tesḡam ḡḡaqq: Marra min ḡa tceddem ḡi tḡmurḡ aḏ yiḡi itwacedd ḡeg ujenna. Marra min ḡa tḡrzmēm ḡi tḡmurḡ aḏ yiḡi itwarzem ḡeg ujenna.

¹⁹ Qqareḡ-awem ḡawedḡ: Meḏa tḡtaḡem tḡnayan zzaywem x tḡmurḡ tettarem can ḡḡajetḡ i Baba iḡan ḡeg ujenna, aḏawem istajeb. ²⁰ ḡaḡeqqac mani ḡa munen tḡnayan niḡ tḡraḡa x ḡesbab inu, nec aḡ ḡin iḡiḡ ḡi ḡwestḡ nsen."

ḡmaḡna n uxeddām iy ḡi war iḡi arraḡmetḡ

²¹ ḡxeddnnit iqarreb Buḡrus ḡar ḡisa inna-as: "A Sidi, ḡḡaf n tḡwaḡaḡin iy kiḡi ḡa ixḏa wuma bac aḏas semḡey? Ma sebḡa n tḡwaḡaḡin?"

²² Inna-as ḡisa: "Lla, war iḡi bu sebḡa n tḡwaḡaḡin, aḏac iniḡ sebḡin uweḡ-it ḡi sebḡa n tḡwaḡaḡin! ²³ ḡaḡeqqac ḡmulk ujenna itawi-d ḡeg yij n uzeḡid irezzu aḏ igg ḡeḡsab akeḡ ixeddāmen nnes. ²⁴ Wami ibḡa ḡi ḡeḡsab, uwin-d ḡares ijjen ḡayes aḡḡas n umarwas, am ḡecra aḡef milyar. ²⁵ War ḡares minzi ḡa yarr amarwas, iweḡḡa siḡes aḏ immenz netta ḡ

^y18:16 Xzar Afessar n Ccariḡa n Musa (Deutéronome) 19:15.

^z18:17 Axeddaḡ netta s tḡayunanitḡ, wenni ijemmḡen ḡaḡcur.

ṭamṣarṭ nnes d ṭarwa nnes d marra min ṣares ḥima ad ixeges amarwas. ²⁶ Yusa-d uxeddām isejjed-as i sides, inna-as: Ahya a siḍi, ṣbar xafi. Adac xegsey marra min ḍayi tarsed. ²⁷ Uca iqqes-as i sides idfeq-as, ismeḥ-as deg umarwas.

²⁸ Iffey uxeddām nni imseḥqa ak yijjen nneynit zeg ixeddāmen, tuṣa itares-as cwayt waha, am yij n milyun. Ittef-it ibḍa itjeyyaf-it iqqar-as: Xeḡes-ayi min ḍac tarsey! ²⁹ Iwḍa-yas umeddukeḥ nnes ṣar idaren inna-as: Ṣbar xafi cwayt ac xegsey. ³⁰ Yugi, iruḥ netta inder-it di ḥehbes aḥ ṣa ixeges amarwas nnes.

³¹ Zrin yinni kis ixeddmen min iweqḡen, iqqes-āsen ḥaḥ ruḥen ṣar siḍitsen ḡawḍen-as min iweqḡen. ³² Ikkar iḥaṣa-yas-d sides inna-as: Ay axeddām aḡeffan! Nec semḥey-ac di marra min ḍac tarsey ḥaḥeqqac tettared-ayi. ³³ Ra d cek tuṣa itxeṣṣa-cek ad treḥmed ameddukeḥ n nec amecnaw mammec c reḥmey." ³⁴ Iḡdeb sides s waṭṭas isellem axeddām nni ṣar yinni iy ṭ ṣa ḡeddben aḥ ṣa ixeges marra min ḍayes d amarwas.

³⁵ Ammu iy kiwem ṣa igg Baba iy iḡan deg ujenna meḥa war ismiḥ mkuḥ ijjen zzaywem s wuḥ nnes i wumas.

Ṭṭalaq ḡlaḥsab mammec iqqar Sidna Ḥisa

19 ¹ Wami ikemmer Ḥisa awaḥ nnes, iffeṣ zi ṭmurt n Ljalil, yiweḍ ṣar jwayeh n Yahudiya d ujemmad-in n yiḡzar n L'urdun. ² Dḥaren-ṭ ij n Iḡadad n yiwḍan, isgenfa imeḥḥac nsen ḍinni.

³ Qarrben ṣares can yiwḍan zi ḥḥizeb n ifarrisiyen ḥima aṭ jarrben, nnan-as: "Ma ḥalal ad iḡef uryaz i ṭemṣarṭ nnes di mkuḥ ssabab?"

⁴ Indeq-d Ćisa inna-asen: "Ma war t̄eyrim min iqqar Lkitab? Zeg wami t̄eġa ddunect ixr̄eq Lxaliq aryaz d̄ t̄emyart̄.^a ⁵ Inna Arebbi: X manayenni aryaz ađ ijj babas d̄ yemmas ađ imun akeđ t̄emyart̄ nnes, ađ d̄ewr̄en s̄ t̄nayen id̄sen d̄ ijjen.^b ⁶ War t̄iřin bu d̄ t̄nayen, ađ iřin d̄ ijjen. X manaya, min ismun Arebbi war t̄ iferreq bnađem."

⁷ Nnan-as ifarrisien: "Iwa, mayemmi iweřša Musa aryaz ađ yuc t̄abrat n waġaf i t̄emyart̄ nnes, ađas iġef?"

⁸ Inna-asen Ćisa: "Ijja-kenniw Musa ađ teġfem i t̄emyarin nwem minzi uř nwem iqseġ, maca d̄eg umezwaru war iġi ca ammu. ⁹ Maca nec qqarey-awem: Marra wenni ya iġfen i t̄emyart̄ nnes, amen war t̄ezni, yuwi can icten nneynit, izna."

¹⁰ Nnan-as imeġdaren nnes: "Meřa ammu lħala n uryaz akeđ t̄emyart̄, ħsen-as war imeġec ca."

¹¹ Inna-asen Ćisa: "Zemmren ađ qebřen awař-a ġir yinni umi yuca Arebbi t̄izemmar ađ qebřen. ¹² D̄inni řebħađ zeg wami xeřqen war zemmren ađ meřcen. D̄inni řebħađ nneynit qqnen-t̄en yiwđan. U d̄inni řebħađ nneynit ugin ađ meřcen x řesbab n řmulk ujenna. Wenni izemmren ađ iqbeř t̄imesřayin-a ađtent iqbeř."

Sidna Ćisa itbarek iħenjiren imezyanen

¹³ Uwin-d yiwđan can iħenjiren d̄ imezyanen ġar Ćisa ħima axasen isers ifassen axasen izzaġ. Maca ġarrđen-asen imeġdaren nnes. ¹⁴ Uca inna-asen

^a19:4 Xzar Imezwura (Genèse) 1:27.

^b19:5 Xzar Imezwura (Genèse) 2:24.

Ḥisa: "Jjem iḥenjiren imezyanen aḡari d asen war ḍasen tḡarraḍem ca, řaḥeqqac řmulk ujenna itifi ḡar yinni iḡan am yina." ¹⁵ Igga xasen ifassen nnes yuyur ssenni.

Aḥenjir ig iḡan ḍ ttajar

¹⁶ Iqarreb ij n uḥenjir ḡar Ḥisa inna-as: "A Lmuḡallim, min ḡa ggeḡ ḍ aṣebḡan ḡima aḡari tifi ṭudarṭ n řebda?"

¹⁷ Inna-as Ḥisa: "Mayemmi iy ḍayi tesseqsiḍ x min iṣebḡan? Ḳir ijjen ig iḡan ḍ aṣebḡan. Meřa ṭexseḍ aḍ tadfeḍ ṭudarṭ n řebda, egg array s řuṣiyaṭ."

¹⁸ Inna-as uḥenjir nni: "Man řuṣiyaṭ?"

Inna-as Ḥisa: "War neqq, war zenni, war tacar, war cehheḍ bu zzur, ¹⁹ weqqar babac ḍ yemmac, xes ajjar nnec amecnaw ixef nnec."

²⁰ Inna-as uḥenjir nni: "Tweqqareḡ marra manaya. Min ḍayi iqqimen at ggeḡ?"

²¹ Inna-as Ḥisa: "Meřa ṭexseḍ aḍ teggeḍ kuřci nican, ruḡ zenz marra min ḡarek freq-iṭ x řmusakin. Uca aḡarek yifi řkenz ḍeg ujenna, as-ḍ aḍayi ṭedfareḍ."

²² Wami isřa uḥenjir manayenni, iruḡ ixeyyeḡ řaḥeqqac ḡares aṡas n wagřa.

²³ Inna-asen Ḥisa i imeḡdaren nnes: "Aqa tesřam řḡaqq: Meḡar iqseḡ x ttajar aḍ yadef řmulk ujenna."

²⁴ Qqareḡ-awem řaweḍ: Qbeṛ iy ḡa yadef ij n ttajar ḡar řmulk n Arebbi, qa aḍ yadef ij n uřḡem zi ṭitṭ n ṭseynefṭ."

²⁵ Imeḡdaren ṭejjben aṡas wami sřin manayenni, nnan-as: "Xyar, ug izemmren aḍ injem!?"

²⁶ Ixzar ɣarsen ʒisa inna-asen: "Manaya war ɗas zemmren yiwdan, maca kuŋci izemmer-as Arebbi."

²⁷ Indeq-d Buṭrus inna-as: "Aqa neccin nesmeḥ ɗi kuŋci nedfar-icek, min ɣarney ɣa yiŋin?"

²⁸ Inna-asen ʒisa: "Aqa tesfam řhaqq: Ɖi tudart nneynit xmi ɣa iqqim Mmis n bnaɗem x lɣarc nnes n lɣaɗama, ufa ɗ kenniw ɗayi idfaren aɗ teqqimem x tenɣac n lɣarcaɗ ħima aɗ tħekmem x tenɣac n tɗebbaŋ n Ayt-Isra'il. ²⁹ U marra yinni isemmħen x řesbab inu ɗi tudrin nsen niɣ ɗi aytmas niɣ ɗi suytmas niɣ ɗi babas ɗ yemmas niɣ ɗi tarwa nsen niɣ ɗi imarjeɣiwen nsen aɣarsen tiri miyya n tseqqar ktar, aɗ warten tudart n řebda. ³⁰ Aṭtas iɣan ɗ imezwura aɗ ɗewřen ɗ ineggura, ineggura aɗ ɗewřen ɗ imezwura."

Řmaɣna n ixeddamen n umarjeɣ uɗiř

20 ¹ "Aqa řmulk ujenna amecnaw ij n bab n umarjeɣ uɗiř. Iffey ɣar řbaħ zic aɗ igg ixeddamen i umarjeɣ uɗiř nnes. ² Itafeq akeɗ ixeddamen x yij n dinar i nhar, issekk-iŋen ɣar umarjeɣ nnes. ³ Iffey-d ɣar jwayeh nni n tesɣa yufa ixeddamen nneynit qqimen ɗi řmewqef bfa řxedmeɗ. ⁴ Inna-asen: Ruħem ufa ɗ kenniw ɣar umarjeɣ inu, aɗawem xeɣsey min tesdaheɣem. ⁵ Kkaren ruħen. Iffey-d ɣar jwayeh n tenɣac ɣawed ɣar jwayeh n tfaɗa uɣecci igga nnefs řxedmeɗ. ⁶ Uca iffeɣ-d ɣawed ɣar jwayeh nni n xemsa uɣecci, yufa ixeddamen nneynit qqimen bfa řxedmeɗ. Inna-asen: Min kenniw yuyin teqqimem ɗa nhar amen ikmeř bfa řxedmeɗ? ⁷ Nnan-as: War ɗaney isexdem ħadd. Inna-asen: Ruħem ufa ɗ kenniw ɣar umarjeɣ inu.

⁸Wami t̄eyfi t̄fuct, inna-as bab n umarjex i uweqqaf nnes: R̄aya-d i ixeddamen xeḡes-īten. B̄da zeg yinni iy d yusin d̄ ineggura ḡad i imezwura. ⁹Yinni ib̄dan ř̄xedmet̄ ḡar xemsa uḡecci, twaxeḡsen s yij n dinar i yijjen. ¹⁰Wami d usin imezwura tyir-asen ad̄ twaxeḡsen ktar, maca uřa n niṭni twaxeḡsen s yij n dinar i yijjen. ¹¹Amen iy twaxeḡsen, mxeyyaqen ak bab n umarjex. ¹²Nnan-as: Ixeddamen-a iy d yusin d̄ ineggura xed̄men ij n t̄saḡat waha, waxxa amenni t̄xeḡsed̄-t̄en amecnaw neccin ig yuw̄t̄in tamara n nhar amen ikmeř̄ di t̄fuct. ¹³Indeq-d bab n umarjex inna-as i yijjen zzaysen: War c đ̄řimey ca ay ameddukeř̄. T̄tafqed̄ akidi x yij n dinar, niy lla? ¹⁴Ysi texř̄iseř̄ nnec uyur. Xseḡ ad̄as uceḡ i wa iy d yusin d̄ aneggar anect nnec. ¹⁵Ma war ḡari ř̄řaqq ad̄ ggeḡ min xseḡ zi t̄mesř̄ayin inu? Niy t̄ř̄esded̄ belli teggeḡ ř̄xir?

¹⁶Amenni yinni iḡan d̄ ineggura ad̄ d̄ewř̄en d̄ imezwura; imezwura ad̄ d̄ewř̄en d̄ ineggura."

Sidna ř̄isa issawař̄ ḡawed̄ x ř̄mewt̄ nnes

¹⁷Wami igaḡḡed̄ ř̄isa ḡar t̄endint n Lquds, deg ubrid̄ isbeḡḡed̄ t̄enḡac nni imeř̄đaren nnes x ř̄yaci inna-asen: ¹⁸"Aqa netgaḡḡad̄ ḡar Lquds mani ḡa itwaxd̄eḡ Mmis n bnađem i arruyas n ř̄efquha d̄ imseř̄mađem n Ccariḡa. Axas ř̄ekmen s ř̄mewt̄, ¹⁹at̄ sellmen i yinni war iḡin d̄ uđayen. Axas đ̄eḡcen, at̄ uw̄ten s usḡun, at̄ ř̄ellben. Uca nhar n wis t̄eft-ıyyam ad̄ d̄ ikkar zi ř̄mewt̄."

Ṭṭaleb n yemmas n ṭarwa n Zabdi

²⁰ Ij n ṭemyart, nettat d yemmaṣsen n ṭarwa n Zabdi, ṭqarreb ḡar ḩisa akeḍ ṭnayen ṭarwa nnes, ṭsejjeḍ-as ḩima azzayes ṭettar can ṛḩajet. ²¹ Inna-as ḩisa: "Min ṭrezzud?"

Ṭenna-as: "Ini-ayi aḍ qqimen yina ṭarwa inu s ṭnayen ḍi ṛmulk nnec ijjen x ufusi ijjen x uẓeṛmaḍ nnec."

²² Indeq-d ḩisa inna-asen i Yaḡqub d Yuḩanna: "Kenniw war ṭessinem min ṭettarem. Ma ṭzemmrem aḍ teswem zi ṛkas iy zi ḡa sweḡ nec ḡṛayen?"

Nnan-as: "Wah, nzemmer-as!"

²³ Inna-asen: "Wah, aḍ teswem zi ṛkas inu. Maca aḡimi x ufusi inu d uẓeṛmaḍ inu war iḡi bu d nec iy ṭ ḡa yucen. Aḡimi-ya aḍ immuc i yinni umi ṭen isewjeḍ Baba."

²⁴ Wami sṛin ḡecra nni imeḩḍaren, xeyyqen x ṭnayen nni n wawmaṭen. ²⁵ Iṛaḡa-yasen-d ḩisa marra iḍsen inna-asen: "Ṭessnem belli arruyas n ṭmura ḩekkmen x ccaḡb, iwḍan imeqqranen nsen tzeyyaren xasen. ²⁶ Maca manaya itxeṣṣa war itifi jarawem. Lḡaks, wenni irezzun aḍ idweṛ d ameqqran jarawem itxeṣṣa aḍ yifi d axeddam nwem. ²⁷ Wenni irezzun aḍ idweṛ d amezwaru jarawem itxeṣṣa aḍ yifi d ismey^c nwem. ²⁸ Mmis n bnaḍem netta s yixef nnes war d yusi ḩima aḍas xedmen yiwḍan, maca ḩima aḍasen ixḍem. Aḍ isellem ṭudart nnes ḩima aḍ isenjem aṭṭas zzaysen."

^c20:27 Ismey netta d Iḡabid.

Sidna Ğisa isgenfa tñayen idaryafen di Ariħa

²⁹ Wami ffyen zi tñendint n Ariħa, dfaren Ğisa attas n řyaci. ³⁰ Dinni tñayen idaryafen qqimen tťarf i ubrid. Wami sřin i Ğisa iggur-d, syuyiwen qqaren: "Rħem-aney a Sidi, a Mmis n Ayt-Dawud!" ³¹ Zeyyaren xasen yiwdan ħima ad sqaren, maca niřni qqimen syuyiwen řad s jjeħd, qqaren: "Rħem-aney a Sidi, a Mmis n Ayt-Dawud!"

³² Ibedd Ğisa, iřaya-yasen-d inna-asen: "Min tēxsem adawem ggey?"

³³ Nnan-as: "A Sidi, nxes ad nurzment tittawin nney!"

³⁴ Qqsen-as i Ğisa iħada-yasen tittawin. Deg umcan dewřen twařan uca dfaren-t.

Sidna Ğisa itadaf x unus yar Lquds

21 ¹ Wami qarrben yar tñendint n Lquds uwden yar dcar n Bayt Faji tťarf n Udrar n zзитun. Issekk Ğisa tñayen zeg imeħdaren nnes, ² inna-asen: "Ruħem yar dcar iġan zzatwem, ař dinni tafem tayyurř tēqqen akis asnus. Fsim-asen awim-ten-d yari. ³ Meřa inna-awem ħadd ca, inim-as: Iħdaj-iten Sidiřney. Řxeddnit akiwem-ten-d issekk ."

⁴ Ammu iwqeř ħima ad ikemmeř wawař iy inna Sidi Arebbi i nnabi Zakariya deg yij n zman:

⁵ "Inim i yeġis n Lquds:

Xzar, azeġid nnem yusa-d yarem,
war đayes bu ttakebbur.

Inya x yij n tēyyurř, đ unus mmis n tēyyurř."^d

^d21:5 Xzar Zakariya (Zacharie) 9:9.

⁶ Ruḥen tḥayen nni imeḥḍaren, ggin mammec tēn iweṣṣa Ḥisa. ⁷ Uwin-d t̄ayyuft̄ d̄ usnus, ggin xasen izeḡuba nsen řxeddnit inya Ḥisa. ⁸ Aṭṭas n yiwḍan ssun-as abrid̄ s izeḡuba nsen. Inneynit qessen řefruḡ n řcejjur ssun zzaysen abrid̄. ⁹ Yinni gguren zzates̄ d̄ yinni iy t̄ ideffaren qqaren:

"Lḡaḍama i Mmis n Ayt̄-Dawud!

Ssaḡd̄ n wenni iy d̄ yusin s l'iden n Siḍi Arebbi.^e
Lḡamdu i Arebbi yuḡřan."

¹⁰ Wami yuḍef Ḥisa ḡar Lquḍs, kkaren-d ayṭḡabab n t̄endint nnan: "Min iḡna wa?" ¹¹ Nnan řḡaci: "D̄ wa iḡan d̄ Ḥisa nnabi, zi Naṣira n t̄murṭ̄ n Ljalil."

Sidna Ḥisa di t̄emziḍa t̄ameqqrant n wuḍayen

¹² Yuḍef Ḥisa ḡar t̄emziḍa t̄ameqqrant yuzzeř x marra yinni issayen d̄ yinni iznuzan di t̄emziḍa. Iqřeb-asen missat̄ n iṣarrafen n t̄menyaṭ̄ d̄ řekrasa n yinni iznuzan id̄biren. ¹³ Inna-asen: "Lkitab iqqar: T̄addart̄ inu ad̄ tiři d̄ t̄addart̄ n t̄zaḡit̄, maca kenniw t̄arrim-tet̄ d̄ ifri n ixewwanen."

¹⁴ Di t̄emziḍa t̄ameqqrant qarrben ḡar Ḥisa id̄arḡafen d̄ izeḡḡafen uca isgenfa-t̄en. ¹⁵ Ḥeṣṣben arruyas n řefquha d̄ imseřmaden n Ccariḡa wami zrin Ḥisa lmuḡjizat̄ iy igga, d̄ iḡenjiren t̄tarf i t̄emziḍa t̄ameqqrant t̄řayan s jjeḡd̄ qqaren: "Lḡaḍama i Mmis n Ayt̄-Dawud!" ¹⁶ Nnan-as i Ḥisa: "Ma tesřid̄ min qqaren?"

Inna-asen Ḥisa: "Wah, ma war t̄eyrim min iḡan di Lkitab? T̄eggid̄, ay Arebbi, ac ḡemḍen iḡenjiren

^e21:9 Xzar Zzabur (Psaumes) 118:26.

ḡ iseyman s uqemmum nsen."^f 17 Ssenni ismeḡ ḡaysen, iffeḡ zi ṭendint nni iruḡ ḡar dcar n Bayt ḡanya isens ḡinni.

Ṭacejjart n ṭazart yuzyen

18 ḡar ṣbaḡ zic wami igaḡḡed ḡisa ḡar ṭendint, netta iḡuz. 19 Izra ij n ṭcejjart n ṭazart x ubrid iruḡ ḡares yufa ḡayes ṭifray waha. Inna-as: "Zi ssa af ṭsawent ḡemmarṣ aḡ tarwed." R̄xeddnnit ṭuzey ṭcejjart nni n ṭazart.

20 Z̄rin imeḡḡaren min iweqḡen, ṭḡejjben nnan-as i ḡisa: "Mammec ṭegga ṭuzey ḡeg umcan ṭcejjart-a?" 21 Indeq-d ḡisa inna-asen: "Aqa tes̄fam ř̄ḡaqq: Mfi ḡaywem l'imān war ṭcekkim, aḡ teggem ktar zi min ḡḡiḡ i ṭcejjart-a. Meḡa ṭennim i uḡrar-a: Neqḡeḡ mender ḡi ř̄ebḡar, aḡ ineqḡeḡ. 22 Meḡa ṭumnem, aḡarwem yiḡi marra min ḡa ṭettarem i Arebbi ḡi ṭḡaḡit nwem."

Ssulṭa n Sidna ḡisa

23 Yudeḡ ḡisa ḡi ṭemzida ṭameqqrant iseḡmad ḡinni. Qarrben-d ḡares arruyas n ř̄efquha ḡ imeqqranen n wuḡayen nnan-as: "Zi man ssulṭa iy zi tegged ṭimesḡayin-a? Wi ḡac yucin ssulṭa-ya?"

24 Indeq-d ḡisa inna-asen: "Uḡa ḡ nec akenniw sseḡsiḡ x yij n ṭmesḡayt. Meḡa ṭjawbem-ayi, aḡawem iniḡ zi man ssulṭa iy zi teggeḡ ṭimesḡayin-a. 25 Yaḡya, man ssulṭa iy zi iṭehhar s waman, ma zi Arebbi niḡ zeg yiwḡan?"

^f21:16 Xzar Zzabur (Psaumes) 8:2.

Ssiwfen, nnan jarasan: "Meġa nenna-as zi Arebbi, ađaney yini Ċisa: Mayemmi war zzayes tuminem ca? ²⁶ Meġa nenna-as zeg yiwđan, neccin a neggweđ zi ccaḡb minzi marra twaġan belli Yaġya netta d nabi." ²⁷ Arrin x Ċisa nnan-as: "War nessin ca."

Ikkar Ċisa inna-asen: "Iwa uġa d nec war dawem qquirex ca man ssulġa iy zi teggey timesfayin-a."

Ġmaġna n tñayen wawmaġen

²⁸ "Min dawem idharen? Ij n bnađem ġares tñayen n tarwa nnes. Iruġ ġar umezwaru inna-as: Ruġ a mmi, ađ txeđmeđ nhara deġ umarjeḡ inu uđiř. ²⁹ Indeq-d netta inna-as: Lla, war xsey ca. Maca cwayt indem, iruġ ġar umarjeḡ. ³⁰ Iruġ ġar mmis nneynit ittar zzayes min ittar zeg umezwaru. Indeq-d inna-as: Waxxa, a Baba inu. Maca war iruġ ca. ³¹ Uw iggin min ixes babaġsen zi tñayen-a?" Nnan-as: "Amezwaru." Inna-asen Ċisa: "Aqa tesfam řġaqq: Iḡeccaren d temġarin iffyen abrid ađawem zwaren ġar řmulk n Arebbi. ³² Raġeqqac yusa-d ġarwem Yaġya isedhar-awem-d abrid n řġaqq, war zzayes tuminem. Maca iḡeccaren d temġarin iffyen abrid umnen zzayes. Kenniw tezrim manayenni, maca war tubem ca ġima azzayes tamnem."

Ġmaġna n ixemmasen iy di iġa ccerr

³³ "Şennġet ij n řmaġna nneynit. Ij n bab n teddart izzu ađiř deġ yij n umarjeḡ nnes. Inneđ-as řġid, igga đayes tasirt uđiř. Ibna đayes ij n tsumḡet iġeġtu. Igga đayes ixemmasen ikkar isafer. ³⁴ Wami d yiweđ řweqt uřqeđ n uđiř, ikkar issekk ixeddamen nnes

yar ixemmasen nni ħima aḍas d učen řħaqq nnes uḍiř. ³⁵ Ixemmasen nni tťfen ixeddamen nnes, ħadd uwťin-t, ħadd nyin-t, ħadd rejmen-t. ³⁶ Ikkar issekk ixeddamen nneynit ktar zeg umezwar. Ggin-asen ixemmasen nni min ggin i imezwura. ³⁷ Yar uneggar issekk ħarsen mmis. Inna aqa aḍ ggwḍen memmi. ³⁸ Wami zřin ixemmasen nni mmis, nnan i wayawya: Ať nney ħima aḍ iḍweř umarjeř uḍiř nney! ³⁹ Tťfen-t, nyin-t, neḍren-t barra i umarjeř uḍiř.

⁴⁰ "Iwa xmi iy d ħa iḍweř bab n umarjeř, min ḍasen ħa igg i ixemmasen nni?"

⁴¹ Nnan-as: "Iwḍan nni iřeffanen aťen iney, uca aḍ ijj amarjeř uḍiř i ixemmasen nneynit iy ḍas ħa yucen řħaqq nnes uḍiř ḍi řweqt."

⁴² Inna-asen řisa: "Ma war teyřim řemmarř min yurin ḍi Lkitab?"

Azru iy řiffen ibennayen,

aḍ yiři ḍeg umcan ařebħan ḍi tyemmarť n dsas.

Ḍ Sidi Arebbi ig iggin manaya,

ḍ ij n řħajet ḍ tmeqqrant!⁹

⁴³ X manayenni qqarey-awem: Řmulk n Arebbi aḍawem itwakkas aḍ immuc i yij n ccařb ig iteggen řxir. ⁴⁴ Wenni ħa iwḍan x uzru-ya aḍ irrez. Wenni xef ħa iwḍa uzru-ya aḍ iřbez."

⁴⁵ Wami sřin arruyas n řefquha ḍ řħizeb n ifarrisien i řemřani n řisa fehmen belli issawaf xasen. ⁴⁶ Rezzun ať tťfen, maca ggwḍen zeg yiwḍan minzi twařan řisa ḍ nnabi.

Ṛmaḡna n umensi ameqqran

22 ¹Issawaḥ Ṣisa akisen ḡawed s řemḡani, indeq-d inna-asen: ²"Ṛmulk ujenna amecnaw ij uzeḡid igga amensi d ameqqran di řfarḥ n mmis. ³Issekk ixeddamen nnes ad řayan i yinni xef iḡred ḡar umensi, maca ugin ad d asen. ⁴Issekk ixeddamen nneynit inna-asen: Inim-asen i yinni itwaḡerden: Aqa swejdeḡ amensi inu, ḡarṣeḡ iḡejmiyen^h d iyenduzen inu iṣeḡḡan. Kuřci iwjed, arahem-d ḡar řfarḥ! ⁵Maca yinni itwaḡerden war dāyes t uwin: ḡadd iruḡ ḡar umarjeḡ nnes, ḡadd ḡar ttijara nnes. ⁶Inneynit tḡfen ixeddamen n uzeḡid ḡedden xasen nḡin-ten. ⁷Iḡdeb uzeḡid issekk řḡaskar nnes ad nḡen Imujrimin nni ad řherḡen tādint nsen. ⁸Inna-asen i ixeddamen nnes: Amensi n řfarḥ iwjed, maca yinni itwaḡerden war t sdihigēn. ⁹Fḡem ḡar mani temsagaren ibriden ḡerden-d ḡar umensi marra wi ḡa tafem. ¹⁰Ruḡen ixeddamen nni ḡar ibriden uwin-d marra ug ufin dinni, iṣebḡanen d iḡeffanen, iḡemmar řfarḥ s inewjiwen.

¹¹Yudef uzeḡid ḡima ad iḡer inewjiwen, yufa dinni ij n uryaz war ireḡ bu warruḡ n řfarḥ. ¹²Inna-as: Mammec teggid tudfed břa arruḡ n řfarḥ, ay ameddukeř? Aryaz nni isqar. ¹³Uca inna-asen uzeḡid i ixeddamen nnes: Carfem-t zeg idaren d ifassen nedrem-t barra ḡar taḡest, mani ḡa iřin imettawen d uḡezḡaz n teḡmas."

¹⁴Inna-asen Ṣisa: "Aqa atḡas ig itwaḡerden, drus ig itwaxḡaren."

^h22:4 Iḡejmiyen niḡni d imwaḡen.

Ifarrisiyen d̄ yiwḁan n uzeğid̄ tjarraben Sidna Ğisa

¹⁵ Kkaren ifarrisiyen mcawaren jarasen x mammec iy ƣa ggen ad̄ t̄ffen Ğisa x min iqqar. ¹⁶ Ssekken ƣares can imeḁḁaren nsen akeḁ can yiwḁan zi řhizeb n uzeğid̄ Hirudus ad̄as inin: "A lmuğallim, nessen belli teqqared̄ řhaqq. War teggwded̄ i yiwḁan řaḁeqqac war tegged̄ bu uḁemawen. T̄sef̄maded̄ s řhaqq mammec ixes Arebbi a n̄ɟic. ¹⁷ Ini-yaney, min d̄ac id̄haren? T̄semmeḁ Ccariğa nney a nxeğes ḁḁariba i uzeğid̄ Qayşar niğ lla?"

¹⁸ Issen Ğisa ccerr nsen, inna-asen: "A lmunafiqin, mayemmi d̄ayi teggem t̄axcebt̄? ¹⁹ Awim-d̄ t̄apeyyast nni n ḁḁariba ģima at zrey." Kkaren uwin-as-d̄ ij n dinar. ²⁰ Inna-asen: "Uw t̄ yiřan teşwart̄-a d̄ yisem-a iy d̄ayes?"

²¹ Nnan-as: "Qa n Qayşar."

Uca inna-asen: "lwa ucem min iğan n Qayşar i Qayşar. Ucem min iğan n Arebbi i Arebbi."

²² Wami sřin i ujawab nni, t̄zejjben. Ssenni semḁen d̄ayes, ruḁen.

Işadduqiyen tjarraben Sidna Ğisa

²³ D̄i nhar nni, qarrben-d̄ ƣar Ğisa can yiwḁan zi řhizeb n işadduqiyen (niṯni qqaren belli iwḁan war d̄ tnekkiren zi řmewt̄). Kkaren ²⁴ nnan-as: "A lmuğallim, iqqar-aney Musa belli mefa can uryaz immuṯ war d̄ iji bu t̄arwa, t̄amyart̄ nnes at yawi uřwes nnes akis d̄ ijj t̄arwa i wumas immuṯen. ²⁵ Tuğa akid̄ney d̄a sebğa n wawmaṯen, imřec umezwaru, immuṯ war d̄ iji bu t̄arwa. T̄amyart̄ nni yuwi-t̄ uřwes nnes. ²⁶ Amenni ig iweqğen i wumas wis t̄nayen d̄

wis f̄raṭa aṭ wis sebḡa. ²⁷ Aṭ uneggaru uṭa d̄ ṭamyart̄ nni ṭemmuṭ. ²⁸ D̄i Yewm Lqiyama, zi sebḡa nni umi ya ṭifi ṭemyart̄ nni? R̄aḥeqqac d̄ ṭamyart̄ nsen marra."

²⁹ Indeq-d Ḥisa inna-asen: "Kenniw ṭexdim řaḥeqqac war ṭessinem Lkitab uṭa d̄ jjehd̄ n Arebbi.

³⁰ Xmi d̄ ya kkaren yinni immuṭen iryazen d̄ ṭemyarin war meḡcen ca, aḍ iṭin amecnaw Imala'ikaṭ iḡan deḡ ujenna. ³¹ Maca yinni immuṭen aḍ d̄ kkaren zi řmewṭ. Ma ḡemmarṣ war ṭeyrim min d̄awem iqqar Arebbi?

³² Iqqar qa nec d̄ Arebbi n Brahim, d̄ Arebbi n Iṣḥaq, d̄ Arebbi n Yaḡqub.ⁱ Inna-asen Ḥisa: Netta d̄ Arebbi n yinni iddaren maci n yinni immuṭen."

³³ S̄řin yiwḍan i wawaf̄-a, d̄ehcen deḡ useřmad̄ nnes.

Ijjen zeg ifarrisien itjarrab Sidna Ḥisa

³⁴ Wami d̄ arrin řexbar řḥizeb n ifarrisien belli Ḥisa ibelleḡ-asen aqemmum iřadduqiyen, munen ifarrisien jarasen. ³⁵ Ikkar ijjen zzaysen, netta itcerraḥ Ccariḡa, ixes aḍas igg ṭaxcebt̄ inna-as: ³⁶ "A Lmuḡallim, man řuřiyet̄ qaḡ iḡan d̄ ṭameqqrant d̄i Ccariḡa?"

³⁷ Inna-as Ḥisa: "Aḍ texsed̄ Sidi Arebbi nnec s marra uṭ nnec, s marra arruḥ nnec, s marra řaḡqeṭ nnec.^j ³⁸ D̄ ṭa d̄ řuřiyet̄ iḡan d̄ ṭameqqrant d̄ ṭamezwarut. ³⁹ R̄uřiyet̄ wis ṭnayan am ṭenneynit: Aḍ texsed̄ ajjar nnec amecnaw ixef nnec.^k ⁴⁰ X ṭnayan-a

ⁱ22:32 Xzar Ufuy (Exode) 3:6.

^j22:37 Xzar Afessar n Ccariḡa n Musa (Deutéronome) 6:5.

^k22:39 Xzar Lkitab n Ayṭ Lawi (Lévitique) 19:18.

n řuřiyať iy xef řebna Ccarięa n Musa amen tekmeř đ ttaęalim n l'anbiya."

Sidna řisa itjarrab ifarrisiyen

⁴¹ Řřizeb n ifarrisiyen aqa-ťen munen đinni, ikkar řisa isseqsa-ťen. ⁴² Inna-asen: "Min đawem idharen đi Lmasih? Uw ř yifan?" Nnan-as: "Đ mmis n Dawud." ⁴³ Inna-asen řisa: "Iwa mammec Dawud iqkar-as i mmis s Arruř n Arebbi: A Sidi? Minzi Dawud inna:

⁴⁴ Sidi Arebbi inna-as i Sidi: Qqim-d x ufusi inu ař řa ggeř řęađyan nnec swadday i idaren nnec.¹

⁴⁵ U meřa Dawud iqkar-as i Lmasih: A Sidi, mammec ađ yifř Lmasih đ mmis n Dawud?"

⁴⁶ War izemmer uřa đ ijjen axas yarr uřa đ ij n wawaf. U zi nhar nni war izęim uřa đ ijjen ať isseqsa řađ ktar.

Řefđiřať n imseřmaden n Ccarięa đ řřizeb n ifarrisiyen

23 ¹ Issiwef řisa ak imeřđaren nnes đ yiwđan, ² inna-asen: "Imseřmaden n Ccarięa đ řřizeb n ifarrisiyen qqimen-as i Musa x řkursi nnes, ięni seřmaden Ccarięa nnes. ³ X manaya, ggeť marra min đawem qqaren, xedmem zzayes. Maca war teggem am niťni. Mařar? Li'anna niťni war teggen bu min qqaren. ⁴ Tceddan řeřmeř ideqřen iqeshen x yiwđan řima ať rbun, maca war řđidin bu řeřmeř nni uřa s uđađ nsen. ⁵ Marra min teggen řima ařarsen

¹22:44 Xzar Zzabur (Psaumes) 110:1.

xzaren yiwḍan. Teggen řehruz^m ḍ imeqqranen, rennin tičfuřin i izeğaben nsen. ⁶Texsen imucan imezwura ḍi řefruḥ ḍ temzidawin. ⁷Texsen axasen seğmen ḍi řeswaq, aḍasen řayan yiwḍan: A siḍi. ⁸Maca kenniw, war tejjam ḥadd aḍawem iřaya: A siḍi. Mağar? Li'anna kenniw marra ḍ awmaṭen, ħarwem ij n Siditwem. ⁹War třayam i ḥadd ḍi tmurt: A baba. Mağar? Li'anna ħarwem ħir ij n Babaṭwem iğan deg ujenna. ¹⁰War tejjam ḥadd aḍawem iřaya: Ay amseřmaḍ. Mağar? Li'anna ħarwem ħir ij n Umseřmaḍ, netta ḍ Lmasiḥ. ¹¹Ameqqran jarawem itxeřša aḍ yiři ḍ axeddam nwem. ¹²Wenni isemğaren ixef nnes, aḍ imzi. Wenni isemzayen ixef nnes, aḍ imğar.

¹³Ya řefḍiḥeṭ nwem ay imseřmaḍen n Ccariğa ḍ řḥizeb n ifarrisien, a lmunafiqin! Teqqnem ṭawwart n řmulk ujenna x yiwḍan. Kenniw war tidfem, war tijjim inneynit aḍ aḍfen.

¹⁴{Ya řefḍiḥeṭ nwem ay imseřmaḍen n Ccariğa ḍ řḥizeb n ifarrisien, a lmunafiqin! Tettem ṭajjařin marra min ħarsent. Tğettřem ḍi tzağit nwem ħima aḍ tbeynem i yiwḍan belli tšebhem. X manayenni aḍ twağeqqbem ktar.}

¹⁵Ya řefḍiḥeṭ nwem ay imseřmaḍen n Ccariğa ḍ řḥizeb n ifarrisien, a lmunafiqin! Tekkem marra řebħar ḍ řbarr ħima aḍ tjarrem can iijen ħar dḍin nwem. U xmi iy kiwem ħa yiři, tarrim-ṭ isḍaheğ timessi marṭayen ktar zi min tesḍaheğem kenniw.

^m23:5 Řehruz ḍaysen can l'ayaṭ tceddan-ten wuḍayen deg ufus, iğni jar n tğemmart ḍ uyif. Tceddan-ten ħawed ḍi tenyart, iğni ṭawarna.

¹⁶ Ya řefđiřet̄ nwem, ay idaryafen itjarran iwđan! Teqqarem: War t̄seggwi walu t̄jađit̄ⁿ s t̄emzida t̄ameqqrant, maca wenni řa ijađen s dheb n t̄emzida t̄ameqqrant itxeřřa axas ikemmeř x t̄jađit̄ nnes. ¹⁷ Ay ifyař ay idaryafen! Min isegghan ktar? Ma đ dheb ma đ t̄amzida t̄ameqqrant ig yucin lqima i dheb? ¹⁸ Teqqarem řawed: War t̄seggwi walu t̄jađit̄ s řmedbah, maca wenni řa ijađen s đbiřat̄ iđan x řmedbah, itxeřřa axas ikemmeř x t̄jađit̄ nnes. ¹⁹ Ay idaryafen! Min isegghan ktar: Đ đbiřat̄ niř đ řmedbah iticcen lqima i đbiřat̄? ²⁰ X manaya, wenni itjađan s řmedbah, itjađa zzayes đ marra min xas. ²¹ Wenni itjađan s t̄emzida t̄ameqqrant, itjađa zzayes đ Arebbi iy t izeddyen. ²² Wenni itjađan s ujenna, itjađa s lřarc n Arebbi đ wi xas iqqimen.

²³ Ya řefđiřet̄ nwem, ay imseřmađen n Ccariřa đ řřizeb n ifarrisien, a lmunafiqin! Ticcem řařcur uřa x nařnař đ uwram^o đ řcemmun,^p war tehtimim min iđan muhim qař đ Ccariřa, iřni řřaqq đ arrařmet̄ đ l'iman. Lla, ixexřa-awem ad tehtamem s manaya, břa ma tettum řařcur. ²⁴ Ay idaryafen itjarran iwđan! Třeffim izi zi min t̄sessem, t̄esyegayem ařyem!

²⁵ Ya řefđiřet̄ nwem ay imseřmađen n Ccariřa đ řřizeb n ifarrisien, a lmunafiqin! Kenniw t̄siridem mliř řkas đ řebři řar barra, walakin řar đaxef aqa ccuren s t̄ukkarda đ řmař! ²⁶ Ay afarrisidaryafen, đ amezwaru siređ řkas řar đaxef, řima ad yiri isired đ barra.

ⁿ23:16 T̄jađit̄ nettat̄ đ lhulef.

^o23:23 Awram netta đ ij n řřucbet̄ đayes dwa.

^p23:23 Řcemmun netta đ řkaymun.

²⁷ Ya řeřdiřeř nwem ay imseřmađen n Ccariřa đ řhizeb n ifarrisijen, a lmunafiđin! Kenniw amecnaw imeđřan ibeyyđen s jjir. Twađharen řebhan řar barra, maca niřni ccuren řar đaxeř s yixsan đ marra min ireccan. ²⁸ Amenni kenniw iy teđharem i yiwđan nican iy teđam řar barra, maca řar đaxeř teccurem s nnifađ đ řmuřřiyař.

²⁹ Ya řeřdiřeř nwem ay imseřmađen n Ccariřa đ řhizeb n ifarrisijen, a lmunafiđin! Kenniw řbennam imeđřan n l'anbiya, řęeddřem imrabeđen n řmuminin. ³⁰ řeqqarem: Mařlik neđa đi řweqt n řeđđud nney ataf war akidsen nsizzeř iđammen⁹ n l'anbiya. ³¹ X manayenni řcehhđem x yixef nwem belli kenniw đ řarwa n yinni inřin l'anbiya. ³² Iwa, kemmřeř kenniw x min bđan řeđđud nwem!

³³ Ay ifiřeran! A řarwa n řfiřerawin! Mamc řfekkarem ađ trewřem zi řęiqab n jahennama?

³⁴ X manaya xzarem! Tsekkij-awem-d l'anbiya, đ imiřisen, đ imseřmađen. Hadd zzaysen ařen řenyem ařen řsellbem. Hadd zzaysen ařen řuwřem s usřun đi řemzidawin, axasen řazzřem zi řendint řar řendint. ³⁵ X manayenni ađ twařeqqbem x marra iđammen iy yuzzřen n řmuminin đi ddunect: zeg iđammen n Habil řmumen ař iđammen n Zakariya mmis n Barxiya iy řenyim jar řmedbađ đ řemzida řameqqrant. ³⁶ Aqa teřřam řřaqq: Marra řęiqab-a ađ d ihwa x yiwđan n řweqt-a!

⁹23:30 Iđammen netta đ ddem.

Sidna Ġisa itxeyyəq x tendint n Lquds

³⁷ Ya Lquds, ya Lquds! Cem ig ineqqen l'anbiya, trejjmed yinni ħarem d issekk Arebbi! Meċħaf n twařařin xsey ad smuney řarwa nnem amecnaw tyaziř xmi řhebbed x ifiřusen nnes, maca kenniw řugim. ³⁸ Ammu iy řa řeqqim řemziđa řameqqrant nwem d řixirbet. ³⁹ Qqarey-awem belli war řayı řezrem řetta nhar iy řa řinim: Ssařđ n wenni iy d yusin s l'iden n Sidi Arebbi!"^r

Lřalamař n řfana n ddunect

24¹ Iffey řisa zi řemziđa řameqqrant ibeřeđeđ cwayt ssenni. Qarrben-d řares imeřđaren nnes řima ađas seđharen řebni n řemziđa řameqqrant. ² Inna-asen řisa: "Twařam qař manaya? Aqa tesřam řřaqq: War řa ityimi ij n uzru x unneynit, marra ad ineđdem."

³ Wami iqqim đeg uđrar n zžitun, qarrben-d řares imeřđaren nnes wařeđsen nnan-as: "Ini-yaney, meřmi řa iwqeř manaya? Min řeřna lřalama nni xmi d řa řased cek, đ řefna n zman?"

⁴ Indeq-d řisa, inna-asen: "Ĥđam ixef nwem řima war kenniw ixeddeř řadd. ⁵ Ařřas iy d řa yasen s yisem inu ad inin qa nec đ Lmasih! Ad xedřen ařřas n yiwđan. ⁶ Xmi řa řesřim x lřuřub đ řexbar n řřarb war teggwdem ca. Labud zi manaya, maca řad war řfenni ddunect. ⁷ Řgens ad ihjem x řgens, Imemlaka x Imemlaka. Ad iwqeř zzinzal đeg wařřas

^r23:39 Xzar Zzabur (Psaumes) 118:26.

n imucan, aḍ yiḥi jjuḡ. ⁸Marra manaya aḍ yiḥi amecnaw amezwaru n řehriq n řemyarř iy řa yarwen.

⁹Ssenni akenniw sellmen yiwḍan řima akenniw ředdben, akenniw nřen. Marra dduwal akenniw řiffen řlahřab isem inu. ¹⁰Ařřas iy řa ikfaren zeg yinni iy yumnen. Aḍ zzenzen ayawya, aḍ řiffen ayawya. ¹¹Aḍ d řharen ařřas n yiwḍan aḍ arren ixef nsen ḍ l'anbiya, aḍ xedřen ařřas n yiwḍan. ¹²Aḍ tenqes řemřibbeř jar yiwḍan minzi aḍ ikřar ccerr. ¹³Maca wenni řa iřbaren ař uneggar aḍ injem. ¹⁴L'injil n řmulk n Arebbi axas ředdřen yiwḍan ḍi marra řimura n ddunect řima ayarsen řiři chadeř xafi. Řxeddnit iy d řa yas řefna.

¹⁵Xmi řa řezrem "min iřan ḍ ařeffan ařřas iheddmen," itbedda ḍeg umcan iqeddsen, iřni mixef issiweř nnabi Danyal (Fhem, a wenni iřrin manaya!). ¹⁶Řxeddnit ixesřa yinni iřan ḍi řmurt n Yahudya aḍ rewřen řar idurar. ¹⁷Wenni iy řa yiřin x řzeqqa nnes ixesřa war ihekkwi řar ředdarř řima aḍ iysi can řřajeř. ¹⁸Wenni iřan ḍeg umarjeř ixesřa war iteřqib ca řar ředdarř aḍ iysi řammir nnes. ¹⁹Ya tamara x řemyarin iy řa yiřin s iředdisen ḍeg wussan nni, ḍ řinni nneynit isuřuḍen! ²⁰Ttareř i Arebbi bac war řiři ca řarewřa nwem ḍi řmecta niř ḍi nhar n lřibada. ²¹ḍi řweqř nni aḍ řiři ij n tamara ḍ řameqqrant iy war iweqiřen řemmarř zeg wami řeřa ddunect ař řexxu, u řemmarř aḍ tewqeř řawed. ²²Mři Sidi Arebbi war isenqes řiyyam n tamara nni, aḍ řiři war inejjem uřa ḍ iijen. X řesbab n yinni ixřar Arebbi, isenqes řiyyam nni.

²³Ssenni meřa inna-awem can řadd: Xzarem! Aqa-ř ḍa Lmasih! Niř, Aqa-ř ḍiha! War ř tamnem ca.

²⁴ Aqa aṭṭas iy d ɣa iḍharen aḍ inin qa nec d Lmasih niɣ nec zi l'anbiya, maca d ixarriqen. Aḍ ggen lmuɣjizat ttimeqqranin d faɣjayeb ḥima aḍ xedɣen iwḍan. Maɣlik zemmren ifi xedɣen ufa d yinni ixḍar Arebbi. ²⁵ Xzarem! Aqa ɣermeɣ-awem qber ma d iwqeɣ manaya. ²⁶ Meḥa nnan-awem: Xzarem, aqa-t di feḥḥa! War traḥem dinni. Niɣ meḥa nnan: Xzarem, aqa-t ɣar daxeḥ deg ixammen! War ten tamnem ca. ²⁷ Aqa xmi d ɣa yas Mmis n bnaḍem aḍ yifi amecnaw assam iy d iteffɣen zi ccarq itegg tfawt di lɣarb. ²⁸ Mani ɣa ifin imurḍas, tmunen dinni ibayeriwen.

²⁹ Menbaɣd i tamara n fiyyam nni, fḥeddnnit tfuct aḍ tedwer d taɣest, taziri war ticc bu tfawt. Yiṭran aḍ d wḍan zeg ujenna, yinni ijehden deg ujenna aṭen isenhezz Arebbi.^s ³⁰ Uca aḍ tmeḍhar lɣalama n Mmis n bnaḍem deg ujenna, fḥeddnnit iy ɣa ḥeznent marra tiqebbaḥ n tmurt. Aḍ zrent Mmis n bnaḍem xmi d ɣa ihwa deg useynu n ujenna s lɣaḍama d jjeḥd nnes imɣaren. ³¹ Aḍ iṣuḍ ij n zzammar d ameqqran, aḍ d issekk Arebbi lmalal'ikaṭ nnes ɣar arbeɣa imucan n tmurt manis d itekk arriḥ: ccarq d lɣarb d ljanub d ccamal. Aḍ d ismun yinni ixḍar zi faḥedd n ujenna aḥ faḥedd nnes nneynit.

³² Remḍem ḥmaɣna zi tcejjart n tazart. ɤir aḍ meɣren ḥefruɣ nnes aḍ tegg tifrayer, tessnem belli anebdu iqarrebb-d. ³³ Amenni, ufa d kenniw, xmi ɣa tezrem marra manayenni iy ɣa iweqɣen, tessnem belli yuḍes-d, aqa-t zzaṭ i tewwart. ³⁴ Aqa tesḥam ḥḥaqq: War tmettin yiwḍan n ḥweqt-a aḥ ɣa iwqeɣ

^s24:29 Xzar lcaɣya (Esaie) 13:10 d 34:4 d Ḥizkiyal (Ezéchiel) 32:7.

marra manaya. ³⁵ Ad ikkes ujenna d tmurt, maca awaf inu war itekkes gemmarş.

³⁶ Maca nhar nni niy tsağat nni, war t issin ufa d ijjen, lla lmal'ikaṭ deg ujenna, lla Mmis. Baba waḥdes iy issnen. ³⁷ Amecnaw min iweqḡen di řyamaṭ n Nuḥ, ammen iy řa iwqeḡ xmi d řa idwer Mmis n bnaḡem. ³⁸ Yiwḡan di řweqt nni qbeř i řufan,^t tuřa tetten, sessen, meğcen iryazen d řemyarin, řetta af nhar wami yuḡef Nuḥ deg uřarrabu. ³⁹ War řfinen af wami d yusa řufan isyareq-iřen marra. Ammu iy řa iwqeḡ xmi d řa idwer Mmis n bnaḡem. ⁴⁰ Ad iřin řnayan iryazen deg umarjeḡ, ad imeysi ijjen ad iqqim unnexnit. ⁴¹ Ad iřint řnayan n řemyarin řerrint řiḥebba di řsirt, ad tmeysi icten ad teqqim řenneynit.

⁴² X manaya, iřim řlabal! War řessinem meřmi iy d řa idweř Siditwem. ⁴³ Ixeřřa-awem ad řessnem manaya: Mři issen bab n ředdarṭ tsağat iy di d řa yas uceffar, iři iqqim ifaq řima war ř itiji ad d yaḡef řaddart nnes. ⁴⁴ X manaya, swejḡem ixef nwem minzi Mmis n bnaḡem ad d yas di tsağat war trijim ca.

Iřim řewjḡem xmi d řa idweř Siditwem

⁴⁵ Manwen iğan d axeddam d amiřis, ḡayes řaman? D wenni ig itkellaf řides aḡasen yuc i ixeddamen nnes macca^u di řweqt. ⁴⁶ Ssağḡ d n uxeddam nni, xmi řa idweř řides aṭ yaf ixeddem.

^t24:38 řufan, iğni lfayaḡan iweqḡen di lřaḥeḡ n řidna Nuḥ.

^u24:45 Macca nettaṭ d lmaḡla.

⁴⁷ Aqa tesfām řhaqq: Axeddam nni aṭ ikellef siḍes x marra agfā nnes. ⁴⁸ Maca mefā axeddam nni ḍ aḡeffan, aḍ inwa belli siḍes aḍ iḡḍef war d itis ca, ⁴⁹ aḍ ibḍa iccaṭ ixeddamen, aḍ icc aḍ isew aḍ yiři ak iskayriyen. ⁵⁰ Uca aḍ d yas siḍes n uxeddam nni ḍeg yij n nhar war ṭ inwi ca, ḍeg yij n ṭsaḡat war t issin ca. ⁵¹ Aṭ iqess ḍ iwez wizen, aṭ ijj ḍeg umcan n lmunafiqin, ḍinni iy ḡa iřin imettawen ḍ uḡezzaḡ n teḡmas.

Řmaḡna n ḡecra n teḡzriyin

25 ¹ Řmulk ujenna amecnaw ḡecra n teḡzriyin ig iysin řeqnadef, ffęent aḍ řeqqant muřay. ² Xemsa idsent ḍ tiřyař, xemsa idsent ḍ ṭimiřisin. ³ Ṭiřyař wami ysint řeqnadef, war ysint bu zzeṭ ḍ zziyada. ⁴ Ṭimiřisin niřenti ysint akisent zziyada n zzeṭ ḍi ṭzeyyatın. ⁵ Iḡḍef muřay war d yusi, uřent ṭřsent marra idsent.

⁶ ḡar řwest n ḡiřet, sřint i uřayi: Aqa muřay yusa-d, ffęent aṭ teřqant! ⁷ Kkarent teḡzriyin nni seryent řeqnadef. ⁸ Ṭiřyař nnant i ṭimiřisin: Ucentaney cwayt n zzeṭ, řařeqqac řeqnadef nney ḡřayen aḍ xsin. ⁹ Arrint xasent ṭimiřisin, nnant-asant: Lla, minzi war ḍaney itqeddi i neccin ḍ kennint. Ruřent ḡar ṭřanet syent-id min ḡa ṭehḍajent. ¹⁰ Wami ruřent teřyař aḍ syent zzeṭ, ixḍef-d muřay. Uḍfent akis řinni iswejḍen ḡar řfarḥ, ṭbelleḡ tewwarṭ.

¹¹ Umbaḡd usint-id řinneynit, nnant-as s jjeḍ: A řidi a řidi, rzem-aney řawwarṭ! ¹² Yarra xasent muřay, inna-asant: Aqa tesřant řhaqq: War kennint ssiney.

¹³ X manayenni, iřim řlabal řařeqqac war řessinem uřa ř nhar nni uřa ř řsařat nni.

Řmařna n řřata ixeddamen

¹⁴ Iwa, ij n uryaz ixes ad isafer. Iřaya-d i ixeddamen nnes ikellef-iřen x wagřa nnes. ¹⁵ Yuca-
 asen řlahřab min umi zemmren. Yuca-as i yijjen xemsa ařef n řuznař n nnuřart. Yuca-as i unneyřnit ařefayen. Yuca-as ařef i unneyřnit, ssenni isafer. ¹⁶ Řxeddnnit iruř wenni umi yuca xemsa ařef n řuznař igga zzaysent ttijara, yuwi-d xemsa ařef nneyřnit. ¹⁷ Amenni igga řa ř wenni umi yuca ařefayen, yuwi-d ařefayen nneyřnit. ¹⁸ Maca wenni umi yuca ařef n řuznař, iruř iřza ři řmurt isnuffer řmenyař n řides.

¹⁹ Wami řeřřu xarebbi n řweqt, idwer-d řidřsen itegg akidsen řeřřab. ²⁰ Iqarreb-d wenni umi yuca xemsa ařef n řuznař, irni-yas akidsent xemsa ařef nneyřnit. Inna-as: A řidi, řucid-ayi cek xemsa ařef n řuznař, aqa uwiř-d xemsa ařef nneyřnit. ²¹ Inna-as řides: Řeggid mliř, ay axeddam ařebřan, cek řdayek řaman. Řdayek řaman x řrus, řexxu ac kelleř x wařřas. Ařef ad řfarřed ak řidec.

²² Iqarreb-d uxeddam nni umi yuca ařefayen n řuznař, inna-as: A řidi, řucid-ayi cek ařefayen n řuznař, aqa uwiř-d ařefayen nneyřnit. ²³ Inna-as řides: Řeggid mliř, ay axeddam ařebřan, cek řdayek řaman. Řdayek řaman x řrus, řexxu ac kelleř x wařřas. Ařef ad řfarřed ak řidec.

²⁴ Iqarreb-d wenni umi yuca ařef n řuznař, inna-as: Nec ssney cek ř ij n bnařem řeqřed. Řmej Jared mani war řzerrřed ca, řkessid min war tezzud ca.

²⁵ Ggwdey zzayek, ruḥey snuffrey tmenyaṭ n nec dī t̄murṭ, u aqa-c tmenyaṭ n nec.

²⁶ Indeq-d sides, inna-as: Ay axeddam aḡeffan, ay afenyan! Iwa t̄essned belli nec mejjarey mani war zerrḡey, kessiy min war tezzuy. ²⁷ Mayemmi war t̄ejjid tmenyaṭ inu ḡar iṣarrafen, nec aḡ d aseḡ aḡ ysiy tmenyaṭ inu d̄ řefdeř akisent? ²⁸ Uca inna-asen i ixeddamen nnes: Kksem-as ařef n řuznaṭ nni, rnim-tent i wenni ḡar iḡa ḡecra ařef. ²⁹ Wah, wenni iḡan ḡares itmerni-yas, aḡares yiři aṭṭas. Wen war ḡar iḡi ca, itmeysi-yas uřa d̄ min ḡares. ³⁰ Axeddam-a iy dī war iḡi nfaḡ, neḡrem-t̄ barra ḡar ṭaḡest. D̄inni iy ḡa řin imeṭṭawen d̄ uḡezḡaz n t̄eḡmas.

Yewm Lḡisab d̄ Lḡiqab

³¹ Xmi d̄ ḡa yas Mmis n bnaḡem s lḡaḡama nnes, akis marra lmalalikaṭ nnes, aḡ iqqim x lḡarc n lḡaḡama nnes. ³² Aḡ n̄jemḡen marra yiwḡan zzaṭ nnes, aḡ iḡzeř iwḡan ijjen zeg unneynit amecnaw mammec wenni irewwsen řebhayem iteḡzař iḡuřiyen zi t̄ḡatin. ³³ Iḡuřiyen aṭen igg x ufusi nnes, t̄iḡatin aṭent igg x uzeřmaḡ nnes. ³⁴ Uca aḡasen yini uzeḡid i yinni iḡan x ufusi nnes: Araḡem-d kenniw a yinni iy dī igga Baba lbaraka, warṭem řmulk iy ḡawem isewjed zeg wami t̄eḡa ddunect. ³⁵ Raḡeqqac tuḡa ḡuzey t̄seccem-ayi. Tuḡa ffudey t̄sesswem-ayi. Tuḡa-ayi d̄ aḡrib t̄sezḡem-ayi. ³⁶ Tuḡa-ayi d̄ aḡaryan t̄eggim-ayi arruḡ. Tuḡa heřcey t̄beddem akidi. Tuḡa t̄waḡebbsey t̄eggim-d ḡari zziyara. ³⁷ Aṭ jawben iṣebḡanen nni aḡas inin: A Sidi, meřmi c nezra t̄eḡuzed, nsecc-ic? Niḡ t̄effuded, nsessew-ic? ³⁸ Meřmi c nezra d̄ aḡrib,

nsezdey-icek? Niḡ d aḡaryan, negga-ac arruḍ?
³⁹Meḡmi c nezra tḡeḡced niḡ d amehbus, nusa-d
 ḡarek? ⁴⁰Ad d indeq uzeḡid aḍasen yini: Aqa
 tesḡam ḡhaqq: Min teggim i yij n wuma d amezyan
 zeg ayḡma, teggim-ayi-t i nec.

⁴¹ḡxeddnnit aḍasen yini i yin x uzeḡmaḍ nnes:
 Beḡḡdem xafi, a yinni inḡeḡ Arebbi! Ruḡem ḡar
 tmessi iy war ixessin ḡemmarḡ, iswejden i Cciḡan
 d ccayaḡin nnes! ⁴²ḡaḡeḡqac tuḡa ḡuzey, war ḍayi
 tseccem. Tuḡa ffudeḡ, war ḍayi tsesswem. ⁴³Tuḡa-
 ayi d aḡrib, war ḍayi tsezḍem. Tuḡa-ayi d aḡaryan,
 war ḍayi teggim arruḍ. Tuḡa heḡceḡ twaḡebbsey,
 war ḡari d teggim zziyara! ⁴⁴Aḡ jawben uḡa d niḡni
 aḍas inin: A Sidi, meḡmi c nezra teḡuzed niḡ teffuded
 niḡ d aḡrib niḡ d aḡaryan niḡ tḡeḡced niḡ ttwaḡebsed,
 neccin war c nḡiwen ca? ⁴⁵Ad d indeq uzeḡid
 aḍasen yini: Aqa tesḡam ḡhaqq: Min war teggim ca i
 yij n wuma d amezyan zeg ayḡma, war ḍayi t teggim
 ca i nec. ⁴⁶Ad raḡen yina ḡar tmessi iy war ixessin
 ḡemmarḡ. Maca inneḡnit iḡebḡanen aḍ raḡen ḡar
 tudarḡ n ḡebda."

Ij n temḡarḡ tegga aman n lward i Sidna ḡisa

26 ¹Wami ikemmeḡ ḡisa awaḡ nni, inna-asen
 i imeḡdaren nnes: ²"ḡessnem belli ḡḡid
 Ameqqran n wuḍayen iqqim-as yewmayen. Ḍayes
 iy ḡa itwasellem Mmis n bnaḍem aḍ itwaḡelleb."

³Ssenni munen arruyas n ḡefquha d imeqqranen n
 wuḍayen ḍi teddarḡ n arrays n ḡefquha wenni umi
 qqaren Qiyafa. ⁴Mcawaren jarasen ḡima aḍ tḡfen
 ḡisa s lḡila aḡ nḡen. ⁵Nnan jarasen: "Itxeḡḡa war t
 ntetteḡ ca ḍi ḡḡid ḡima ccaḡb war teggen ca lfawḍa."

⁶ Ćisa aqa-t di Bayt Ćanya di teddart_t n SimĆan bu-
jdam. ⁷ Tqarreb ħares ij n temyart_t ħares ij n tzeyyat
itwaŝenĆen s lmar^vmar, v dayes aman n lward_d i χ fan
s wattas. Tferrey-as-t x uzeĝif nnes wami iqqim ħar
missa. ⁸ Wami t zrin imeħdaren min texdem, iqess-
asen řħař nnan: "Mayemmi qaĆ ađeyyeĆ-a?" ⁹ lři
menzen s wattas n tmenyat_t, ad mmucent tmenyat_t
nni i řmusakin!" ¹⁰ Issen Ćisa manayenni inna-
asen: "Mayemmi tesxeyyaqem tamyart_t-a? Aqa min
dayi tegga netta d aŝebħan. ¹¹ Řmusakin aqa-ten
akidwem řebda, maca nec war kidwem t χ imiy ca i
řebda. ¹² Tferrey-ayi x ddat inu aman-a n lward_d ħima
adayi tsewjed_d i tendeft_t inu. ¹³ Aqa tesřam řħaqq:
Mani ma yuwed l'injil di ddunect amen tekmeř,
ad Ćawden x min tegga temyart_t-a ħima adayes
fekkaren yiwdan."

¹⁴ Řxeddnnit iruħ Yahuda l^sxaryuři, u netta zi
tenĆac n arrusul, ħar arruyas n řefquha. ¹⁵ Inna-
asen: "Min dayi ħa tucem meřa sellmey-awem-
d Ćisa?" Ĥesben-as řřařin n tpeyyasin n nnuqart_t
ucin-as-tent. ¹⁶ Zi řweqt_t nni irezzu Yahuda lfurřa
mammec t ħa izzenz.

Amensi n Řřid Ameqqran n wudayen

¹⁷ Nhar amezwaru zi Řřid_d n Tefdiřt_t qarrben-
d imeħdaren ħar Ćisa, nnan-as: "Mani texsed_d
adac nsewjed_d amensi n Řřid_d?" ¹⁸ Inna-
asen Ćisa: "Ruħem ħar tendint ħar řřan inim-as: Qa inna-ac
Sidit_tney: TsaĆat inu tiwed_d-d, akidec iy ħa Ćeyydey

^v26:7 Lmarmar netta d ij n nnuweĆ uzru itcabbah di marmu.

nec d imeḥḍaren inu." ¹⁹ Ggin imeḥḍaren minxef t̄en iweṣṣa Ḥisa. Swejden amensi n R̄xiḍ.

²⁰ Wami d tiwed t̄meddit̄, iqqim Ḥisa aked t̄enḡac n arrusul nnes ḡar missa. ²¹ Qqimen tetten, inna-asen Ḥisa: "Aqa tesf̄am r̄ḡaqq: Ijjen zzaywem aḍayi izzenz."

²² Xeyyqen aṭṭas, tseqsan-t̄ ij ij: "Yac war iḡi bu d nec, a Sidi?"

²³ Indeq-d Ḥisa inna-asen: Wenni iy kidi issisen di t̄teb̄si, d wenni iy d̄ayi ḡa izzenzen. ²⁴ Mmis n bnaḍem aḍas iwqeq ḡlaḡsab mamc xas iqqar Lkitab, maca ya r̄efḍiḡet̄ n uryaz-a iy t̄ ḡa izzenzen! Mri war d ixriq uryaz-a iṙi ḡsen-as."

²⁵ Uca inna-as Yahuda iḡni wenni iy t̄ ḡa izzenzen: "Yac war iḡi bu d nec, a Sidi?"

Inna-as Ḥisa: "D̄ cek iy t̄ innan."

²⁶ Wami ḡaḍ tetten, iysi ayrum ickar Arebbi, irza ayrum nni yuci-t̄ i imeḥḍaren nnes, inna-asen: "Ysim-t̄ ccem-t̄, wa ig iḡan d̄ ddat inu." ²⁷ Iysi r̄kas ickar Arebbi, yuca-asen-t̄, inna-asen: "Swem zzayes marra id̄wem. ²⁸ R̄kas-a d̄ id̄ammen^w n r̄ḡahed̄, iḡni id̄ammen inu iy ḡa azzf̄en ḡlaḡsab aṭṭas n yiwḍan ḡima aḍasen iyfar Arebbi r̄muḡṣiyaṭ̄ nsen. ²⁹ Aqa qqareḡ-awem: Zi ssa aṙ t̄sawent war sessey ca zeg waman-a uḍiṙ ḡetta aṙ nhar nni iy t̄en ḡa sweḡ akiwem zi j̄did̄ di r̄mulk n Baba."

³⁰ ḡenjen izri n R̄xiḍ, ssenni ffḡen ruḡen ḡar uḍrar n zzitun.

^w26:28 Id̄ammen netta d̄ ddem.

Sidna Ğisa issawaġ x unkar n Buṭrus

³¹ Inna-asen Ğisa i imeġġaren nnes: "Ġiġet-a tanita aḍayi tsemhem marra idwem, minzi iqqar lkitab: Aḍ uwtey wenni irassen iħufiyen, kuġ ijjen zi tħimert mani ya irweġ.^x ³² Maca xmi d ya kkarey zi řmewt, aḍawem zwarey ġar tmurt n Ljalil."

³³ Indeq-d Buṭrus inna-as: "Waxxa ḍayec ya semhen marra, nec war ḍayec semhej ca ġemmarš."

³⁴ Inna-as Ğisa: "Aqa tesřid řħaqq: Ta, ġiġet-a qbeř iy ya idden uyaziḍ, aḍayi tenkared třata n twařatin."

³⁵ Inna-as Buṭrus: "War c nekkarey waxxa iy ya ssney akic mmtey." Amenni iy nnan marra imeġġaren.

Sidna Ğisa itzaġa deg Uḍrar n zzitun

³⁶ Yusa-d Ğisa akeḍ imeġġaren nnes ġar yij n umcan qqaren-as "Gatsimani." Inna-asen: "Qqimem ḍa, nec aḍ rahej ḍiha aḍ zzaġey." ³⁷ Yuwi akis Buṭrus ḍ tñayen n tarwa n Zabdi, uca ixeyyeq inexřeř. ³⁸ Inna-asen: "Uř inu řřayen aḍ idduqqez s uħzan. Qqimem ḍa třaqem akidi." ³⁹ Ibeřeřeḍ xasen cwayt, isejjed ġar tmurt, itettar i Arebbi inna: "Meřa imken a Baba, aḍ tesbeřeřeḍ xafi řkas-a n řařḍab. Maci mamc xsey nec, lla! Mamc ixes řxaḍar nnec cek."

⁴⁰ Idweř ġar imeġġaren-a yuři-ten třřen, inna-as i Buṭrus: "Ma war tżemmrem akidi třaqem ij n tsařat?" ⁴¹ Iřim řlabal zzaġem ħima war tidřem ḍi řemħayen.

^x26:31 Xzar Zakariya (Zacharie) 13:7.

Uf n bnaḍem ixes aḍ igg min iġan d aṣebħan, maca netta idġef." ⁴² Ibeḡḡeḍ xasen t̄waḥa wis t̄nayan, ittar i Arebbi inna: "A Baba, meḥa ḥkas-a n ḥaḡḡab war xafi t̄sbeḡḡeḍ, iḡni swiḡ-t̄, ataf aḍ yiḥi min ixes ḥxaḍar nnec."

⁴³ Idwer-d ḡawed ḡarsen, yufi-ten t̄t̄šen ḥaḥeqqac iḡḥeb xasen yiḍeṣ. ⁴⁴ Ibeḡḡeḍ xasen ḡawed, iḡzuḡ t̄waḥa wis t̄ḥaḥa iqqar amecnaw qbeḥ.

⁴⁵ Idweḥ-d ḡar imeḥḍaren-a, inna-asen: "Ḥaḍ t̄t̄t̄sem, t̄reyyḥem? Aqa t̄uweḍ-d ḥweqt̄ iy d̄i ḡa itwasellem Mmis n bnaḍem ḡar ifassen n yinni iḡṣan. ⁴⁶ Kkarem a nuyurem, wenni iy d̄ayi ḡa izzenzen aqa yuḍes-d."

Uḍayen d irumaniyen t̄t̄t̄fen Sidna Ḥisa

⁴⁷ Yallah Ḥisa issawaḥ yuweḍ-d Yahuda, iijen zi t̄enḡac nni n arrusul nnes. Yuwi-d akis ḥḡaci aḥḥas ysin ḥesyuf d̄ idebbuzen. Ssekken-ten-d arruyas n ḥefquha d̄ imeqqranen n wuḍayen. ⁴⁸ Tuḡa yuca-asen Yahuda iy t̄ ḡa izzenzen ij n lḡalama, inna-asen: Wenni xef ḡa seḡmeḡ d̄ wenni iy t̄rezzum, t̄t̄fem-t̄." ⁴⁹ Ḥxeddnnit iqarreb Yahuda ḡar Ḥisa inna-as: "Ssalam a Sidi." Uca iseḡem xas.

⁵⁰ Inna-as Ḥisa: "Ay ameddukeḥ, minḡar d̄ t̄usid egg-it̄." Qarrben-d ḡar Ḥisa ḥerten xas, t̄t̄fen-t̄.

⁵¹ Ikkar-d yijjen zeg yinni d̄in iġan ak Ḥisa iswizzed ijbed-d ssif, yuwḥa ismeḡ n arrayes n ḥefquha iqess-as amezzuḡ. ⁵² Inna-as Ḥisa: "Arr ssif nnec ḡar umcan nnes, ḥaḥeqqac marra yinni ikessin ssif, tmettan s ssif. ⁵³ Ma t̄yir-ac war zemmreḡ aḍ t̄tareḡ i Baba aḍayi d̄ issekk ḥexxu ktar zi t̄enḡac n ljuyuc n lmalal'ikaḥ? ⁵⁴ Maca mammec iy ḡa ikemmeḥ wawaḥ

iy inna Sidi Arebbi belli manaya itxeṣṣa ad iwqeḡ ammu?"

⁵⁵ R̄xeddnit inna-asen Ḥisa i yiwḡan nni: "Ma t̄yir-awem qa nec ḡ Imujrim wami t̄eysim f̄esyuf ḡ idebbuzen ḡima aḡayi t̄ett̄fem? Tuḡa t̄yimiḡ mkuḡ nhar ḡi t̄emzida t̄ameqqrant, seḡmadeḡ war ḡayi t̄ett̄ifem. ⁵⁶ Maca marra manaya iwqeḡ ḡima ad ikemmeḡ min yurin ḡi l̄kutub n l̄anbiya." Uca semḡen ḡayes marra imeḡḡaren nnes rew̄fen.

Sidna Ḥisa zzat̄ i Lḡukkam n wuḡayen

⁵⁷ Yin itt̄fen Ḥisa uwin-t̄ ḡar arrayes n f̄efquha qqaren-as Qiyafa. Munen akis imeqqranen n wuḡayen ḡ imseḡmadeḡ n Ccariḡa. ⁵⁸ Id̄far-it̄ Buḡrus zi f̄eggwaj, yuḡef ḡar f̄emraḡ n t̄eddar̄t̄ n arrays n f̄efquha. Yuḡef iqqim ḡi f̄emraḡ ak iḡessasen ḡima ad iḡer min ḡas ḡa ggen.

⁵⁹ Arruyas n f̄efquha ḡ marra Jmaḡeḡt̄ n lḡukkam n wuḡayen rezzun uw ḡa icehḡden zzur x Ḥisa ḡima at̄ nyen. ⁶⁰ War ufin ca min rezzun waxxa att̄as iy xas icehḡden zzur. Umbaḡd ḡḡaren-d t̄nayan ⁶¹ nnan: "Aryaz-a inna: Zemmreḡ ad heḡmeḡ t̄amziḡa t̄ameqqrant n Arebbi, at̄ bniḡ ḡi t̄eft̄ iyyam."

⁶² Ikkar arrays n f̄efuḡah inna-as i Ḥisa: "Ma war teqqired̄ walu min xak cehḡden yiwḡan-a?"

⁶³ Iqqim Ḥisa isqar. Uca inna-as arrays nni: "Tettareḡ zzayec aḡaney t̄ejjaḡeḡd s Arebbi iddaren aḡaney t̄inid̄: Ma cek ḡ Lmasiḡ, ḡ Mmis n Arebbi?"

⁶⁴ Inna-as Ḥisa: "ḡ cek iy t̄ innan. Innama qqareḡ-awem: Zi ssa aḡ t̄sawent ad teḡrem Mmis n bnaḡem iqqim x ufusi n Wenni ig izemmren i kuḡci. At̄ teḡrem ḡawed̄ ihwa-d ak useynu ujenna."

⁶⁵ R̄xeddnnit arrays nni n řefquha iyareş arruđ, inna-asen: "Ikfar! Ma řesřim i wawaf nnes? War neđđij bu řechud! ⁶⁶ Min đawem iđharen?" Nedqend nnan: "Isdaheđ řmewt!"

⁶⁷ R̄xeddnnit ssusufen-as x uyembub ccařen-t s řpunyať. Řebđad zzaysen tseqqafen-t, ⁶⁸ qqaren-as: "Iwa řaqq a nnabi, a Lmasih, uw c yuwřin?"

Butrus inekkar Sidna Ćisa

⁶⁹ Butrus iqqim řar barra đi řemrah. Tqarreb-d řares ij n řxeddant řenna-as: "Řa đ cek tifiđ akeđ Ćisa zi řmurť n Ljalil."

⁷⁰ Inkar Butrus zzať i yiwđan nni marra inna-as: "War ssiney ca minxef řessawafed!"

⁷¹ Iffey Butrus iruđ řřarf n řewwart n řemrah. Třzriť ij n řxeddant nneynit řenna-asen i yin iđđaren: "Aryaz-a itifi akeđ Ćisa zi Nnařira!"

⁷² Inkar Butrus řawed inna-asen: "Ađawem jjađey, aryaz-a war ř ssiney."

⁷³ Umbađd cwayt qarrben-d řar Butrus yin iđđaren nnan-as: "Cek đ iijen zzaysen, war đayes bu ccek. Twařeqfed řir đeg wawaf nnec."

⁷⁴ Ikkar ibđa itřarrem ixef nnes itjađa iqqar-asen: "Nec war ssiney ca aryaz-a!" R̄xeddnnit idden uyaziđ. ⁷⁵ Ifekkar Butrus min inna Ćisa: Qbef iy řa idden uyaziđ řřaťa n řwafařin ađayi řenkared." Iffey, itru ařřas.

Ĥmewt n Yahuda Isxaryuĥi

27 ¹Wami iŝbah řĥař, marra arruyas n řefquha đ imeqqranen n wuđayen mcawaren jarasen ĥima ad nęen řisa. ²Cedden-t uwin-t ađ sellmen i lĥakem arrumani umi qqaren Bilařus.

³Yahuda, ięni wenni ig izzenzen řisa, wami izra belli řisa itwaĥakem, uca indem yarra-asen řřařin nni n tpeyyasin n nnuqart i arruyas n řefquha đ imeqqranen n wuđayen. ⁴Inna-asen: "řřiy wami sellmey ijjen i řmewt netta war iggi minxef!"

Nnan-as niřni: "Wenni đ cęeř n nec! Neccin, min đaney iruĥen?"

⁵Inđer tmenyađ nni đi řemziđa řameqqrant; iffey ssenni, iruĥ ijyeyef ixef nnes.

⁶Jemęen tmenyađ nni arruyas n řefquha, nnan: "Tmenyađ-a đ ttaman n iđammen n bnađem. Ccarięa nney war đaney řsemmeĥ ařent nsers đi řřenduq n řemziđa." ⁷Mcawaren jarasen, syin zzaysent řamurt nni umi qqaren "Iyer n wenni itřenaęen řeqcuę"^y ĥima ađayes ggen imedřan i lbarrani. ⁸S manayenni iy đas qqaren "Iyer iđammen" ar řexxu řađ.

⁹Amenni ikemmeř wawař n nnabi Irmiya ig inna đeg yij n zman: "Ysin řřařin nni n tpeyyasin, ttaman iy x tafęen axas xeęsen yiwđan n Ayř-Isra'il." ¹⁰Syin zzaysent řamurt n wenni itřenaęen řeqcuę amecnaw mammeđ đayi iweřřa Sidi Arebbi."

^y27:7 "řamurt n wenni itřenaęen řeqcuę" ixes ad yini s řřansist "Champ-du-Potier." Xzar řawedđ aya 27:10.

Tawin Sidna Ćisa ƣar lĥakem Bilaṭus

¹¹ lbedd Ćisa zzaṭ i lĥakem nni arrumani. Isseqsa-ṭ lĥakem inna-as: "Cek, ma d azeġid n wuḍayen?"

Inna-as Ćisa: "D cek iy ṭ innan."

¹² Wami tceṭcan zzayes arruyas n řefquha d imeqqranen n wuḍayen, war xasen yarri ca.

¹³ Inna-as Bilaṭus: "Ma war tesfid ca marra min xak tceṭcan?"

¹⁴ War xasen yarri Ćisa bu wawaf. Itġejjeb lĥakem nni aṭṭas.

¹⁵ Di mkuř Rġid Ameqqran isemmeh lĥakem ij umehbus zeg wenni iy xsen řƣaci. ¹⁶ Di řweqt nni ƣarsen ij umehbus mařruf qqaren-as Barrabas.

¹⁷ Wami munen yiwḍan, isseqsa-ṭen lĥakem Bilaṭus, inna-asen: "Wi ṭexsem aḍawem d rxuy, ma Barrabas niƣ Ćisa umi qqaren Lmasih?" ¹⁸ Tuƣa issen Bilaṭus belli sellmen-as Ćisa řaĥeqqac ĥesḍen-ṭ.

¹⁹ Wami iqqim lĥakem Bilaṭus x řkursi n řehkam, ṭessekk-d ƣares ṭemyart nnes, ṭenna-as: "Beḡḡed-as i uryaz nni iřfan, řaĥeqqac ředdbey aṭṭas ġifet-a di ṭerjiṭ x řesbab nnes."

²⁰ Maca arruyas n řefquha d imeqqranen n wuḍayen qerben azeġif i řƣaci ĥima aḍasen-d isufey Barrabas, Ćisa aḍ immeṭ.

²¹ Isseqsa-ṭen lĥakem inna-asen: "Manwen ṭexsem zi ṭnayen-a aḍas rxuy?"

Nnan-as: "Barrabas."

²² Inna-asen Bilaṭus: "lwa min ḍas ƣa ggeƣ i Ćisa umi qqaren Lmasih?"

Nnan-as marra: "řelleb-it!"

²³ Inna-asen Bilaṭus: "Maḡar? Man tuḡuffna ig igga wanita?"

Maca rennin snekkaren tuḡuyyit s jjeḡd qqaren: "Selleb-it!"

²⁴ Wami yufa Bilaṭus belli war iqḡi walu ṭerni lfawḡa, iysi aman isired ifassen nnes zzaṭ i řḡaci nni, inna-asen: "Aqa nec tberriḡ azeḡif inu zeg idammen^z n uryaz-a! Manaya aqa-ṭ x yiri nwem!"

²⁵ Arrin xas marra idsen nnan-as: "Idammen nnes x yiri nney ḡ ṭarwa nney!"

²⁶ Ssenni irxu-yasen-d i Barrabas, řisa uwṭin-ṭ s usyun; isellem-it Bilaṭus ḡima aṭ řellben.

²⁷ Uwin-ṭ řḡaskar n lḡakem ḡar řemraḡ n řeqřar n lḡakem, smunen-d marra řḡaskar nneynit. ²⁸ Kksen-as arruḡ nnes, ggin-as aseřham ḡ azeggway. ²⁹ Muḡen ij n ttaj n isennanen, ggin-as-ṭ x uzeḡif nnes. Ggin-as ḡanim ḡeg ufus afusi, wḡan-as ḡar ifadden tbuřaren xas. Qqaren-as ssalam, ay azeḡid n wuḡayen. ³⁰ Ssusufen xas, ysin ḡanim nni ccaṭen-ṭ zzayes ḡar uzeḡif.

Tawin Sidna řisa ḡima aṭ řellben

³¹ Wami xas kemmřen abuřar, kksen-as aseřham nni, ggin-as arruḡ nnes uwin-ṭ aṭ řellben. ³² Ffřen, ufin řḡaskar ij n uryaz qqaren-as řimḡan zi ṭendint n Lqurina, ggin xas s bezzez aḡ irbu řřalib n řisa. ³³ Uwḡen ḡar ij n umcan qqaren-as "Gulḡuṭa" (řmaḡna n yisem-a: Amcan n Jumjuma).^a ³⁴ Ucin-as

^z27:24 Idammen netta ḡ ddem.

^a27:33 Jumjuma nettaṭ ḡ iḡes uzeḡif n wenni immuṭen.

aman uđiř xellten đayes ij n dwa đ amerzag. Wami ten iqqas, yugi a ten isew. ³⁵ Wami t sellben, ggin lqurğa x warrud nnes ferqen-t jarasen. ³⁶ Qqimen dinni hđan-t. ³⁷ Ʋar uzeđif nnes ggin-as ij n teřwihet tura đayes ttuhma: "Wa đ Ćisa, azeđid n wuđayen." ³⁸ Sellben akis tnayen iceffaren, ijjen x ufusi ijjen x uzeřmađ nnes.

³⁹ lwdan iy ssenni tekkan tukkaren-t thezzan xas azeđif. ⁴⁰ Qqaren-as: "Ma đ cek ig iheddmen tamzida tameqqrant tbennid-t di teřt-iyam? Nejja ixef n nec. Cek meřa đ Mmis n Arebbi, hwa-d zi řřalib!"

⁴¹ Uřa đ arruyas n řefquha akeđ imseřmađen n Ccariğa đ imeqqranen n wuđayen tbuřaren xas qqaren: ⁴² "Isenjem inneynit, maca war izemmer ađ isenjem ixef nnes! Hwa-d, ay azeđid n Ayt-Isra'il řexxu zi řřalib, ĥima azzayek namen. ⁴³ Itwekkeř x Arebbi, meřa irđa xas Arebbi a t isenjem řexxu! Řaĥeqqac inna: Nec đ Mmis n Arebbi." ⁴⁴ Amenni řawed zawaren-t iceffaren nni iy kis sellben.

Sidna Ćisa immut

⁴⁵ Ʋar uzyen nhar, tehwa-d tađest x tmurt amen tekmeř ař wami đ třa ta uęecci. ⁴⁶ Ʋar jwayeh nni n třa ta isyuy Ćisa s jjeđ inna: "Ili, Ili, Ima sbaqtani?" Řmağna n wawař-a: "Ya Arebbi, ya Arebbi, mayar đayi tejjid?"^b ⁴⁷ Sřin-as řebğad zeg yin ihđaren dinni nnan: "Aqa itřaya i nnabi llyas." ⁴⁸ Řxeddnit iruĥ itazzeř ijjen zzaysen, iysi ij spunxa isuff-it s waman uđiř đ isemmamen, iggi-t x yij n uřanim yuca-as ađ

^b27:46 Xzar Zzabur (Psaumes) 22:1.

isew. ⁴⁹ Inneynit nnan: "Ejj-it, a nzer ma d yas nnabi llyas at isenjem!" ⁵⁰ Isyuy Ċisa ħawed ij n tyuyyit tejhed, isellem buħbeġ nnes.

⁵¹ R̄xeddnnit iqqars arwaq n temzida tameqqrant x tnayen, zeg ujenna aġ tmurt. Tenhezz tmurt, izra nferqen x tnayen. ⁵² Nurzmen imedfan kkaren-d attas n řmuminin immuten, ⁵³ ffyen-d zeg imedfan. Wami d ikkar Ċisa zi řmewt, udfen ħar tendint n Lquds twaħharen-d i waħħas n yiwdan. ⁵⁴ Aħaskari nni ameqqran n arrumanus d yinni akides iħeħħan Ċisa zrin zzinzal d min iweqħen, ggwden attas nnan: "Di lħaqiqa wanita d Mmis n Arebbi!"

⁵⁵ Din attas n temħarin xezarent-id zi řaggwaj. Niħenti tuħa dġarent-t, tsexxarent xas wami tuħa iħa di tmurt n Ljalil. ⁵⁶ Daysent Maryam tamagdaliħ, d Maryam yemmas n Yaħqub amezyan d Yusef, d icten nneynit nettaħ d yemmas n ħarwa n Zabdi.

Nettřen Sidna Ċisa

⁵⁷ Wami d yiweđ uħecci, yusa-d ij ttajar qqaren-as Yusef, zi dcar n Arimatya. Netta s yixef nnes d amehđar n Ċisa. ⁵⁸ Iruħ ħar Bilaħus ittar-as ddat n Ċisa, uca iweħħa Bilaħus ađas-t isellem. ⁵⁹ Isehwa-t-id Yusef, ikeffen-it s řecfen inqan. ⁶⁰ Isers-it deg undeġ nnes d jdiđ. Tuħa iħez-it zi qbeġ netta deg uzru am yifri. Yarra ij n uzru d ameqqran x uqemmum n undeġ yuyur. ⁶¹ Maryam tamagdaliħ d Maryam nneynit qqiment zzaħ i undeġ.

Iḡessasen x unḡeḡ

⁶² T̄iwecca nnes, iḡni nhar n ssebt̄, ruḡen arruyas n řefquha ḡ řḡizeb n ifarrisiiyen munen ḡar lḡakem Bilaḡus. ⁶³ Nnan-as: "Neḡḡeḡ a siḡi, belli wami tuḡa iddar uḡeddar nni inna: Menbaḡḡ d i teḡḡ-iiyam, aḡ d k̄kareḡ. ⁶⁴ Iwa weḡḡa aḡ ḡḡen řḡasset̄ x unḡeḡ nnes ḡetta aḡ wis teḡḡ-iiyam, ḡima war d tisen imeḡḡaren nnes aḡ acaren aḡ inin i ccaḡb belli ikkar-d zi řmewḡ. Ssenni aḡ yiḡi uḡḡar anegḡar ktar zeg umezwar."

⁶⁵ Inna-asen lḡakem Bilaḡus: "Ha řḡaskar iy ḡa iḡesssen. Ruḡem ḡḡeḡ řḡasset̄ x unḡeḡ mammec teḡsem." ⁶⁶ Ruḡen ḡḡin řḡasset̄ x unḡeḡ: cemḡen tawwart̄ nnes,^c j̄jin ḡinni iḡessasen.

Sidna ḡisa ikkar-d zi řmewḡ

28 ¹ Wami iḡḡu nhar n ssebt̄, ḡar řefjar ḡi nhar n řḡad t̄usa-d Maryam t̄amagdalit̄ ḡ Maryam nneynit ḡima aḡ zrent andeḡ. ² ḡlayafla t̄enhezz t̄murt̄ ij unhezzi ḡ ameqqran řaḡeḡḡac t̄ehwa-d zeg ujenna ij n lmal'aika n Arebbi, t̄ekkes azru nni x t̄ewwart̄ t̄eqqim xas. ³ T̄twadḡar amecnaw řbarq, arruḡ nnes netta ḡ acemřař amecnaw aḡfeḡ. ⁴ ḡḡwḡden zzayes iḡessasen n unḡeḡ, terjj̄jin ḡewřen am imettinen.

⁵ T̄endeḡ-d lmal'aika n Arebbi t̄enna-aset̄ i t̄emyarin nni: "War tegḡwḡdent ca, ssney belli t̄rezzunt x ḡisa itwaḡellben. ⁶ War ḡa iḡi ca, ikkar-d zi řmewḡ ḡlaḡsab mammec inna. Araḡent-id aḡ tezrent

^c27:66 Cemḡen tawwart̄ n unḡeḡ, zaḡma ḡḡin ij n t̄ḡabaḡ niḡ ij n lḡalama x t̄ewwart̄ unḡeḡ bac meḡa t̄erzem t̄ewwart̄ aḡ ssnen belli t̄erzem.

amcan mani tuḡa iḡa. ⁷ Ruḡent deḡya ḡar imeḡḡaren nnes inint: Ikkar-d zi řmewt. Ad irah ḡar t̄mur̄t n Ljalil akenniw iraja d̄inni. D̄inni iy t̄ ḡa t̄ezrem. Aqa nniḡ-awem-t."

⁸ Uyurent deḡya zeg undeř nni, ggwdent walakin farḡent aṡas. Tazzřent ad̄ siwḡent řexbar ḡar imeḡḡaren n řisa.

⁹ Ssenni iřqa-tent řisa, inna-acent: "Ssalam." Qarrbent ḡares, řřfent deḡ idaren nnes sejjdent-as.

¹⁰ Řxeddnnit inna-acent řisa: "War teggdent ca. Ruḡent siwḡent řexbar i aȳtma inint-asen ad̄ raḡen ḡar t̄mur̄t n Ljalil d̄inni iy d̄ayi ḡa zren."

¹¹ Wami ruḡent nītenti, řebḡad n řḡaskar itḡessasen x undeř dewf̄en ḡar t̄endint siwḡen řexbar i arruyas n řefquha x marra min iweqḡen.

¹² Munen arruyas n řefquha ak imeqqrannen n wuḡayen. Wami mcawaren jarasen, ucin-asen i řḡaskar nni ij n lḡadad n tmenyaṡ.

¹³ Nnan-asen: "Ad̄ tinim i yiwdan belli usin-d imeḡḡaren nnes s ḡiřeṡ, ucaren ddat nnes wami tuḡa neṡṡeṡ.

¹⁴ U meřa yarra-d řexbar lḡakem, a nemseřhem akides, akenniw nesbeḡḡeḡ x lmuckil-a."

¹⁵ Kkaren kessin tmenyaṡ nni řḡaskar, ggin ḡlaḡsab mammec ten weřřan. Amenni intacar wawaf jar wuḡayen ḡar řexxu.

Řuřiyet n Sidna řisa taneggarut

¹⁶ Ruḡen řiṡac nni imeḡḡaren ḡar t̄mur̄t n Ljalil ḡar uḡrar nni ḡlaḡsab mammec ten iweřřa řisa.

¹⁷ Wami t̄ zrin, sejjden-as, maca řebḡad cekken.

¹⁸ lqarreb ḡarsen řisa, issiwef akisen inna-asen:

"T̄emmuc-ayi marra ssulṡa deḡ ujenna d̄ t̄mur̄t.

¹⁹ Iwa ruḥem ḡar yiwḡan n marra řegnus,
arrem-ten ḡ imeḡḡaren inu.

Ṭehharem-ten s waman s yisem n Baba ḡ Mmis ḡ
Arruḡ iqeddsen.

²⁰ Sřemḡem-asen aḡ ggen marra minzi kenniw
weřřiy.

Aqa nec akiwem iřiy řebda ař ḡa ikemmeř zman!"